

SUOMEN VIRALLINEN TILASTO

III

MAATALOUS

27

MAANVILJELYS JA KARJANHOITO
VUOSINA 1929 JA 1930

HELSINKI 1932
VALTIONEUVOSTON KIRJAPAINO

SISÄLLYS:

Tekstiä:

	Siv.
Johdanto	5
Pelto- ja niittyala sekä niiden käyttö	5
Kylvö, sato ja kulutus	12
Kotieläimet	26
Meijeriliike	35
Maataloustyöväen saanti ja palkat	47
<i>Traduction des rubriques des tableaux</i>	57

Taululiitteitä:

Taulu N:o 1. Peltoala ja sato vuonna 1930:	
a) läänittäin ja kihlakunnittain	2
b) maanviljelysseurojen piireissä	10
Taulu N:o 2. Luonnonniitty ja niittyheinän sato vuonna 1930:	
a) läänittäin ja kihlakunnittain	14
b) maanviljelysseurojen piireissä	15
Taulu 3. Kotieläimet vuonna 1930:	
a) läänittäin ja kihlakunnittain	16
b) maanviljelysseurojen piireissä	20
Taulu N:o 4. Meijerien luku, omistajat, käyttövoima ja tuotanto vuonna 1929:	
a) läänittäin ja kihlakunnittain	22
b) maanviljelysseurojen piireissä	24
Taulu N:o 5. Meijerien henkilökunta vuonna 1929:	
a) läänittäin ja kihlakunnittain	26
b) maanviljelysseurojen piireissä	30
Taulu N:o 6. Meijerien luku, omistajat, käyttövoima ja tuotanto vuonna 1930:	
a) läänittäin ja kihlakunnittain	32
b) maanviljelysseurojen piireissä	34
Taulu N:o 7. Meijerien henkilökunta vuonna 1930:	
a) läänittäin ja kihlakunnittain	36
b) maanviljelysseurojen piireissä	40
Taulu N:o 8. Maataloustyöväen palkat vuonna 1929:	
a) läänittäin ja kihlakunnittain	42
b) maatalousseurojen piireissä	46
Taulu N:o 9. Maanviljelystyöväen palkat vuonna 1930:	
a) läänittäin ja kihlakunnittain	48
b) maanviljelysseurain piireissä	52

Johdanto.

Sen johdosta että v. 1929 toimitettiin koko maan käsittävä maataloustilastollinen tiedustelu, ei sinä vuonna kerätty mitään sellaista edustavaa tilastoainesta, jollaista on vuosittain koottu edellisen, v. 1920 suoritettun yleisen tiedustelun jälkeen. Ne vuoteen 1929 kohdistuvat peltoviljelystä ja karjaa koskevat tiedot, jotka seuraavassa esitetään, ovat kaikki saman vuoden yleis-tiedustelun tuloksia tai ovat niihin perustuvia laskelmia ja koskevat ne kaut-taaltaan vain maalaiskuntia. Sellaisina ne ovat suorastaan verrannollisia vuo-den 1930 tietoihin. Nämä, joiden ensiaines on hankittu edustavaa menettely-tapaa noudattaen, käsittävät nimittäin vain maan maalaiskuntia, kuten kaikki vuosien 1920 ja 1929 väliseltä ajalta toimitettu tilasto. Seuraavassa esityksessä on myöskin usein luotu katsauksia viisivuotiskausiin 1926—30 sekä joissakin tapauksissa myöskin sitä edelliseen viisivuotiskauteen 1921—25.

Pelto- ja niittyala sekä niiden käyttö.

Pinta-ala. Valtakunnan maalaiskuntain pinta-ala (ilman vesistöjä) oli, tiluslajien mukaan jaettuna, vuosina 1929 ja 1930 sekä keskim. vv. 1926—30 seuraava, hehtaareissa:

	v. 1930	v. 1929	Lisäys (+) tai vähennys (-) v. 1929—1930	%	vv. 1926—30 keskim.
Peltoa	2,279,835	2,238,338	+ 41,497	+ 1.9	2,199,485
Luonnonniittyä	445,110	495,673	— 50,563	— 10.2	499,972
Muuta alaa	31,525,975	31,516,909	+ 9,066	+ 0.03	31,610,612
Yhteensä	34,250,920	34,250,920	—	—	34,310,069

Peltoala ja sen käyttö. Peltoala jakaantui maaseudulla eri läänien kesken seuraavasti:

Lääni tai maakunta	v. 1930 Ha	v. 1929 Ha	Lisäys (+) tai vähennys (-) v. 1929—30 Ha	%	vv. 1926—30 keskim.	Muutokset verrattuna alaan v. 1920 %
Uudenmaan	261,808	259,583	+ 2,225	+ 0.9	260,503	+ 4.3
Turun ja Porin ..	453,529	446,337	+ 7,192	+ 1.6	453,677	+ 5.6
Ahvenanmaan ..	12,145	11,710	+ 435	+ 3.7	11,964	+ 6.0
Hämeen	274,218	272,904	+ 1,314	+ 0.5	275,872	+ 5.5
Viipurin	314,657	305,809	+ 8,848	+ 2.9	289,765	+ 18.3
Mikkelin	117,271	111,940	+ 5,331	+ 4.8	113,381	+ 7.0
Kuopion	187,553	179,482	+ 8,071	+ 4.5	168,465	+ 18.0
Vaasan	462,903	465,696	— 2,793	— 0.6	457,913	+ 5.4
Oulun	195,751	184,877	+ 10,874	+ 5.9	167,945	+ 24.6
Yhteensä	2,279,835	2,238,338	+ 41,497	+ 1.9	2,199,485	+ 9.1

Maaseudulla oli peltoala niinmuodoin v:sta 1929 v:teen 1930 lisääntynyt 41,497 ha:lla, mikä vastaa 1.9 % vuoden 1929 peltoalasta. Suhteellisesti suurin oli peltoalan lisäys Oulun (5.9 %), Mikkelin (4.8 %) ja Kuopion (4.5 %) lääneissä ja sitä lähinnä Ahvenanmaan (3.7 %) ja Viipurin lääneissä (2.9 %); Vaasan läänissä sattui vähennystä, 0.6 %.

Eri läänien maalaiskuntien pinta-alasta oli pellon osuus v. 1930: Uudenmaan läänissä 23.2 %, Turun ja Porin läänissä 21.0 %, Ahvenanmaalla 8.5 %, Hämeen läänissä 15.8 %, Viipurin läänissä 10.1 %, Mikkelin läänissä 7.1 %, Kuopion läänissä 5.2 %, Vaasan läänissä 12.1 % ja Oulun läänissä 1.2 %. Vastaava prosenttiluku valtakunnalle oli 6.7.

Peltoala valtakunnassa jakautui käyttönsä mukaan seuraavalla tavalla, hehtaaria:

	v. 1930	%	v. 1929	%	Lisäys (+) tai vähennys (-) vv. 1929-30	%	Pelto-ala vv. 1929-30 keskim.	%
Syysvehnä	9,619	0.4	9,338	0.4	+ 281	+ 3.0	9,961	0.5
Kevätvehnä	4,444	0.2	4,584	0.2	- 140	- 3.1	6,070	0.3
Ruis	208,386	9.1	203,637	9.1	+ 4,749	+ 2.3	218,519	9.9
Ohra	115,369	5.1	114,953	5.1	+ 416	+ 0.4	111,715	5.1
Kaura	438,530	19.2	433,607	19.4	+ 4,923	+ 1.1	444,880	20.2
Sekuli	10,314	0.5	7,763	0.4	+ 2,551	+ 32.9	10,173	0.5
Herne, papu ja virna....	7,036	0.3	5,250	0.2	+ 1,786	+ 34.0	9,655	0.4
Yht. viljakasveilla	793,698	34.8	779,132	34.8	+ 14,566	+ 1.9	810,973	36.9
Peruna	71,255	3.1	69,644	3.1	+ 1,611	+ 2.3	70,073	3.2
Rehunauris	23,429	1.0	19,862	0.9	+ 3,567	+ 18.0	19,973	0.9
Muut juurikasvit	7,063	0.3	7,114	0.3	- 51	- 0.7	6,306	0.3
Yht. perunalla ja juurikasv.	101,747	4.4	96,620	4.3	+ 5,127	+ 5.3	96,352	4.4
Vihantarehu	22,424	1.0	16,477	0.7	+ 5,947	+ 36.1	17,415	0.8
Heinää siemeneksi	20,114	0.9	21,022	0.9	- 908	- 4.3	21,082	1.0
Heinää rehuksi	1,007,884	44.2	991,915	44.3	+ 15,969	+ 1.6	916,929	41.7
Laitumena	145,780	6.4	137,502	6.2	+ 8,278	+ 6.0	132,866	6.0
Yht. vihantareh. ja heinällä	1,196,202	52.5	1,166,916	52.1	+ 29,286	+ 2.5	1,088,292	49.5
Pellava ja hamppu	3,198	0.2	2,614	0.1	+ 584	+ 22.3	4,434	0.2
Täyskesanto	168,333	7.4	176,584	7.9	- 8,251	- 4.7	184,986	8.4
Muu peltoala	16,657	0.7	16,472	0.8	+ 185	+ 1.1	14,448	0.6
Yht. peltoa	2,279,835	100.0	2,238,338	100.0	+ 41,497	+ 1.9	2,199,485	100.0

Valtakunnan peltoalasta oli niinmuodoin korsi- y. m. viljakasvien hallussa v. 1930 kaikkiaan 34.8 %, perunalla ja juurikasveilla 4.4 %, heinäkasveilla ja vihantarehulla 52.5 %, pellavalla ja hampulla 0.2 %, täyskesantona 7.4 % ja muuna peltoalana 0.7 %. — Kokonaisuudessaan oli viljakasvien ala lisääntynyt 14,566 ha:lla eli 1.9 %:lla. Rukiin ala lisääntyi 4,749 ha:lla eli 2.3 %. Ohran ala lisääntyi 416 ha:lla ja kauran ala lisääntyi 4,923 ha:lla; vehnänalassa oli lisäystä 141 ha eli 1.0 %. Perunan ja juurikasvien yhteinen ala lisääntyi 5.3 %:lla. Heinällä ja vihantarehulla sekä laitumena oleva ala

oli lisääntynyt 2.5 %:lla. Pellavaa ja hamppua kasvava ala oli lisääntynyt 22.3 %:lla, täyskesannon ala vähentynyt 4.7 %:lla ja »muu peltoala» lisääntynyt 1.1 %:lla.

Lännettäin jakautui peltoala käyttönsä mukaan v. 1929 ja 1930 seuraavalla tavalla, ha:

	Uudenmaan lääni.	Turun ja Porin lääni.	Ahvenmaan maakunta.	Hämeen lääni.	Viljojan lääni.	Mikkelin lääni.	Kuopion lääni.	Vaasan lääni.	Oulun lääni.	Valtakunta.
V. 1929										
Syysvehnä	2,296	5,292	221	1,105	225	24	6	164	5	9,338
Kevätvehnä	732	862	642	141	1,481	374	165	145	42	4,584
Ruis	20,520	39,031	790	27,543	31,557	17,528	17,993	37,409	11,266	203,637
Ohra	5,251	18,961	279	11,297	11,054	5,054	14,048	27,008	22,001	114,953
Kaura	63,120	108,485	2,316	64,445	57,869	27,344	30,688	64,336	15,004	433,607
Sekuli	1,855	1,564	83	1,180	577	388	549	1,025	542	7,763
Herne, papu ja voina	1,144	2,264	223	875	410	137	74	107	16	5,250
Yht. viljakasveja	94,918	176,459	4,554	106,586	103,173	50,849	63,523	130,194	48,876	779,132
Peruna	8,279	12,169	589	7,641	9,886	4,529	8,265	11,948	6,338	69,644
Rehunaaris	1,378	4,712	144	2,372	1,685	832	1,903	5,572	1,264	19,862
Muut juurikasvit	1,520	2,400	65	975	933	268	232	571	150	7,114
Yht. perunaa ja juurikasv.	11,177	19,281	798	10,988	12,504	5,629	10,400	18,091	7,752	96,620
Vihantarehu	3,131	2,617	30	2,336	1,523	918	1,612	2,224	2,086	16,477
Heinällä siemeneksi	2,715	5,207	79	2,294	1,559	313	610	6,833	1,412	21,022
Heinällä rehuksi	110,631	157,785	5,374	109,586	154,196	36,346	84,889	227,491	105,617	991,915
Nurmilaidun	15,350	40,636	212	13,722	5,911	1,960	2,935	46,444	10,332	137,502
Yht. vihantarehua ja heinää	131,827	206,245	5,695	127,938	163,189	39,537	90,046	282,992	119,447	1,166,916
Pellava ja hamppu	272	643	9	460	365	154	133	532	46	2,614
Täyskesanto	19,408	39,691	612	25,170	24,511	14,920	13,989	31,015	7,268	176,584
Muu peltoala	1,981	4,018	42	1,762	2,067	851	1,391	2,872	1,488	16,472
Koko peltoala	259,583	446,337	11,710	272,904	305,809	111,940	179,482	465,696	184,877	2,238,338
V. 1930										
Syysvehnä	2,481	5,174	253	1,214	315	65	5	107	5	9,619
Kevätvehnä	632	927	535	168	1,575	329	124	120	34	4,444
Ruis	21,647	41,171	783	27,324	32,995	16,997	18,425	37,784	11,260	208,386
Ohra	5,702	18,668	272	10,111	10,597	4,565	14,311	27,771	23,372	115,369
Kaura	62,554	108,201	2,441	65,090	59,999	27,567	31,887	65,334	15,457	438,530
Sekuli	2,704	2,540	84	1,168	681	469	620	1,372	676	10,314
Herne, papu ja voina	1,614	2,622	284	1,410	656	228	64	142	16	7,036
Yht. viljakasveja	97,334	179,303	4,652	106,485	106,818	50,220	65,436	132,630	50,820	793,698
Peruna	8,176	12,590	551	7,632	10,570	4,674	8,742	12,258	6,062	71,255
Rehunaaris	1,805	5,376	156	2,619	2,034	1,190	2,275	6,344	1,630	23,429
Muut juurikasvit	1,243	2,336	53	1,215	660	320	318	623	295	7,063
Yht. perunaa ja juurikasv.	11,224	20,302	760	11,466	13,264	6,184	11,335	19,225	7,987	101,747
Vihantarehu	4,724	3,677	38	3,710	2,232	1,893	1,469	2,533	2,148	22,424
Heinällä siemeneksi	2,989	4,694	107	2,168	1,574	495	847	5,929	1,311	20,114
Heinällä rehuksi	107,932	158,770	5,379	110,628	157,946	41,145	90,773	223,545	111,766	1,007,884
Nurmilaidun	16,865	42,805	581	15,211	7,778	2,204	2,625	46,302	11,409	145,780
Yht. vihantarehua ja heinää	132,510	209,946	6,105	131,717	169,530	45,737	95,714	278,309	126,634	1,196,202
Pellava ja hamppu	428	765	11	601	514	218	173	444	44	3,198
Täyskesanto	18,479	38,843	565	22,181	22,442	13,901	13,330	30,083	8,509	168,333
Muu peltoala	1,833	4,370	52	1,768	2,089	1,011	1,565	2,212	1,757	16,657
Koko peltoala	261,808	453,529	12,145	274,218	314,657	117,271	187,553	462,903	195,751	2,279,835

Peltoalat olivat viisivuotisjaksolla 1926—30 vuotuisin keskimäärin seuraavat, ha:

	Uudenmaan lääni.	Turun ja Porin lääni.	Ahvenanmaan maakunta.	Hämeen lääni.	Vilppurin lääni.	Mikkelin lääni.	Kuopion lääni.	Vaasan lääni.	Oulun lääni.	Valtakunta.
Syysvehnä	3,026	5,170	239	984	387	26	9	117	3	9,961
Kevätvehnä	835	1,933	566	186	1,758	455	184	134	19	6,070
Ruis	22,707	42,022	995	28,968	33,845	19,386	19,583	37,685	13,328	218,519
Ohra	5,832	17,673	192	10,735	10,646	4,494	12,899	26,313	22,931	111,715
Kaura	61,101	112,930	2,285	65,708	60,454	28,007	30,028	68,957	15,410	444,880
Sekuli	2,281	2,108	121	1,218	1,046	469	965	1,385	580	10,173
Herne, papu ja virma	2,504	3,690	210	1,470	968	273	110	365	65	9,655
Yht. viljakasveja	98,286	185,526	4,608	109,269	109,104	53,110	63,778	134,956	52,336	810,973
Peruna	8,981	12,111	522	7,397	9,808	5,322	8,478	11,563	5,891	70,073
Rehunaaris	1,714	3,871	156	2,545	1,887	1,088	1,871	5,636	1,205	19,973
Muut juurikasvit	1,482	2,059	39	679	772	173	310	593	199	6,306
Yht. peruna ja juurikasv.	12,177	18,041	717	10,621	12,467	6,583	10,659	17,792	7,295	96,352
Vihantarehu	3,643	2,537	24	2,310	1,917	1,679	1,311	2,551	1,443	17,415
Heinällä siemeneksi	2,910	5,098	134	2,449	1,936	393	621	6,283	1,258	21,082
Heinällä rehuksi	106,867	154,444	5,416	110,342	130,581	33,882	73,692	214,250	87,455	916,929
Nurmilaidun	14,212	41,862	204	13,389	5,813	1,169	1,613	46,452	8,152	132,866
Yht. vihantarehua ja heinää	127,632	203,941	5,778	128,490	140,247	37,123	77,237	269,536	98,308	1,088,292
Pellava ja hamppu	772	1,063	16	586	654	202	280	768	93	4,434
Täyskesanto	20,111	42,113	820	25,697	25,301	15,517	15,306	31,723	8,398	184,986
Muu peltoala	1,525	2,993	25	1,209	1,992	846	1,205	3,138	1,515	14,448
Koko peltoala	260,503	453,677	11,964	275,872	289,765	113,381	168,465	457,913	167,945	2,199,485

Edellä esitetyt peltoalat olivat asianomaisten läänien ja valtakunnan peltoalasta prosentiksi laskettuina taas seuraavat:

	Uudenmaan lääni.	Turun ja Porin lääni.	Ahvenanmaan maakunta.	Hämeen lääni.	Vilppurin lääni.	Mikkelin lääni.	Kuopion lääni.	Vaasan lääni.	Oulun lääni.	Valtakunta.
Syysvehnä	1.2	1.1	2.0	0.4	0.1	(0.0)	(0.0)	(0.0)	(0.0)	0.5
Kevätvehnä	0.3	0.4	4.7	0.1	0.6	0.4	0.1	(0.0)	(0.0)	0.3
Ruis	8.7	9.3	8.3	10.5	11.7	17.1	11.6	8.2	7.9	9.9
Ohra	2.2	3.9	1.6	3.9	3.7	4.0	7.7	5.7	13.6	5.1
Kaura	23.4	24.9	19.1	23.8	20.9	24.7	17.8	15.1	9.2	20.2
Sekuli	0.9	0.5	1.0	0.4	0.4	0.4	0.6	0.3	0.4	0.5
Herne, papu ja virma	1.0	0.8	1.8	0.5	0.3	0.2	0.1	0.1	(0.0)	0.4
Yhteensä viljakasveja	37.7	40.9	38.5	39.6	37.7	46.8	37.9	29.4	31.1	36.9
Peruna	3.4	2.7	4.4	2.7	3.4	4.7	5.0	2.5	3.5	3.2
Rehunaaris	0.7	0.8	1.3	0.9	0.6	1.0	1.1	1.3	0.7	0.9
Muut juurikasvit	0.6	0.5	0.3	0.3	0.3	0.1	0.2	0.1	0.1	0.3
Yht. perunaa ja juurikasveja	4.7	4.0	6.0	3.9	4.3	5.8	6.3	3.9	4.3	4.4
Vihantarehu	1.4	0.6	0.2	0.8	0.6	1.5	0.8	0.6	0.9	0.8
Heinällä siemeneksi	1.1	1.1	1.1	0.9	0.7	0.3	0.4	1.4	0.7	1.0
Heinällä rehuksi	41.0	34.0	45.3	40.0	45.1	29.9	43.7	46.8	52.1	41.7
Nurmilaidun	5.5	9.2	1.7	4.9	2.0	1.0	0.9	10.1	4.9	6.0
Yht. vihantarehua ja heinää	49.0	44.9	48.3	46.6	48.4	32.7	45.8	58.9	58.6	49.5
Pellava ja hamppu	0.3	0.2	0.1	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.1	0.2
Täyskesanto	7.7	9.3	6.9	9.3	8.7	13.7	9.1	6.9	5.0	8.4
Muu peltoala	0.6	0.7	0.2	0.4	0.7	0.8	0.7	0.7	0.9	0.6
Koko peltoala	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Mitä eri kasvien viljelykseen tulee, oli v. 1930 *vehnän* viljelyksen ala 14,063 ha eli 0.6 % koko peltoalasta. Vehnästä oli $\frac{2}{3}$ (68.4 %) syysvehnää, jota viljeltiin enimmäin valtakunnan etelä- ja lounaisosissa.

Rukiin yhteenlaskettu peltoala oli vuonna 1930 208,386 ha eli 9.1 % valtakunnan peltoalasta. Ruispellon osuus koko pellostä oli suhteellisesti suurin Mikkelin läänissä (14.5 %) ja sitä lähinnä Viipurin läänissä (10.5 %); suhteellisesti pienin se oli Oulun (5.8 %) läänissä ja Ahvenanmaalla (6.5 %).

Ohraa kasvava ala valtakunnassa oli 115,369 ha eli 5.1 % koko peltoalasta. Maan pohjois- ja keskiosissa sen viljelys on tuntuvasti yleisempi kuin muissa osissa. Suhteellisesti suurin osa ohrapellosta oli Oulun läänissä (11.9 %); sitä seurasivat ohrapellon laajuuden puolesta Kuopion (7.6 %) ja Vaasan (6.0 %) läänit. Suhteellisesti pienin oli ohrapellon osuus Ahvenanmaalla (2.2 %) ja Uudenmaan läänissä (2.2 %).

Kauran viljelyksessä oli 438,530 ha, joka vastasi 19.2 % koko peltoalasta. Suurin oli kaurapellon osuus Uudenmaan (23.9 %) ja Turun-Porin (23.8 %) läänissä, joita lähinnä seurasi Hämeen lääni (23.7 %); pienin oli kaurapello Oulun (7.9 %) ja Vaasan (14.1 %) lääneissä.

Sekulia kasvava ala oli yhteensä 10,314 ha, mikä vastasi 0.5 % maan koko peltoalasta. Sekulia viljeltiin enimmäin Uudellamaalla (1.0 %) sekä Ahvenanmaalla (0.7 %), vähimmin Viipurin (0.2 %) sekä Vaasan ja Kuopion (0.3 %) lääneissä. Sekulista oli 5,530 ha korsiviljasekulia ja 4,784 ha korsi-palkoviljasekulia.

Hernettä ja papua sekä virnaa viljellään enimmäin lounaisosassa maata, ja oli niiden viljelysala Ahvenanmaalla 2.3 %, Uudenmaan läänissä 0.6 % ja Turun-Porin läänissä 0.6 % näiden läänien koko peltoalasta. Koko maassa oli herneen ja pavun sekä virnan viljelyksessä 7,036 ha eli 0.3 % koko peltoalasta.

Perunan viljelyksen suhteellisen laajuuden puolesta, jonka koko ala valtakunnassa oli 71,255 ha eli 3.1 % koko peltoalasta olivat ensi sijalla Kuopion ja Ahvenanmaan läänit 4.7 ja 4.5 %:lla; niitä seurasi lähinnä Mikkelin lääni 4.0 %:lla ja Viipurin lääni 3.4 %:lla. Pienin oli puheenalainen peltoala Vaasan (2.7 %), Turun ja Porin sekä Hämeen (2.8 %) lääneissä.

Rehunaurista, jonka koko viljelysala oli 23,429 ha eli 1.0 % koko peltoalasta, viljeltiin suhteellisesti enimmäin Vaasan läänissä (1.4 %), Ahvenanmaan (1.3%) ja Kuopion (1.2 %) sekä Turun ja Porin (1.2 %) lääneissä.—*Muita juurikasveja*, joiden yhteenlaskettu ala oli 7,063 ha eli 0.3 % koko peltoalasta, viljeltiin enimmäin Uudenmaan sekä Turun ja Porin lääneissä (0.5 %).

Vihantarehun ala oli maassa yhteensä 22,424 ha eli 1.0 %. Suurin oli sen viljelysala Uudenmaan (1.8 %) ja Mikkelin (1.6 %) lääneissä ja sitä lähinnä Hämeen ja Oulun lääneissä, 1.4 % ja 1.1 %.

Heinäsiementä korjattiin 20,114 ha:n suuruiselta alalta, joka vastasi 0.9 % maan peltoalasta. Suhteellisesti laajin sen ala oli Vaasan läänissä (1.3 %), ja sitä lähinnä Uudenmaan (1.1 %) läänissä ja Turun-Porin läänissä (1.0 %). — *Rehuksi* korjatun *peltoheinän* yhteenlaskettu ala teki 1,007,884 ha, vastaten 44.2 % peltoalasta. Suhteellisesti suurin oli mainittu ala Oulun läänissä, tehden 57.1 % tämän läänin peltoalasta. Lähinnä sitä seurasi Viipurin lääni 50.2 %:lla; pienin oli heinärehun ala Mikkelin läänissä, 35.1 %, ja Turun-Porin läänissä, 35.0 %. — *Nurmilaitumen* ala, joka nousi koko maassa 145,780 ha:iin eli 6.4 %:iin, oli suhteellisesti suurin Vaasan (10.0 %) ja Turun-Porin (9.5 %) lääneissä sekä pienin Kuopion (1.4 %) ja Mikkelin (1.9 %) lääneissä. — Rehusatoala ja nurmilaidun yhteenlaskettuina olivat 50.6 % valtakunnan peltoalasta, ja eri lääneissä oli vastaava suhdeluku seuraava; Uudenmaan läänissä 47.7 %, Turun-Porin läänissä 44.5 %, Ahvenanmaalla 49.1 %, Hämeen läänissä 45.8 %, Viipurin läänissä 52.7 %, Mikkelin läänissä 37.0 %, Kuopion läänissä 49.8 %, Vaasan läänissä 58.3 % ja Oulun läänissä 62.8 %.

Pellavan ja hampun viljelyksessä oleva ala oli kaikkiaan 3,198 ha eli 0.2 %.

Täyskesannon ala teki yhteensä 168,333 ha, mikä vastasi 7.4 % maan koko peltoalasta. Suhteellisesti suurin se oli Mikkelin läänissä, 11.8 %, jossa rukiinkin ala oli suhteellisesti laajin (14.5 %). Verrattain pieni oli kesannon ala Oulun läänissä, 4.3 %, jossa rukiin ala oli 5.8 %.

Luonnonniityn ala ja sen käyttö. Luonnonniityn ala sekä se osa siitä, jolta satoa korjattiin vv. 1929 ja 1930, oli valtakunnassa ja eri lääneissä niinkuin osoittaa seuraava taulukko, johon on otettu vastaavat tiedot myöskin viisi-vuotisjaksolta 1926—30.

Lääni tai maakunta.	V. 1929.			V. 1930.			Vv. 1926—30 keskim.		
	Luonnonniityn koko ala, ha.	Sitä korjattua alaa, ha.	Korjattu ala %:na koko alasta.	Luonnonniityn koko ala, ha.	Sitä korjattua alaa, ha.	Korjattu ala %:na koko alasta.	Luonnonniityn koko ala, ha.	Sitä korjattua alaa, ha.	Korjattu ala %:na koko alasta.
Uudenmaan	15,201	8,847	58.2	16,327	7,914	48.5	17,599	11,222	63.8
Turun ja Porin	27,499	16,909	61.5	27,986	14,291	51.1	29,102	17,873	61.4
Ahvenanmaan	2,497	2,134	85.5	2,405	2,017	83.9	2,430	2,053	84.5
Hämeen	16,184	10,215	63.1	14,671	8,079	55.1	16,925	10,096	59.7
Viipurin	50,400	43,501	86.3	44,954	36,713	81.7	53,407	46,464	87.0
Mikkelin	26,195	21,161	80.8	21,779	15,253	70.0	32,263	26,943	83.5
Kuopion	78,396	71,681	91.4	68,131	58,706	86.2	78,536	70,379	89.6
Vaasan	44,282	30,772	69.5	39,630	26,308	66.4	46,361	32,174	69.4
Oulun	235,019	181,150	77.1	209,227	169,857	81.2	223,349	186,497	83.5
Yhteensä	495,673	386,370	77.9	445,110	339,138	76.2	499,972	403,701	80.7

Luonnonniityt vähentyi v:sta 1929 vuoteen 1930 50,563 ha:lla eli 10.2 %:lla, tehden viimeksimainittuna vuonna 445,110 ha. Tämä ala jakaantui eri läänien kesken prosentittain seuraavasti: Oulun läänin osalle tuli 47.0 %, Kuopion läänille 15.3 %, Viipurin läänille 10.1 %, Vaasan läänille 8.9 %, Turun ja Porin läänille 6.3 %, Mikkelin läänille 4.9 %, Uudenmaan läänille 3.7 %, Hämeen läänille 3.3 % sekä Ahvenanmalle 0.5 %.

Koko niittyalasta korjattiin v. 1930 heinää ainoastaan 339,138 ha:lta, mikä vastasi 76.2 % koko alasta. Korjatun alan suhde koko niittyalaan oli melkoisesti erisuuri eri lääneissä, vaihdellen suhde 48.5 %:sta (Uudenmaan lääni) 86.2 %:iin (Kuopion lääni).

Luonnonniitty ja peltoala suhtautuivat v. 1930 eri lääneissä toisiinsa siten, että 100 peltohehtaaria vastasi seuraava ala luonnonniittyä: Hämeen läänissä 5.4 ha, Turun ja Porin läänissä 6.2 ha, Uudenmaan läänissä 6.2 ha, Vaasan läänissä 8.6 ha, Viipurin läänissä 14.3 ha, Mikkelin läänissä 18.6 ha, Ahvenanmaalla 19.8 ha, Kuopion läänissä 36.3 ha ja Oulun läänissä 106.9 ha. Koko maassa oli vastaava niittyala 19.5 ha.

Kylvö, sato ja kulutus.

Kylvömäärät. Kylvömääriä laskettaissa on käytetty edellisissä vuosikertomuksissa esitettyjä keskikylvömääriä, joten kokonaiskylvömäärät koko maalle olivat vv. 1929 ja 1930 sekä vv. 1926—30 keskimäärin seuraavat:

	Kylvömäärä ha:lle kg.	Kokonaiskylvö- määrä, desitonnia, v. 1929.	Kokonaiskylvö- määrä, desitonnia, v. 1930.	Kokonaiskylvö- määrä, vv. 1926—30 keskim., desitonnia.
Syysvehnän	154	14,381	14,813	15,340
Kevätvehnän	185	8,480	8,221	11,230
Rukiin	141 ¹⁾	287,128	293,824	308,112
Ohran	198	227,607	228,431	221,195
Kauran	193	836,862	846,363	858,618
Sekulin	213	16,535	21,969	21,669
Herneen, pavun ja virnan	179	9,398	12,594	17,282
Perunan	1,637	1,140,072	1,166,444	1,147,101
Rehunauriin	4	794	937	799

Ennenkuin tehdään selkoa satotuloksista, esitettäköön niihin vaikuttaneista sääsuhteista Meteorologisen keskuslaitoksen kuukausikatsausten mukaan seuraavaa. Tällöin otetaan, tilan säästämiseksi, huomioon vain vuoden 1930 sääsuhteet.

Sääsuhteista on yleisenä ilmiönä mainittava, että vuoden 1929 syyskuusta alkaen aina seuraavan vuoden kevätkuukausiin saakka maassamme vallitsi poikkeuksellisen lämmin jakso. Marraskuu v. 1929 oli tässä suhteessa jo miltei ennätysten luonteinen, joulukuu sivuutti huomattavasti kaiken sen, mitä sen lämpimyydestä ennen tunnettiin ja 1930 vuoden tammikuun kolmen ensimmäisen viikon aikana poikkeus lämpimän puoleen saavutti huippunsa. Huomattavampi ilmojen kylmeneminen alkoi vasta tammikuun lopulla. Pakka-

¹⁾ Syys- ja kevätrukiille yhteisesti.

set päättyivät helmikuun puolivälissä suojasäihin, jotka lopettivat rekikelin rantaseuduista yleisesti, vieläpä osasta sisämaatakin. Säiden laadusta ja vaihteluista sekä tammi- ja helmikuulla että seuraavina kuukausina tehdään alempana tarkempaa selkoa.

Myöskin elollisessa luonnossa aikaansai talven jatkuva lämpimyys tavallisuudesta suuresti poikkeavia ilmiöitä. Puiden ja pensaiden silmut paisuivat yleisesti maan keski- ja etelä-osissa, vieläpä jotkin tekivät lehteäkin ja ensimmäisinä keväällä kukkivat puut ja pensaat, kuten harmaa leppä ja pähkinäpensas, alottelivat maan etelä-osissa kukintaansa jo tammikuulla, samoin kuin eräät aikaisimmat ruohot, kuten sinivuokko ja leskenlehti. Syysviljojen oraiden mainitaan jatkaneen kasvuaan ja syksyllä maahan varisheet jyvät itivät paikoin pitkälle laiholle. Olivatpa muutamat maanviljelijät kylväneet kokeeksi ruista vielä joului- ja tammikuussakin ja muutaman, joulukuun 6 p. Perhossa kylvetyn rukiin mainittiin tammikuun lopussa olleen 2 cm pitkällä oraalla.

Tammikuussa säät pysyivät lämpiminä ja kosteina. Lämpötilan keskiarvo oli 5—8° normaalin yläpuolella ja nousi entisten huippuarvojen yläpuolelle lounais- ja eteläosissa Tampereelle ja Viipuriin saakka. Muutamin pienin poikkeuksin kuukausi oli runsassateinen. Rannikkoseuduilla lumen syvyys oli vähäinen tai oli maa kokonaan lumeton; myöskin Keski-Suomessa maa oli ajoittain paljas ja lumensyvyys enintään 1—2 dm. Kuukauden lopussa tai helmikuun alkupäivinä jäättyivät ne vesistöt, mitkä siihen saakka olivat olleet sulina.

Helmikuun alussa vallitsi poutainen pakkassää suurimmassa osassa maata, mutta 4 p. alkoi lumisadepäivä ja kuun keskivaiheilla tuli taas lumisateita; sen viimeisellä 10 päiväiskaudella pysyi sää taas poutaisena kuun loppuun asti. Lämpötila oli kaikkialla 2—4° normaalin yläpuolella ja kuukausi oli melkein kaikkialla vähäsateinen. Lumensyvyys oli kuun lopussa verrattain vähäinen, Keski-Suomessa, Pohjois-Karjalassa ja Kajaanin seudussa yleensä 2—4 dm, sekä Kuusamon seuduilla, Laatokan koillisrannalla ja Lapissa 5—8 dm, mutta rannikkoseuduissa lounaassa ja lännessä suuri osa oli lumeton.

Maaliskuussa lämpötila oli yleensä 1—3.5° normaalia lämpimämpi. Sademäärän poikkeukset normaalista olivat vähäiset. Öisin oli pakkasta, päivisin verrattain lauhaa kuukauden viimeisellä viikolla.

Huhtikuun ensi kolmanneksella oli niinkään päivisin kohtalaisen lämmintä ja öillä pakkasta ja halloja sekä samoin kuun loppuviikolla koleiden pohjoistuulten vallitessa. Väliajalla oli enimmäkseen lumi- ja vesisateita sekä lumipyryä. Kuun lopussa oli lunta enään vain Koillis-Pohjanmaalla ja Lapissa; jo kuun alusta olivat maan etelä- ja lounaisosat ja järvialue Keski-Päijänteelle saakka lumettomat ja 15 p. oli maa Sortavalan—Pielisjärven—Oulujärven seuduille saakka käytännöllisesti katsoen lumeton. Jäänlähtö tapahtui lounaisessa rantaseudussa kuun ensimmäisen 10-päiväiskauden aikana, Etelä-Pohjan-

maalla ja järviolueen lounaisosissa 11—20 p. ja koko järviolueessa, Keski-Pohjanmaalla ja Pohjois-Pohjanmaan rantaseudulla kuun 21—30 p. taikka toukokuun ensimmäisinä päivinä.

Toukokuun lämpötilan keskiarvo oli lounaisrannikolla 2.3—2.7° ja muualla enimmäkseen 3—3.7° normaalia korkeampi. Sademäärä oli vaihteleva ja kuukauden lopussa sattuneiden runsaiden sateiden takia yleensä tavallista suurempi; sade tuli melkein kauttaaltaan vetenä, lunta tai räntää saatiin kuitenkin kuun alkupäivinä verraten yleisesti sekä Pohjois-Suomessa vielä 10 p:n seuduilla ja kuun lopussa. Jäänlähtö tapahtui järviolueen pohjoisosissa kuun alkupäivinä ja Pohjois-Suomessa kuun jälkimäisen puoliskon aikana.

Kesäkuussa lämpötilan keskiarvo nousi Itä-Suomessa vajaan asteen, muualla 1—2° normaalin yläpuolelle. Kuun alussa vallitsi kylmäkausi, jolloin lämpötila suurimmassa osassa maata laskeusi jonakin yönä ilmassakin muutama asteen pakkasen puolelle. Halloja oli yleisesti öillä kuun alussa: 1—2 p. koko maassa, 3—4 p. länsi- ja pohjoisosissa, 5 p. paikatellen Savossa, Karjalan kaakkoisosissa sekä maan länsiosissa. Tällöin turmeltuivat monin paikoin oraat, taimet ja kasvien lehdet sekä marjojen kukat, ja ruis osittain vahingoittui. Pienempiä paikallisia halloja sattui myöhemmin eri paikoissa, niinhyvin etelässä kuin pohjoisessa. — Muutamin pienin poikkeuksin oli kuukausi tavallista kuivempi. Kuun ensimmäisinä päivinä satoi verraten yleisesti lunta tai räntää.

Heinäkuun keskilämpö oli normaaliarvoihin verrattuna 1—2° tavallista lämpimämpää. Muutamina öinä kuukauden 4:nnellä viikolla kävi halla erinäisillä paikkakunnilla, esim. 23—24 p. Pohjanmaalla ja 26—27 p. Pohjois-Suomessa. Se turmeli vähän perunanlehtiä. — Sademäärän kuukaussumma oli Uudenmaan läänissä tavallista suurempi, mutta maan muissa osissa yleensä pienempi kuin normaalitapauksissa, pienin Kuopion ja Oulun lääneissä. Sadepäivien lukumäärä oli niinikään tavallista pienempi. Ukkospäivien luku sitävastoin oli tavallista suurempi; 12 p. raivoava ankara rajuilma Ahvenanmaan luoteisimmassa ja läntisimmässä osassa löi lakoon kevätviljan ja katkoi perunan ja sokerijuurikkaan varret.

Elokuun keskilämpö oli normaaliarvoihin verrattuna lounais- ja länsirannikolla 1—1.5°, Kaakkois-Suomessa 2—2.5°, sisämaassa 1.5—3.5° sekä Lapissa 2.5—3° tavallista lämpimämpää. Halla kävi 10—11 päivinä Oulun—Puolangan seuduilla tekemättä mainittavia vahingoita. — Muutamin pienin poikkeuksin kuukausi oli runsassateinen ja sadepäivien lukumäärä oli yleensä tavallista suurempi. Samoin oli ukkospäivien luku tavallista suurempi.

Syyskuun keskilämpötila muodostui koko maassa 1—2° normaalia pienemmäksi. Halloja oli verraten yleisesti 3—7 p., ei ainoastaan pohjoisessa, mutta myös muualla; myöhempiä paikallisia halloja sattui m. m. 8, 11 ja 20 p. Kuun alussa ne turmelivat monin paikoin perunan kasvun sekä arat keittiö- ja puutarhakasvit. Viljat olivat tähän aikaan melkein kaikki poiskorjatut. — Muuta-

min poikkeuksin kuukausi oli niukkasateinen. Sade tuli yleensä vetenä; Pohjois-Suomessa satoi kuitenkin monesti lunta tai räntää, samoin paikotellen maan keski- ja etelä-osissa.

Lämpötilan keskiarvo oli *lokakuulla* yleensä 0.5—1.5° normaalia korkeampi. Sademäärä oli lännessä ja lounaassa tavallista suurempi, idässä keskimäärää pienempi. Kuun alussa syntynyt lumipeite maan pohjois- ja keski-osissa hävisi kuun puolivälissä tai myöhemmin; samoin oli vesistöjen jääty-
misen laita.

Marraskuun keskilämpö oli niinkään normaalin yläpuolella ja kuukausi oli runsassateinen, varsinkin sen ensimmäinen kymmenpäiväiskausi. Kuun alussa maa oli yleisesti lumeton. Myöhemmin syntynyt lumipeite levisi myös koko etelärannikolle, mutta 26—27 p. lumet katosivat aina järviolueen keski-osiin saakka. Kuun lopussa syntyi uusi lumipeite, joka 1 dm:n paksuisena ulottui itäiseltä Uudeltamaalta Hämeen ja Pohjois-Satakunnan kautta Etelä-Pohjanmaalle.

Joulukuun lämpötilan keskiarvo jäi itä- ja keskiosissa hieman normaalin alapuolelle, mutta nousi 1 ja 2°:n yläpuolelle länsiosissa ja Lapissa. Kuukausi oli kaikkialla vähäsateinen. Kuun alussa alkanut suojakausi alensi lumen syvyyttä ja Etelä- ja Keski-Suomi tuli Joensuun—Leppävirran—Äänekosken seuduille saakka samoin kuin länsirannikko Iihin saakka pohjoisessa lumettomaksi, mikä tilanne kesti 18:pään asti. Sen jälkeen lumipeite lisääntyi ja oli kuun lopussa Raja-Karjalassa, Koillis-Pohjanmaalla ja Sisä-Lapissa 20—35 cm, mutta Keski- ja Etelä-Suomessa Joensuun—Jyväskylän eteläpuolella samoin kuin suurimmassa osassa länsirannikkoa alle 10 cm. Kuun 10—20 p. jäätyivät ne Keski- ja Etelä-Suomen vesistöt, jotka siihen asti olivat olleet sulina.

Vuoden 1930 sääsuhteista annetaan alempana seuraavat yleiskatsaukset.

Ilman lämpötila Celsius'en asteissa huhti—syyskuulla 1930 ja 1886—1925.

Paikkakunta.	Huhtikuu.		Toukokuu.		Kesäkuu.		Heinäkuu.		Elokuu.		Syyskuu.	
	Kuukauden keskiarvo.											
	1930.	1886— 1925.	1930.	1886— 1925.	1930.	1886— 1925.	1930.	1886— 1925.	1930.	1886— 1925.	1930.	1886— 1925.
Maarianhamina	4.6	2.1	9.7	7.0	13.7	12.0	17.8	15.4	15.8	14.3	9.2	10.4
Turku	5.5	2.6	11.5	8.9	14.9	13.9	18.3	16.9	15.9	14.8	8.1	10.3
Helsinki	4.7	2.2	11.3	8.3	15.0	13.2	18.6	16.4	16.6	14.9	9.1	10.5
Viipuri	3.8	2.0	11.7	8.7	14.5	14.0	18.1	17.0	16.9	14.8	8.2	10.0
Tampere	4.7	2.1	11.9	8.7	15.6	13.7	18.7	16.5	15.9	14.3	8.1	9.8
Sortavala	2.0	1.2	8.7	7.7	12.9	13.0	17.3	16.2	16.6	14.1	7.4	9.1
Jyväskylä	3.4	1.4	11.1	8.1	14.2	13.0	17.4	16.0	15.6	13.3	6.6	8.6
Kuopio	2.4	1.0	9.9	6.5	12.6	12.8	?	?	15.3	13.5	5.9	7.9
Vaasa	2.8	0.7	9.9	6.5	13.3	11.8	17.4	15.1	14.9	13.4	7.8	9.3
Kajaani	1.8	—0.2	9.5	5.8	13.1	11.6	17.0	14.9	15.6	12.1	5.9	7.3
Oulu	1.1	—0.1	9.0	5.7	12.9	11.8	17.6	15.5	15.3	13.0	5.8	8.0
Sodankylä	—1.5	—2.6	6.2	3.7	12.3	10.1	15.7	13.4	13.6	10.4	3.5	5.5
Inari	—1.5	—3.5	4.6	2.3	10.5	8.7	14.0	12.2	12.7	10.1	4.2	5.4

Alin lämpötila huhti—syyskuulla 1930.

Paikkakunta.	Huhtikuu.		Toukokuu.		Kesäkuu.		Heinäkuu.		Elokuu.		Syyskuu.	
	Päivä.	C°	Päivä.	C°	Päivä.	C°	Päivä.	C°	Päivä.	C°	Päivä.	C°
Maarianhamina	2	— 5	6	— 3	4	0	16	9	29	7	20	— 1
Turku	2	— 6	7	— 2	2	1	23	9	25	6	20	— 3
Helsinki	2	— 6	6	— 1	4	3	13	11	24	11	20	— 1
Viipuri	2	— 8	8	— 2	5	0	12	8	1	10	24	— 2
Tampere	2	— 7	6	— 1	2	2	14	10	29	8	12	0
Sortavala	1	—13	8	— 2	2	— 0	17	8	27	10	24	— 2
Jyväskylä	2	—12	7	— 3	2	— 0	27	8	29	8	20	— 1
Kuopio	18	—10	4	— 2	1	— 1	—	—	9	9	19	— 1
Vaasa	19	— 5	7	— 2	2	1	27	9	10	8	23	0
Kajaani	18	—10	4	— 3	4	— 2	27	5	29	7	7	— 1
Oulu	18	— 8	16	— 4	4	— 2	24	2	10	0	11	— 5
Sodankylä	19	—16	8	— 8	4	— 3	27	— 2	16	3	23	— 7
Inari	18	—19	8	— 8	1	— 2	26	3	16	3	21	— 5

Sademäärä mm:ssä huhti—syyskuulla 1930 ja 1886—1915.

Paikkakunta.	Huhtikuu.		Toukokuu.		Kesäkuu.		Heinäkuu.		Elokuu.		Syyskuu.		Huhti- kuu— Syyskuu.		Sademäärä v. 1930 % vuosen 1886—1915 normaalimäärästä.
	Koko määrä v. 1930.	Normaalimäärä vv. 1886—1915.	Koko määrä v. 1930.	Normaalimäärä vv. 1886—1915.	Koko määrä v. 1930.	Normaalimäärä vv. 1886—1915.	Koko määrä v. 1930.	Normaalimäärä vv. 1886—1915.	Koko määrä v. 1930.	Normaalimäärä vv. 1886—1915.	Koko määrä v. 1930.	Normaalimäärä vv. 1886—1915.	Koko määrä v. 1930.	Normaalimäärä vv. 1886—1915.	
Maarianhamina	32	29	42	37	50	35	32	58	188	74	65	51	409	284	144
Turku	24	35	51	38	23	44	92	66	84	74	58	60	332	317	105
Huittinen	13	31	32	41	35	49	63	73	123	80	53	54	319	328	97
Lavia	21	34	30	45	30	46	69	69	77	81	61	61	288	336	86
Hanko	20	37	45	39	34	29	69	58	67	72	27	55	262	290	90
Vihti	28	34	?	34	50	103	72	96	85	28	70	289	311	93	
Helsinki	39	39	59	45	25	48	85	63	76	83	36	71	320	349	92
Loviisa	54	31	36	41	18	41	52	56	80	82	38	65	278	316	88
Virolahti	38	31	53	43	35	52	37	62	91	82	50	72	304	342	89
Lappeenranta	31	30	42	43	22	61	49	66	149	78	48	69	341	347	98
Viipuri	14	34	59	38	57	56	109	62	141	85	56	68	436	343	127
Sortavala	12	31	63	38	55	49	35	62	135	68	47	64	347	312	111
Forssa	23	28	44	n. 42	26	n. 56	53	72	75	78	31	n. 70	252	346	73
Hattula	23	24	45	40	36	52	69	70	86	77	54	61	313	324	97
Tampere	38	32	38	43	34	62	43	74	114	76	70	60	337	347	97
Mäntyharju	29	29	15	37	32	62	52	81	97	68	48	55	273	332	82
Vaasa	9	35	42	44	48	49	27	63	76	73	60	65	262	329	80
Jyväskylä	30	31	35	41	36	60	29	69	146	77	70	62	346	340	102
Viitasaari	8	22	29	34	48	48	35	62	91	67	55	56	266	289	92
Kuopio	12	31	?	?	127	55	?	?	122	74	68	61	?	?	?
Iisalmi	11	34	41	34	89	53	25	81	112	77	55	55	333	334	100
Tohmajärvi	17	33	48	37	44	51	22	62	142	76	50	66	323	325	99
Oulu	14	30	41	36	16	44	25	64	81	75	56	57	233	306	76
Utajärvi	28	30	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	334	?
Kajaani	16	31	61	38	28	57	45	86	107	87	55	65	312	364	86
Sodankylä	32	25	32	36	27	48	28	79	103	71	24	50	246	309	80
Inari	?	?	25	36	14	51	25	87	54	69	30	51	?	?	?

Kasvillisuuden kehityksestä mainittakoon Maataloushallitukselle vuoden 1930 kasvukaudella saapuneiden, paikallisten asiamiesten antamien vuodentuloilmoitusten perusteella seuraavaa:

Syysviljat. Syysviljan oraat olivat pysyneet rehevinä yli talven ja lämpimät kevätsäät edistivät niiden kehitystä niin, että ruis puhkesi tähkään etelässä jo toukokuun loppupäivinä ja heilimöinti alkoi kesäkuun 10—13 p:nä ja loppui Etelä-Suomessa juhannuksen tienoissa ja Pohjois-Suomessa noin viikkoa myöhemmin. Touko- ja kesäkuun vaihteessa halla vioitti ruista jonkin verran, paikoin Länsi-Suomessa ja Hämeessä pahasti, ja rankkasateet toisin paikoin kaatoivat rukiin lakoon, mutta yleensä heilimöinti tapahtui suotuisalla poutasäällä ja ruis valmistui aikaiseen ja alettiin sitä leikata useissa Etelä-Suomen kunnissa jo heinäkuun puolivälin paikkeilla ja aivan yleisesti maassa saman kuun 20—25 p:n välisellä ajalla. — Rukiista saatiin keskinkertaista parempi sato, satoluvun ollessa 6.2, ja vehnästä lähes keskinkertainen, jonka satoluku oli 5.6. Laadultaan ruis oli kaikin puolin tyydyttävä. — Rukiin kylvöön ryhdyttiin yleensä elokuun 8—12 p:n seuduissa, paitsi Kuopion läänissä 6 p. ja Oulun läänissä jo 2 p.; maan länsiosissa liialliset sateet paikatellen hidastuttivat kylvöä jossakin määrin. Sateiden vaikutuksesta ruis orastui hyvin ja syysoras oli lupaava.

Kevätviljat. Ohrankylvöön ryhdyttiin eteläisissä lääneissä, Ahvenanmaata lukuunottamatta, yleisesti toukokuun toisella viikolla ja pohjoisemmissä lääneissä saman kuun kolmannella viikolla; kylvö päättyi edellisissä saman kuun kolmannella ja jälkimäisissä sen viimeisellä viikolla. Ahvenanmaalla suoritettiin kylvö toukokuun ensimmäisellä kymmenpäiväiskaudella. Kesäkuun loppupuolella ja heinäkuulla ohra kärsi kuivuudesta ja elokuun alkupuolella sattuneet runsaat sateet tulivat sille liian myöhään. Ohran niittoon ryhdyttiin nimittäin koko maassa jo heinäkuun viimeisinä tai elokuun ensi päivinä ja se loppui yleensä elokuun 8—12 p:nä, pitkistyen kuitenkin muutamilla paikkakunnilla sateiden tähden. Korjuu päättyi syyskuun aikana. — Ohrasato oli keskinkertainen, satolukuna 5.4.

Kauran kylvö aloitettiin etelässä, kuten normaalivuosina, huhtikuun lopussa tai seuraavan kuun alussa sekä pohjoisempana toukokuun ensimmäisellä viikolla. Kaurankylvöön käytetty siemen oli paikoin heikkoa laadultaan. Pitkäaikainen kuivuus keskikesällä oli kaurankin kehitykselle haitaksi. Kauran korjuuta, joka suurelta osalta suoritettiin jo elokuun aikana, haittasivat sateet tuntuvasti, pitkittäen korjuuaikaa paikatellen huomattavassa määrässä. Sato oli keskinkertainen.

Sekaviljasta sato niinikään oli keskinkertainen, samoin sato palkokasveista.

Peruna ja juurikasvit. Perunan kylvö alkoi yleisesti toukokuun kolmannella viikolla, eteläisemmissä lääneissä hieman aikaisemmin kuin pohjoisemmissä, ja päättyi saman kuun viimeisellä viikolla, Oulun läänissä vasta kesäkuun ensimmäisellä. Jokseenkin samoihin aikoihin kylvettiin nauriskin. Loppukesän sateet huomattavasti elvyttivät perunakasvia, joka aikaisemmin kesällä kärsi monin paikoin liiallisesta kuivuudesta. Niinikään vaivasi perunaa suuressa määrässä rutto, jota alkoi ilmestyä jo heinäkuulla; syyskuussa käyneet hallat vahingoittivat perunanvarsia jonkin verran, Vaasan ja Oulun lääneissä sangen yleisesti, muissa lääneissä harvemmin ja lievemmin. — Perunannosto

alotettiin yleisesti syyskuun toisella viikolla ja päättyi saman kuun loppuun mennessä. Sato oli erittäin runsas, mutta laadultaan tuskin keskinkertaista parempi.

Rehunauriin ja lantun taimia maakirput ja sinappikuoriaiset hävittivät tavattoman suuressa määrässä, niin että oli pakko uusia kylvöjä. Varsinkin sinappikuoriaisen leviämialue oli laaja ja sen tuhot olivat epäilemättä suuremmat kuin minään edellisenä kesänä. Juurikasveihinkin loppukesän sateet kuitenkin vaikuttivat erittäin elvyttävästi. —Rehunauriin korjuu alkoi yleisesti syyskuun kolmannen viikon alussa ja päättyi lokakuun ensimmäisellä viikolla, joillakin paikkakunnilla myöhemmin. Sato siitä ja muista juurikasveista oli keskinkertainen.

Heinä ja laidun. Alkukesän hallat voittivat paikka paikoin apilanorasta ja toukokuun pouta ja ajoittainen kylmyys hidastuttivat heinänsäätöä, joka kuitenkin myöhemmin sattuneista sateista pääsi elpymään. Timoteinkärpästä esiintyi runsaasti ja varsinkin Karjalassa tuhoisana. Heinäntekoon ryhdyttiin tavallista aikaisempaan, ja korjuuaikana sää pysyi suotuisana, joten heinät saatiin hyvässä kunnossa korjuuseen. Heinänteko loppui Etelä-Suomessa jo heinäkuun 20 p:n tienoilla, Viipurin, Kuopion ja Vaasan lääneissä saman kuun loppuviikolla ja Oulun läänissä elokuun alkupäivinä. Peltöheinäsato tuli määrältään keskinkertainen, mutta laadultaan erikoisen hyvä. Niittyheinäsato oli määrältään keskinkertaista pienempi, mutta laadultaan tyydyttävä.

Laidun oli alkukesällä yleensä keskinkertainen, muuttuen poutajakson kestäessä sitä huonommaksi, mutta elpyen taas elokuulla ja myöhemmin sattuneiden sateiden vaikutuksesta.

Satomäärät. Eri viljelyskasveista saadut satomäärät olivat vv. 1929 ja 1930, läänittäin esitettyinä, seuraavat, desitonneissa:

V. 1929.	Uudenmaan lääni.	Turun ja Porin lääni.	Ahvenanmaan maakunta.	Hämeen lääni.	Viipurin lääni.	Mikkelin lääni.	Kuopion lääni.	Vaasan lääni.	Oulun lääni.	Valtakunta v. 1929.	Valtakunta v. 1928.
Syysvehnä	35,096	86,815	3,689	16,591	3,217	277	79	2,051	47	147,862	165,443
Kevätvehnä	9,642	12,140	9,867	1,711	17,787	4,997	2,149	1,514	429	60,236	106,118
Ruis	278,059	503,889	11,768	383,090	388,024	246,259	259,444	454,461	125,233	2,650,227	2,793,790
Ohra	71,556	234,300	4,998	134,409	140,440	63,313	185,590	308,601	261,499	1,404,706	1,255,536
Kaura	820,930	1,305,685	36,350	749,841	738,528	326,052	377,641	637,762	146,663	5,139,452	5,697,824
Sekuli	28,728	21,828	1,424	14,820	8,834	5,509	7,941	13,698	6,593	109,375	150,078
Herne, papu ja virna	13,479	29,425	4,665	8,410	4,923	1,662	973	1,013	135	64,685	70,745
Peruna	764,532	1,235,768	71,620	774,646	1,022,260	431,481	931,347	1,310,582	663,761	7,205,997	6,889,046
Rehunauris	364,763	1,344,166	23,984	609,031	405,624	200,005	454,868	1,240,721	207,818	4,850,980	5,196,713
Muut juurikasvit	316,944	516,096	12,763	199,205	165,415	43,746	37,137	73,466	16,690	1,381,462	1,105,943
Vihantarehu	112,730	84,868	1,169	78,979	54,033	28,432	51,186	68,015	68,796	548,208	593,792
Heinänsiemen	6,647	13,233	259	5,733	4,436	865	1,842	14,561	2,740	50,316	53,236
Peltöheinä	2,793,385	3,960,659	194,409	2,680,883	4,263,315	1,056,713	2,401,593	5,481,492	2,262,808	25,095,257	26,908,251
Niittyheinä	90,201	175,562	30,942	93,689	505,210	178,938	894,428	279,457	1,385,775	3,634,202	4,299,139
Pellava ja hamp- pu	687	1,725	33	1,151	960	446	431	1,169	117	6,719	16,097

V. 1930.	Uuden- maan lääni.	Turun ja Porin lääni.	Ahvenan- maan maa- kunta.	Hämeen lääni.	Viipurin lääni.	Mikkelin lääni.	Kuopion lääni.	Vaasan lääni.	Oulun lääni.	Valtakunta v. 1930.
Syysvehnä	44,123	89,337	4,958	19,732	5,139	715	67	1,953	49	166,073
Kevätvehnä	9,920	14,462	9,373	2,571	24,336	4,914	1,824	1,877	288	69,565
Ruis	353,519	663,636	11,980	418,363	568,153	283,298	332,486	561,290	171,460	3,364,185
Ohra	84,869	269,557	3,846	138,654	164,819	61,407	206,813	394,866	323,559	1,648,390
Kaura	905,999	1,644,533	38,128	913,527	877,447	343,572	462,400	881,227	199,816	6,266,649
Sekuli	43,443	48,156	1,450	19,276	11,069	6,999	9,507	21,439	10,198	171,537
Herne, papu ja virna	22,454	39,157	6,549	18,093	8,909	2,305	1,083	1,750	137	100,437
Peruna	1,076,711	1,550,132	80,099	956,803	1,418,458	610,164	1,120,987	1,623,147	847,573	9,284,074
Rehunauris	503,235	1,741,354	34,978	722,032	573,773	387,382	602,031	1,983,746	400,294	6,948,825
Muut juurikasvit	385,558	700,902	15,588	394,558	160,927	63,481	65,448	122,388	47,483	1,956,333
Vihantarehu	188,746	147,482	1,430	128,268	87,725	55,579	50,117	100,503	85,482	845,332
Heinänsiemen	7,369	12,972	386	6,422	5,040	1,239	2,552	18,421	3,957	58,358
Peltoheinä	2,984,926	4,448,327	226,725	2,829,593	4,838,978	1,357,663	3,083,751	6,507,452	2,972,816	29,250,241
Niittyheinä	84,690	154,138	30,477	86,747	458,559	165,468	771,277	227,843	1,419,057	3,398,256
Pellava ja hamp- pu	1,306	2,382	29	1,842	1,787	601	642	1,570	155	10,314

Satomäärät olivat viisivuotisjaksolla 1926—30 vuotuisin keskimäärin seuraavat, dt:

	Uuden- maan lääni.	Turun ja Porin lääni.	Ahvenan- maan maa- kunta.	Hämeen lääni.	Viipurin lääni.	Mikkelin lääni.	Kuopion lääni.	Vaasan lääni.	Oulun lääni.	Valtakunta.
Syysvehnä	48,928	87,269	4,359	14,875	6,013	339	108	1,709	35	163,635
Kevätvehnä	11,747	27,151	9,898	2,403	25,448	6,661	2,485	1,631	198	87,622
Ruis	316,287	586,001	14,888	405,162	475,369	278,035	277,715	492,404	175,689	3,021,550
Ohra	80,928	223,832	3,181	137,262	144,053	60,598	174,134	333,472	302,599	1,460,059
Kaura	867,128	1,489,210	38,341	860,971	847,615	337,318	409,377	840,427	181,825	5,872,212
Sekuli	34,317	33,043	2,369	17,004	14,195	6,392	13,131	18,177	7,790	146,418
Herne, papu ja virna	29,603	44,766	4,186	14,168	10,602	3,171	1,242	3,504	606	111,848
Peruna	947,895	1,235,236	64,139	809,979	1,101,630	651,097	1,041,947	1,325,620	716,320	7,893,853
Rehunauris	461,386	1,144,953	34,736	687,607	467,520	313,225	463,878	1,402,157	242,140	5,217,602
Muut juurikasvit	340,564	455,784	8,944	161,470	133,688	31,427	46,054	87,357	24,877	1,290,165
Vihantarehu	138,855	93,350	956	79,576	68,711	56,910	44,693	92,306	53,041	628,398
Heinänsiemen	7,182	13,198	466	6,171	5,632	1,080	1,722	16,596	3,202	55,249
Peltoheinä	3,159,683	4,449,345	221,112	3,081,333	3,937,002	1,044,973	2,303,418	5,930,187	2,197,018	26,323,771
Niittyheinä	124,014	196,906	28,016	101,398	604,814	273,662	944,054	313,772	1,573,338	4,159,974
Pellava ja hamp- pu	2,391	3,088	47	1,612	1,975	643	922	2,004	226	12,908

Viljelysalaan verrattuna oli sato 1 hehtaarilta v. 1929 ja 1930 seuraava, kiloja:

V. 1929.	Uuden- maan lääni.	Turun ja Porin lääni.	Ahvenan- maan maa- kunta.	Hämeen lääni.	Viipurin lääni.	Mikkelin lääni.	Kuopion lääni.	Vaasan lääni.	Oulun lääni.	Valtakunta v. 1929.	Valtakunta v. 1928.
Syysvehnä	1,529	1,640	1,669	1,501	1,430	1,154	1,317	1,251	940	1,583	1,567
Kevätvehnä	1,317	1,408	1,537	1,213	1,201	1,336	1,302	1,044	1,021	1,314	1,331
Ruis	1,355	1,291	1,490	1,391	1,230	1,405	1,442	1,215	1,112	1,301	1,256
Ohra	1,363	1,236	1,791	1,190	1,270	1,253	1,321	1,143	1,189	1,222	1,140
Kaura	1,301	1,204	1,570	1,164	1,276	1,192	1,231	991	977	1,185	1,236
Sekuli	1,549	1,396	1,716	1,256	1,531	1,420	1,446	1,336	1,216	1,409	1,253
Herne, papu ja virna	1,178	1,300	2,092	961	1,201	1,213	1,315	947	844	1,232	591
Peruna	9,235	10,155	12,160	10,138	10,340	9,527	11,269	10,969	10,473	10,347	9,887
Rehunauris	26,470	28,526	16,656	25,676	24,073	24,039	23,903	22,267	16,441	24,423	24,564
Muut juurikasvit	20,852	21,504	19,635	20,431	17,729	16,323	16,007	12,866	11,127	19,419	16,699
Vihantarehu	3,600	3,243	3,897	3,381	3,548	3,097	3,175	3,058	3,298	3,327	3,767
Heinänsiemen	245	254	328	250	285	276	302	213	194	239	219
Peltoheinä	2,525	2,510	3,618	2,446	2,765	2,907	2,829	2,410	2,142	2,530	3,106
Niittyheinä	1,020	1,038	1,450	917	1,161	846	1,248	908	765	941	1,052
Pellava ja hamp- pu	253	268	367	250	263	290	324	220	254	257	293

V. 1930.	Uudenmaan lään.	Turun ja Porin lään.	Ahvenanmaan maakunta.	Hämeen lään.	Viipurin lään.	Mikkelin lään.	Kuopion lään.	Vaasan lään.	Oulun lään.	Valtakunta v. 1930.
Syysvehnä	1,778	1,727	1,960	1,625	1,631	1,100	1,340	1,825	980	1,727
Kevätvehnä	1,570	1,560	1,752	1,530	1,545	1,494	1,471	1,564	847	1,565
Ruis	1,633	1,612	1,530	1,531	1,728	1,667	1,805	1,486	1,523	1,614
Ohra	1,488	1,444	1,414	1,371	1,555	1,345	1,445	1,422	1,384	1,429
Kaura	1,448	1,520	1,562	1,403	1,462	1,246	1,450	1,349	1,293	1,429
Sekuli	1,607	1,896	1,726	1,650	1,625	1,492	1,533	1,563	1,509	1,663
Herne, papu ja virma	1,391	1,493	2,306	1,283	1,358	1,011	1,692	1,232	856	1,427
Peruna	13,169	12,312	14,537	12,537	13,420	13,054	12,823	13,242	13,982	13,029
Rehunauris	27,880	32,391	22,422	27,569	28,209	32,553	26,463	31,270	24,558	29,659
Muut juurikasvit ...	31,018	30,004	29,411	32,474	24,383	19,838	20,581	19,645	16,096	27,698
Vihantarehu	3,995	4,011	3,763	3,457	3,930	2,936	3,412	3,968	3,980	3,770
Heinänsiemen	247	276	361	296	320	250	301	311	302	290
Peltoheinä	2,766	2,802	4,215	2,558	3,064	3,300	3,397	2,911	2,660	2,902
Niittyheinä	1,070	1,079	1,511	1,074	1,249	1,085	1,314	866	835	1,002
Pellava ja hamppu ..	305	311	264	306	348	276	371	354	352	323

Viisivuotisjaksolla 1926—30 olivat vastaavat satomäärät keskimäärin vuotta kohti taas seuraavat, kg:

	Uudenmaan lään.	Turun ja Porin lään.	Ahvenanmaan maakunta.	Hämeen lään.	Viipurin lään.	Mikkelin lään.	Kuopion lään.	Vaasan lään.	Oulun lään.	Valtakunta.
Syysvehnä	1,617	1,688	1,824	1,512	1,554	1,304	1,200	1,461	1,167	1,643
Kevätvehnä	1,407	1,405	1,749	1,292	1,448	1,464	1,351	1,217	1,042	1,444
Ruis	1,393	1,395	1,496	1,399	1,405	1,434	1,418	1,307	1,318	1,383
Ohra	1,388	1,267	1,657	1,279	1,353	1,348	1,350	1,267	1,320	1,307
Kaura	1,419	1,319	1,678	1,310	1,402	1,204	1,363	1,219	1,180	1,320
Sekuli	1,504	1,568	1,958	1,396	1,357	1,363	1,361	1,312	1,343	1,439
Herne, papu ja virma	1,182	1,213	1,993	964	1,095	1,162	1,129	960	932	1,158
Peruna	10,554	10,199	12,287	10,950	11,232	12,234	12,290	11,464	12,160	11,265
Rehunauris	26,919	29,578	22,267	27,018	24,776	28,789	24,793	24,879	20,095	26,123
Muut juurikasvit ...	22,980	22,136	22,933	23,781	17,317	18,166	14,856	14,731	12,501	20,459
Vihantarehu	3,812	3,630	3,983	3,445	3,584	3,390	3,409	3,618	3,676	3,608
Heinänsiemen	247	259	348	252	291	275	277	264	255	262
Peltoheinä	2,957	2,881	4,082	2,792	3,015	3,084	3,126	2,786	2,512	2,871
Niittyheinä	1,105	1,102	1,365	1,004	1,302	1,016	1,341	975	844	1,030
Pellava ja hamppu ..	310	290	294	275	302	318	329	261	243	291

Sato rehuyksikköinä. Jos yleiskatsauksen helpottamiseksi tahtoo lausua koko sadon yhteissumma na, voidaan eri kasvilajeista saadut satomäärät muuntaa samanarvoisiksi yksiköiksi, mitkä mahdollisimman tarkkaan ilmoittavat eri kasvien fysiologisen ravintoarvon, joka on todettu niitä rehuaineina käytettäissä. Allaolevassa taulukossa on pellosta saatu sato muunnettu rehuyksiköiksi; laskelmasta on kuitenkin jätetty pois perunavarsisato, koska se vain poikkeustapauksissa otetaan talteen, samoin pellavan ja hamppun sekä heinänsiemenen sato, syystä että niiden käyttötarkoitus on toinen kuin muiden viljelyskasvien; niinkään on jätetty arvioimatta se rehumäärä, joka vastaa laitumeksi käytetyn nurmen heinänsaantia sekä nurmista ja luonnonniityiltä saatua

äpäresatoa, koska tilasto ei anna siitä mitään selvitystä. Muuntamisessa on 1929 ja 1930 v:n sadoille käytetty seuraavia suhdelukuja: vehnälle, rukiille, herneelle, pavulle sekä virnalle 1.0, ohralle ja sekulille 1.1, kauralle 1.2, perunalle 5.0, rehunauriille 12.5, muille juurikasveille 7.5, peltoheinälle ja vihantarehulle 2.5, niittyheinälle 3.0, rehunauriin naateille 20.0, muitten juurikasvien naateille 13.0, vehnän jarukiin oljille 5.0, kauran oljille 4.0 sekä ohran 3.7, sekaviljan 4.0, herneen ja virnan oljille 3.5.¹⁾ — Edellä mainitut näkökohdat huomioon ottaen ovat sadot vv:lta 1929 ja 1930, rehuyksiköiksi muunnettuna, seuraavat, 1,000 yksiköin. Lisäksi ilmoitetaan vastaavat keskimäärät ajanjaksolta 1926—30.

	v. 1930.	%	v. 1929.	%	Keskim. vuotta kohti vv. 1926—30.	%
Vehnä	23,564	0.8	20,810	0.8	25,126	0.9
Ruis	336,419	11.0	265,023	10.4	302,155	10.8
Ohra	149,854	4.9	127,701	5.0	132,733	4.7
Kaura	522,221	17.0	428,288	16.8	489,351	17.5
Sekavilja	15,594	0.5	9,943	0.4	13,311	0.5
Herne, papu ja virna	10,044	0.3	6,469	0.2	11,185	0.4
Yhteensä viljakasvit	1,057,696	34.5	858,234	33.6	973,861	34.8
Peruna	185,681	6.1	144,120	5.7	157,877	5.7
Rehunauris	55,591	1.8	38,808	1.5	41,741	1.5
Muut juurikasvit ..	26,084	0.8	18,419	0.7	17,202	0.6
Yht. peruna ja juurik.	267,356	8.7	201,347	7.9	216,820	7.8
Peltoheinä	1,170,010	38.1	1,003,810	39.3	1,052,151	37.6
Vihantarehu	33,813	1.1	21,928	0.9	25,136	0.9
Syysviljan oljet	141,210	4.6	111,923	4.4	127,407	4.6
Kevätviljanoljet	272,242	8.9	223,810	8.8	253,252	9.0
Palkokasvien oljet ..	2,870	0.1	1,848	0.1	3,196	0.1
Yht.peltoheinä ja oljet	1,620,145	52.8	1,363,319	53.5	1,461,142	52.2
Rehunauriin naatit.	5,212	0.2	3,638	0.2	3,914	0.1
Muiden juurik. naatit	3,762	0.1	2,657	0.1	2,481	0.1
Yhteensä naatit	8,974	0.3	6,295	0.3	6,395	0.2
Sato pellosta	2,954,171	96.3	2,429,195	95.3	2,658,218	95.0
Niittyheinä	113,275	3.7	121,140	4.7	138,666	5.0
Koko sato	3,067,446	100.0	2,550,335	100.0	2,796,884	100.0

Sato, rehuyksiköiksi muunnettuna, esitetään seuraavassa taulukossa läänittäin.

¹⁾ Olkisadon suuruus on laskettu siten, että korjattu jyväsato, kiloin ilmoitettuna, on kerrottu vehnässä ja rukiissa 2:lla, ohrassa ja palkokasveissa 1:llä, sekaviljassa 1.3:lla ja kaurassa 1.4:llä. Juurikasvien naattisato taas on laskettu siten, että juurikasvisato, kiloissa, on kerrottu rehunauriissa 0.15:llä ja muissa juurikasveissa 0.25:llä.

Rehuyksiköitä (1,000 yksiköin) läänittäin:

	Uudenmaan lääni.	Turun ja Porin lääni.	Alveanmaan maakunta.	Hämeen lääni.	Vilppurin lääni.	Mikkelin lääni.	Knipion lääni.	Vaaasan lääni.	Oulun lääni.
<i>V. 1929.</i>									
Syysvehnä	3,509	8,681	369	1,659	322	28	8	205	5
Kevätvehnä	964	1 214	987	171	1,779	500	215	151	43
Ruis	27,806	50,389	1,177	38,309	38,803	24,626	25,944	45,446	12,523
Ohra	6,505	21,300	454	12,219	12,767	5,756	16,872	28,055	23,773
Kaura	68,411	108,807	3,029	62,487	61,544	27,171	31,470	53,147	12,222
Sekuli	2,612	1,984	130	1,347	803	501	722	1,245	599
Herne, papu ja virna	1,348	2,943	467	841	492	166	97	101	14
Yht. viljakasveja	111,155	195,318	6,613	117,033	116,510	58,748	75,328	128,350	49,179
Peruna	15,291	2,4715	1,432	15,493	20,445	8,630	18,627	26,212	13,275
Rehunauris	2,918	10,753	192	4,872	3,245	1,600	3,639	9,926	1,663
Muut juurik.	4,226	6,881	170	2,656	2,206	583	495	980	222
Yht. perunaa ja juurik.	22,435	42,349	1,794	23,021	25,896	10,813	22,761	37,118	15,160
Peltoheinä	111,735	158,426	7,776	107,235	170,533	42,269	96,064	219,260	90,512
Vihantarehu	4,509	3,395	47	3,159	2,161	1,137	2,047	2,721	2,752
Syysviljan oljet	12,526	23,628	618	15,988	15,650	9,861	10,381	18,260	5,011
Kevätviljan »	31,987	53,228	1,848	30,427	30,643	13,502	18,577	31,168	12,430
Palkokasvien »	385	841	133	240	141	47	28	29	4
Yht. peltoheinää, vihanta- rehua ja olkia	161,142	239,518	10,422	157,049	219,128	66,816	127,097	271,438	110,709
Rehunauriin naatit	273	1,008	18	457	304	150	341	931	156
Muiden juurik. »	610	993	25	383	318	84	71	141	32
Yht. naatteja	883	2,001	43	840	622	234	412	1,072	188
Koko sato pellostaa	295,615	479,186	18,872	297,943	362,156	136,611	225,598	437,978	175,236
Niittyheinä	3,007	5,852	1,031	3,123	16,840	5,965	29,814	9,315	46,193
Sato kokonaisuudessaan	298,622	485,038	19,903	301,066	378,996	142,576	255,412	447,293	221,429
<i>V. 1930.</i>									
Syysvehnä	4,412	8,934	496	1,973	514	71	7	195	5
Kevätvehnä	992	1,446	937	257	2,434	492	182	188	29
Ruis	35,352	66,364	1,198	41,836	56,815	28,330	33,249	56,129	17,146
Ohra	7,715	24,505	350	12,605	14,984	5,582	18,801	35,897	29,415
Kaura	75,500	137,045	3,177	76,127	73,121	28,631	38,533	73,436	16,651
Sekuli	3,950	4,378	132	1,752	1,006	636	864	1,949	927
Herne, papu ja virna	2,245	3,916	655	1,809	891	231	108	175	14
Yht. viljakasveja	130,166	246,588	6,945	136,359	149,765	63,973	91,744	167,969	64,187
Peruna	21,534	31,003	1,602	19,136	28,369	12,203	22,420	32,463	16,951
Rehunauris	4,026	13,931	280	5,776	4,590	3,099	4,816	15,870	3,203
Muut juurik.	5,141	9,345	208	5,261	2,145	846	873	1,632	633
Yht. perunaa ja juurik.	30,701	54,279	2,090	30,173	35,104	16,148	28,109	49,965	20,787
Peltoheinä	119,397	177,933	9,069	113,184	193,559	54,307	123,350	260,298	118,913
Vihantarehu	7,550	5,899	57	5,131	3,509	2,223	2,005	4,020	3,419
Syysviljan oljet	15,906	30,118	677	17,524	22,932	11,361	13,302	22,530	6,860
Kevätviljan »	35,813	66,987	1,860	36,450	36,499	14,108	22,156	42,287	16,082
Palkokasvien »	642	1,119	187	517	254	66	31	50	4
Yht. peltoheinää, vihanta- rehua ja olkia	179,308	282,056	11,850	172,806	256,753	82,065	160,844	329,185	145,278
Rehunauriin naatit	377	1,306	26	542	430	291	452	1,488	300
Muiden juurik. »	742	1,348	30	759	309	122	126	235	91
Yht. naatteja	1,119	2,654	56	1,301	739	413	578	1,723	391
Koko sato pellostaa	341,294	585,577	20,941	340,639	442,361	162,599	281,275	548,842	230,643
Niittyheinä	2,823	5,138	1,016	2,891	15,285	5,516	25,709	7,595	47,302
Sato kokonaisuudessaan	344,117	590,715	21,957	343,530	457,646	168,115	306,984	556,437	277,945

Sadon raha-arvo. Sadon raha-arvon laskemisessa on käytetty eri arvioimis-menetelmiä vuosille 1929 ja 1930. Edelliseen vuoteen nähden on, kuten aina tähän asti, viljasadon arviointi perustettu virallisiin verohintoihin, jotka esitetään tämän sivun alaviitassa.¹⁾ Muille maataloustuotteille on pantu v:lta 1929 seuraavat hinnat kg:lta: sekaviljalle 1: 85, herneille ja pavuille 3: 30, perunalle 0: 58, rehunauriille 0: 24, muille juurikasveille 0: 63, vihantarehulle ja peltoheinälle 0: 50, niittyheinälle 0: 35, syysviljan oljille 0: 10, kevätviljan oljille: vehnässä 0: 15, ohrassa ja kaurassa 0: 25 sekä palkokasveissa 0: 25, juurikasvien naateille 0: 05 à 0: 10, heinänsiemenelle 16: — sekä pellavalle ja hampulle 4: —.

Vuoden 1930 sadon arvioimisessa on suurelta osalta käytetty kauppabilaston tuontiarvoja samalta vuodelta, tullimäärät niihin lisättyinä. Sen mukaan on vehnäkilon hinnaksi pantu Smk. 2: 31, rukiille 1: 66, ohralle 2: 19 ja kauralle 1: 43. Lisäksi on kilohinnaksi pantu: sekaviljalle Smk. 1: 70, herneille ja pavuille 2: 65, perunalle 0: 45, rehunauriille 0: 20, muille juurikasveille 0: 50, vihantarehulle ja peltoheinälle 0: 50, niittyheinälle 0: 35, syysviljan oljille 0: 10, kevätviljan ja palkokasvien oljille 0: 15 à 0: 25, juurikasvien naateille 0: 05 à 0: 10, heinänsiemenelle 20: — ja kehrukasveille 4: —.

Näin menetellen on 1929 vuoden sadon arvo, saatu 4,280,785 tuhanneksi ja 1930 vuoden sadon arvo saatu 4,676,351 tuh. markaksi sekä arvo vv:lta 1926—30 keskim. 4,795,481 tuh. markaksi. Nämä määrät käyvät yksityiskoh-taisemmin näkyviin seuraavista taulukoista.

V. 1929	Uudenmaan lään.	Turun ja Porin lään.	Ahvenanmaan- kanta.	Hämeen lään.	Viipurin lään.	Mikkelin lään.	Kuopion lään.	Vaasan lään.	Oulun lään.	Valtakunta v. 1929.	%	Valtakunta v. 1921—25 keskim.	%
Vehnä	13,242	27,312	3,918	5,546	6,637	1,561	659	1,055	141	60,071	1.4	63,900	1.5
Ruis	68,403	122,445	2,777	95,773	105,155	63,289	59,413	107,253	28,678	653,186	15.2	733,941	17.3
Ohra	15,742	50,843	1,040	30,242	32,723	13,739	37,118	64,189	52,300	297,936	6.9	276,613	6.5
Kaura	137,095	218,049	5,671	116,975	123,334	54,451	58,912	93,113	21,413	829,013	19.4	772,748	18.2
Sekavilja	5,315	4,038	263	2,742	1,634	1,019	1,469	2,534	1,220	20,234	0.5	24,774	0.6
Herne, papu ja virna	4,448	9,710	1,540	2,775	1,625	548	321	334	45	21,346	0.5	45,150	1.1
Yhteensä viljakasvit	244,245	432,397	15,209	254,053	271,108	134,607	157,892	268,478	103,797	1,881,786	43.9	1,917,126	45.2
Peruna	44,343	71,675	4,154	44,929	59,291	25,026	54,018	76,014	38,498	417,948	9.8	394,656	9.3
Rehunauris	8,754	32,260	576	14,617	9,735	4,800	10,917	29,777	4,988	116,424	2.7	80,817	1.9
Muut juurikasvit ..	19,968	32,514	804	12,550	10,421	2,756	2,340	4,628	1,051	87,032	2.0	37,136	0.9
Yht.peruna ja juurik.	73,065	136,449	5,534	72,096	79,447	32,582	67,275	110,419	44,537	621,404	14.5	512,609	12.1

(jatk. seur. s.)

¹⁾ Virallisesti vahvistetut verohinnat olivat v. 1929 hehtolitralta mkkaa:

	Vehnän.	Rukiin.	Ohran.	Kauran.
Uudenmaan läänissä	—	172	132	80
Turun-Porin läänissä	210	170	130	80
Ahvenanmaan läänissä	220	165	125	75
Hämeen läänissä	230	175	135	75
Viipurin »	240	190	140	80
Mikkelin »	—	180	130	80
Kuopion »	—	160	120	75
Vaasan »	—	165	125	70
Oulun »	—	160	120	70
Koko maassa keskim.	225	170.78	128.56	76.11

(Jatk.)

	Uuden- maan lahti.	Turun ja Porin lahti.	Ahvenan- maan maak- kunta.	Hämeen lahti.	Viipurin lahti.	Mikkelin lahti.	Kuopion lahti.	Vasara lahti.	Oulun lahti.	Valtakunta v. 1929.	%	Valtakunta v. 1921-25 keskim.	%
1929.													
Vihantarehu	5,636	4,243	58	3,949	2,702	1,422	2,559	3,401	3,440	27,410	0.6	24,012	0.5
Peltoheinä	139,669	198,033	9,720	134,044	213,166	52,836	120,080	274,075	113,140	1,254,763	29.3	1,143,170	27.0
Niittyheinä	3,157	6,145	1,083	3,279	17,682	6,263	31,305	9,781	48,502	127,197	3.0	218,313	5.1
Syysviljan oljet	6,263	11,814	309	7,994	7,825	4,930	5,191	9,130	2,506	55,962	1.3	66,836	1.6
Kevätviljan »	31,745	52,630	1,739	30,138	30,180	13,324	18,180	30,527	11,897	220,360	5.2	257,974	6.1
Palkokasvien »	337	736	117	210	123	42	24	25	3	1 617	0.0	4,020	0.1
Yht. vihantarehu, heinät ja oljet ..	186,807	273,601	13,026	179,614	271,678	78,817	177,339	326,939	179,488	1,687,309	39.4	1,714,325	40.4
Rehunauriin naatit .	273	1,008	18	457	304	150	341	931	156	3,638	0.1	2,368	0.05
Muiden juurikasvien naatit	792	1,290	32	498	414	109	93	184	42	3,454	0.1	1,470	0.03
Yhteensä naatit	1,065	2,298	50	955	718	259	434	1,115	198	7,092	0.2	3,838	0.1
Heinänsiemen	10,635	21,173	414	9,173	7,098	1,384	2,947	23,298	4,384	80,506	1.9	87,486	2.1
Kehruukasvit	275	690	13	460	384	179	172	468	47	2,688	0.1	4,405	0.1
Kaikki yhteensä	516,092	866,608	34,246	516,351	630,433	247,828	406,059	730,717	332,451	4,280,785	100.0	4,239,789	100.0

	Uuden- maan lahti.	Turun ja Porin lahti.	Ahvenan- maan maak- kunta.	Hämeen lahti.	Viipurin lahti.	Mikkelin lahti.	Kuopion lahti.	Vasara lahti.	Oulun lahti.	Valtakunta v. 1930.	%	Valtakunta v. 1921-30 keskim.	%
V. 1930.													
Vehnä	12,484	23,977	3,310	5,152	6,809	1,300	437	885	78	54,432	1.2	69,534	1.4
Ruis	58,684	110,164	1,989	69,448	94,313	47,028	55,193	93,174	28,462	558,455	11.9	687,908	14.3
Ohra	18,586	59,033	842	30,365	36,095	13,448	45,292	86,476	70,860	360,997	7.7	313,473	6.5
Kaura	129,558	235,168	5,452	130,634	125,475	49,131	66,123	126,016	28,574	896,131	19.2	901,525	18.8
Sekavilja	7,385	8,186	246	3,277	1,882	1,190	1,616	3,645	1,734	29,161	0.6	27,024	0.6
Herne, papu ja virma	5,950	10,377	1,735	4,795	2,361	611	287	464	36	26,616	0.6	36,392	0.8
Yhteensä viljakasvit	232,647	446,905	13,574	243,671	266,935	112,708	168,948	310,660	129,744	1,925,792	41.2	2,035,856	42.4
Peruna	48,452	69,756	3,604	43,056	63,831	27,457	50,444	73,042	38,141	417,783	8.9	451,407	9.4
Rehunauris	10,065	34,827	699	14,441	11,475	7,748	12,041	39,675	8,006	138,977	3.0	122,522	2.6
Muut juurikasvit ..	19,278	35,045	780	19,728	8,046	3,174	3,272	6,119	2,374	97,816	2.1	77,439	1.6
Yht.peruna ja juurik.	77,795	139,628	5,083	77,225	83,352	38,379	65,757	118,836	48,521	654,576	14.0	651,368	13.6
Vihantarehu	9,437	7,374	72	6,414	4,386	2,779	2,506	5,025	4,274	42,267	0.9	34,323	0.7
Peltoheinä	149,246	222,417	11,336	141,480	241,949	67,883	154,187	325,373	148,641	1,462,512	31.3	1,443,827	30.1
Niittyheinä	2,964	5,395	1,067	3,036	16,050	5,791	26,995	7,974	49,667	118,939	2.5	168,835	3.5
Syysviljan oljet	7,952	15,060	339	8,762	11,466	5,680	6,651	11,265	3,430	70,605	1.5	69,014	1.5
Kevätviljan »	35,542	66,297	1,758	36,143	35,921	13,934	21,718	41,468	15,423	268,204	5.7	270,363	5.6
Palkokasvien »	561	979	164	452	223	58	27	44	3	2,511	0.1	3,120	0.1
Yht. vihantarehu, heinät ja oljet	205,702	317,522	14,736	196,287	309,995	96,125	212,084	391,149	221,438	1,965,038	42.0	1,989,482	41.5
Rehunauriin naatit .	377	1,306	26	542	430	291	452	1,488	300	5,212	0.1	3,914	0.1
Muiden juurikasvien naatit	964	1,752	39	986	402	159	164	306	119	4,891	0.1	3,225	0.1
Yhteensä naatit	1,341	3,058	65	1,528	832	450	616	1,794	419	10,103	0.2	7,139	0.2
Heinänsiemen	14,738	25,944	772	12,844	10,080	2,478	5,104	36,842	7,914	116,716	2.5	106,472	2.2
Kehruukasvit	522	953	12	737	715	240	257	628	62	4,126	0.1	5,164	0.1
Kaikki yhteensä	532,745	934,010	34,242	532,292	671,909	250,380	452,766	859,909	408,098	4,676,351	100.0	4,795,481	100.0

Kulutus. Viljan kulutukseen nähden oli vehnänkulutus v. 1930 melkoista pienempi kuin v. 1929, johtuen tämä kovasti vähentyneestä vehnätuonnista. Vähentyneestä tuonnista johtui myöskin rukiinkulutuksen vähennys v. 1930, huolimatta siitä että ruissato sinä vuonna oli melkolailla suurempi kuin edellisenä. Sitä vastoin ohran ja kauran kulutus oli v. 1930 huomattavasti suurempi kuin sitä edellisenä, mikä johtui runsaammista sadoista. — V. 1929 oli viljantuonti melkoinen, käsittäen suurelta osalta myöskin siemenviljaa, jota maa oli pakotettu ostamaan edellisen vuoden epäonnistuneen sadon tähden.

V. 1929 tuotiin maahan vehnää 210.9 milj. kg, mutta seuraavana vuonna vain 163.2 milj. ja viisivuotiskaudella 1926—30 vuotuisin keskimäärin 170.0 milj. kg. Kotimaisen vehnän kulutus oli senvuoksi huomattavasti suurempi v. 1930, nim. 12.8 %, tämän prosenttisuhteen oltua v. 1929 vain 9.1 %; vuosilta 1926—30 se oli keskimäärin 13.0 %. Kutakin asukasta kohti tuli v. 1929 63.1 kg ja v. 1930 50.4 kg sekä vv. 1926—30 53.3 kg keskimäärin.

Rukiintuonti, joka vv. 1926—30 oli 148.2 milj. kg keskimäärin ja v. 1929 201.7 milj., oli v. 1930 vain 99.0 milj. kg. Kotimaisen rukiin osuus koko rukiinkulutuksesta oli v. 1929 60.6 %, mutta v. 1930 kokonaista 82.9 %; vv. 1926—30 se oli keskimäärin 72.1 %. Henkeä kohti oli kulutus v. 1929 120.5 kg, v. 1930 111.0 kg ja vv. 1926—30 116.2 kg.

Ohrantuonti oli v. 1930 2.1 milj. kg, ollen v. 1929 6.4 milj. ja vv. 1926—30 3.5 milj. kg vuosittain. Kulutuksesta tuli henkeä kohden v. 1929 34.2 kg, v. 1930 39.4 kg ja vv. 1926—30 35.3 kg.

Mitä kauraan tulee oli tuonti v. 1929 46.5 milj. ja v. 1930 19.3 milj. sekä vv. 1926—30 keskimäärin 26.9 milj. kg. Vienti on kaiken aikaa ollut vähäinen. Kulutus oli henkeä kohden v. 1929 131.1, v. 1930 153.4 ja vv. 1926—30 146.3 kg vuodessa.

Perunoita tuotiin v. 1929 25.3 milj. ja v. 1930 7.0 milj. kg sekä vv. 1926—30 14.9 milj. kg keskimäärin vuodessa. Henkeä kohti oli kulutus v. 1929 173.9 kg, v. 1930 223.8 kg ja keskimäärin vv. 1926—30 191.1 kg.

Mitä edellä on lyhyesti esitetty, käy ilmi seuraavasta taulukosta, jossa on otettu huomioon vehnän, rukiin, ohran ja kauran sekä perunan sato-, tuonti- ja vientimäärät ynnä kylvöön ja viinanpolttoon käytetty paljous 1930 ja 1929 sekä viisivuotisjaksolla 1926—1930 ja vuosina 1921—1925, kaikki nämä määrät kiloissa ilmoitettuna.¹⁾

	Vehnä.	Ruis.	Ohra.	Kaura.	Peruna.
V. 1930.					
Sato	23,563,800	336,418,500	164,839,000	626,664,900	928,407,400
Tuonti	163,154,029	99,031,755	2,100,282	19,274,114	6,962,717
Kylvö	2,303,466	29,382,426	22,843,062	84,636,290	116,644,435
Viinanvalmistus	—	—	—	—	—
Vienti	—	118,335	147	48,587	—
Yhteensä kulutusta varten	184,414,363	405,949,494	144,096,073	561,254,137	818,725,682
Kulutus 1 henkeä kohti	50.4	111.0	39.4	153.4	223.8

¹⁾ Vilja on ilmoitettu seuraavassa taulukossa jauhamattomana; jauhettua viljaa jauhamattomaksi muunnettaessa on 100 kg vehniä pantu vastaamaan 65 kg vehnäjauhoja tai -ryynejä, 100 kg rukiita 95 kg ruisjauhoja, 100 kg ohria 60 kg ohraryynejä tai -jauhoja sekä 100 kg kauraja 50 kg kauraryynejä tai -jauhoja. Seuraavissa taulukoissa on 1 hl vehniä pantu = 76 kg, 1 hl rukiita = 70 kg, 1 hl ohria = 60 kg, 1 hl kauraja = 48 kg ja 1 hl perunoita = 66 kg.

(Jatk.)

	Vehnä.	Ruis.	Ohra.	Kaura.	Peruna.
V. 1929.					
Sato	20,809,800	265,022,700	140,470,600	513,945,200	720,599,700
Tuonti	210,928,067	201,730,719	6,431,228	46,500,917	25,258,050
Kylvö	2,286,092	28,712,817	22,760,694	83,686,151	114,007,228
Viinanvalmistus	—	—	—	—	—
Vienti	—	231,869	58	179,976	—
Yhteensä kulutusta varten	229,451,775	437,808,733	124,141,076	476,579,990	631,850,522
Kulutus 1 henkeä kohti	63.1	120.5	34.2	131.1	173.9
Vuosina 1926—1930. (Keskimäärin vuodessa.)					
Sato	25,125,680	302,155,020	146,005,940	587,221,200	789,386,300
Tuonti	170,016,214	148,221,852	3,451,670	26,918,343	14,922,662
Kylvö	2,656,981	30,811,207	22,119,530	85,861,801	114,710,156
Viinanvalmistus	—	—	—	—	—
Vienti	45	233,388	202	332,872	13,285
Yhteensä kulutusta varten	192 484 868	419 332 277	127 337 879	527 944 870	689 585 521
Kulutus 1 henkeä kohti	53.3	116.2	35.3	146.3	191.1
Vuosina 1921—25. (Keskimäärin vuodessa.)					
Sato	20,115,765	287,457,268	125,883,697	501,196,270	593,553,035
Tuonti	137,897,741	148,858,329	3,013,695	27,531,275	16,772,365
Kylvö	2,411,322	32,972,114	21,890,444	82,653,447	110,449,045
Viinanvalmistus	—	133,128	882,333	220,773	—
Vienti	132	213,449	4,720	1,821,478	92,321
Yhteensä kulutusta varten	155,602,052	402,996,906	106,119,895	444,031,847	499,784,034
Kulutus 1 henkeä kohti	44.9	116.3	30.6	128.1	144.2

Kotieläimet.

Kotieläinten luku. Kotieläimet, joista annetaan tiedot v:lta 1930 kihlakunnittain ja maanviljelysseuroittain taululiitteessä N:o 3, jakautuivat syyskuun 1 p:nä 1929 ja 1930 läänittäin sekä vv. 1926—30 ja 1921—1925 koko maassa keskimäärin seuraavalla tavalla:

V. 1929.	Uuden- maan lään.	Turun ja Porin lään.	Alueen- maan- maakunta.	Hämeen lään.	Vyöryn lään.	Mikkelin lään.	Kuopion lään.	Vaaasan lään.	Oulun lään.	Valkama v. 1929.	1921—25 keski- määrin.	Valkama v. 1929.
Oriita (yli 3 v.)	570	1,295	15	779	709	326	848	1,248	1,699	7,489	10,442	10,442
Ruunia (yli 3 v.)	15,762	25,389	1,323	17,441	21,276	8,748	13,169	26,690	15,678	145,476	137,870	137,870
Tammoja (yli 3 v.) ...	15,178	28,573	1,279	20,929	26,609	11,787	19,172	29,700	15,055	168,282	181,493	181,493
Nuoria hevosia (1—3 v.)	1,551	2,781	107	2,146	2,225	1,086	2,062	2,497	1,099	15,554	45,071	45,071
Varsoja (alle 1 v.) ...	1,199	1,720	48	1,498	2,059	971	2,014	2,056	800	12,365	24,259	24,259
Yhteensä hevosia	34,260	59,758	2,772	42,793	52,878	22,918	37,265	62,191	34,331	349,166	399,135	399,135
Sonneja (yli 2 v.)	3,160	4,237	227	2,684	1,360	1,173	2,422	1,960	2,554	19,777	22,116	22,116
Lehmiä	108,009	186,990	9,950	123,023	154,575	79,416	145,538	197,862	141,361	1,146,724	1,268,024	1,268,024
Nuoria sonneja (1—2 v.)	4,010	6,318	592	5,141	3,493	3,509	5,692	5,800	5,736	40,291	51,077	51,077
Hiehoja (yli 1 v.)	21,782	35,226	1,451	23,526	26,422	12,784	21,698	33,641	22,348	198,878	217,357	217,357
Vasikoita (alle 1 v.) ..	16,949	43,074	2,965	26,175	34,864	18,364	34,396	41,713	26,628	245,128	288,461	288,461
Yht. nautaeläimiä	153,910	275,845	15,185	180,549	220,714	115,246	209,746	280,976	198,627	1,650,798	1,847,035	1,847,035
Lampaita (yli 1 v.) ...	27,556	80,194	9,484	45,621	92,669	46,234	67,455	135,002	92,578	596,793	1,000,964	1,000,964
» (alle 1 v.) ..	7,728	27,185	5,365	15,475	57,797	37,997	53,898	48,051	55,204	313,700	524,843	524,843
Yhteensä lampaita	35,284	107,379	14,849	61,096	150,466	84,231	126,353	183,053	147,782	910,493	1,525,807	1,525,807

(Jatk. seur. s.)

(Jatk.)

	Uuden- maan lääni.	Turun ja Porin lääni.	Ahvenan- maan maakunta.	Ham- meen lääni.	Vihuri- n lääni.	Mikkeli- n lääni.	Kuopion lääni.	Vas- san lääni.	Oulun lääni.	Valkkuna v. 1929.	Valkkuna v. 1921- 25 keski- määrin.
<i>V. 1929.</i>											
Vuohia (yli 1 v.)	183	4,139	44	1,121	763	579	443	1,472	689	9,433	11,685
Karjuja (yli 6 kk.) . . .	469	699	31	596	515	755	729	688	337	4,819	5,596
Siitosemakkoja(yli 6 kk.)	4,530	8,773	182	6,043	7,850	4,952	3,404	4,305	1,078	41,117	39,869
Lihotussikoja (yli 6 kk.)	16,537	20,609	868	16,943	29,567	18,923	18,602	16,025	4,423	142,497	117,922
Nuoria sikoja (3—6 kk.)	10,044	23,158	920	12,612	16,432	10,646	11,418	14,699	3,999	103,928	129,290
Porsaita (alle 3 kk.) . .	6,737	8,819	437	5,029	9,991	5,125	7,244	8,566	3,089	55,037	85,067
Yhteensä sikoja	38,317	62,058	2,438	41,223	64,355	40,401	41,397	44,283	12,926	347,398	377,744
Poroja (yli 1 v.)	—	—	—	—	—	—	—	—	47,800	47,800	59,964
Kanoja (yli 6 kk.)	184,485	445,052	17,557	179,113	241,525	84,296	100,526	236,440	58,251	1,547,245	1,137,299
Muu siipikarja (yli 6 kk.)	2,082	743	17	477	906	135	180	440	79	5,059	9,708
Mehiläisyhteiskuntia . . .	1,494	3,776	13	1,115	1,158	57	15	1,033	4	8,665	12,797

	Uuden- maan lääni.	Turun ja Porin lääni.	Ahvenan- maan maakunta.	Ham- meen lääni.	Vihuri- n lääni.	Mikkeli- n lääni.	Kuopion lääni.	Vas- san lääni.	Oulun lääni.	Valkkuna v. 1930.	Valkkuna v. 1920- 30 keski- määrin.
<i>V. 1930.</i>											
Oriita (yli 3 v.)	563	1,235	15	776	734	329	943	1,231	1,676	7,502	9,010
Ruunia (yli 3 v.)	15,302	25,336	1,324	17,201	21,379	8,978	12,482	26,664	14,750	143,416	144,874
Tammoja (yli 3 v.)	16,091	26,380	1,317	20,431	26,613	11,613	18,956	30,127	15,197	166,725	175,021
Nuoria hevosia (1—3 v.)	2,044	2,954	123	2,263	2,517	1,211	2,368	2,895	1,166	17,541	30,417
Varsoja (alle 1 v.)	1,202	1,822	61	1,395	2,213	976	2,194	2,140	869	12,872	18,065
Yhteensä hevosia	35,202	57,727	2,840	42,066	53,456	23,107	36,943	63,057	33,658	348,056	377,387
Sonneja (yli 2 v.)	3,306	4,546	239	2,961	1,508	1,378	2,710	2,343	2,754	21,745	21,773
Lehmiä	112,308	193,337	10,089	126,222	162,359	81,653	150,776	209,046	147,066	1,192,856	1,243,231
Nuoria sonneja (1—2 v.)	3,895	6,086	604	4,857	3,507	3,481	5,753	5,240	6,446	39,869	46,321
Hiehoja (yli 1 v.)	21,407	37,111	1,640	23,940	27,916	12,570	22,160	34,694	23,875	205,313	214,891
Vasikoita (alle 1 v.) . . .	18,273	47,511	3,216	26,645	35,524	17,932	34,397	41,859	27,715	253,072	276,305
Yht. nautaeläimiä	159,189	288,591	15,788	184,625	230,814	117,014	215,796	293,182	207,856	1,712,855	1,802,521
Lampaita (yli 1 v.)	27,100	78,000	10,148	46,634	91,542	45,888	65,001	133,031	91,061	588,405	772,019
» (alle 1 v.)	7,636	25,099	5,204	14,080	54,795	36,098	54,724	42,505	50,586	290,727	406,094
Yhteensä lampaita	34,736	103,099	15,352	60,714	146,337	81,986	119,725	175,536	141,647	879,132	1,178,113
Vuohia (yli 1 v.)	152	3,914	44	909	782	705	481	1,320	630	8,937	10,512
Karjuja (yli 6 kk.)	478	773	35	634	533	768	775	789	340	5,125	5,404
Siitosemakkoja(yli 6 kk.)	4,721	10,030	204	6,380	8,562	5,200	4,026	4,962	1,123	45,208	42,483
Lihotussikoja (yli 6 kk.)	15,401	22,133	954	16,204	26,960	18,209	17,402	16,412	4,502	138,177	133,613
Nuoria sikoja (3—6 kk.)	11,496	25,086	1,003	12,449	17,850	11,040	12,155	15,424	4,166	110,669	128,347
Porsaita (alle 3 kk.) . . .	6,706	11,547	489	5,665	11,554	5,826	7,891	9,219	3,191	62,088	80,505
Yhteensä sikoja	38,802	69,569	2,685	41,332	65,459	41,043	42,249	46,806	13,322	361,267	390,352
Poroja (yli 1 v.)	—	—	—	—	—	—	—	—	55,443	55,443	61,957
Kanoja (yli 6 kk.)	202,510	515,148	19,300	203,201	267,502	92,508	108,030	271,705	67,640	1,747,544	1,442,838
Muu siipikarja (yli 6 kk.)	1,886	776	17	509	969	225	217	531	89	5,219	7,183
Mehiläisyhteiskuntia . . .	1,394	4,089	13	1,288	1,294	57	15	1,123	4	9,277	11,589

Edellä esitetyt tiedot vuosilta 1929 ja 1930 perustuvat, vuoden 1929 tiedot saman vuoden yleiseen maataloustiedusteluun ja vuoden 1930 tiedot edustavaa tilastomenettelytapaa noudattaen koottuun ja käsiteltyyn ainekseen. Näihin tuloksiin eivät sisälly tiedot sellaisista viljelmistä ja talouskunnista, joilla on 0.25 ha pienempi peltoala tai jotka ovat ilman peltoa. Jotta maalaiskuntain koko kotieläinluku saataisiin selville, ovat tällaisetkin ruokakunnat lukuunotettavat. Edellyttäen, että niillä on kotieläimiä varsinaisiin viljelmiin verraten suhteellisesti yhtä paljon kuin vuoden 1920 tiedustelussa, jossa huomioitiin kaikki ruokakunnat, joilla oli ainakin yksi kotieläin, saadaan kotieläinten määrä jonkin verran suurempi, kuten seuraavista luvuista näkyy.

	Uuden- maan lääni.	Juupa ja Porin lääni.	Ahvenan- maan- maakunta.	Hämeen lääni.	Viipurin lääni.	Mikkolin lääni.	Kuopion lääni.	Vaasan lääni.	Oulun lääni.	Valtakunta
<i>V. 1929.</i>										
Oriita (yli 3 v.)	592	1,321	16	831	739	336	869	1,275	1,762	7,741
Ruunia (yli 3 v.)	16,278	26,104	1,374	18,282	21,990	9,002	13,768	27,179	16,326	150,303
Tammoja (yli 3 v.)	15,533	29,068	1,361	21,477	27,062	11,973	19,633	30,050	15,461	171,618
Nuoria hevosia (1—3 v.)	1,568	2,808	116	2,172	2,238	1,095	2,090	2,517	1,120	15,724
Varsoja (alle 1 v.)	1,220	1,744	51	1,517	2,069	981	2,013	2,080	825	12,500
Yhteensä hevosia	35,191	61,045	2,918	44,279	54,098	23,387	38,373	63,101	35,494	357,886
Sonneja (yli 2 v.)	3,163	4,283	223	2,687	1,370	1,175	2,432	1,970	2,613	19,916
Lehmiä	115,781	199,271	11,829	132,884	163,475	84,632	155,630	207,165	149,178	1,219,845
Nuoria sonneja (1—2 v.)	4,052	6,449	643	5,189	3,513	3,546	5,741	5,900	5,863	40,896
Hiehoja (yli 1 v.)	22,629	36,784	1,564	24,516	26,959	13,230	22,573	34,633	23,455	206,343
Vasikoita (alle 1 v.)	17,946	45,346	3,588	27,548	36,141	19,446	36,405	43,179	27,871	257,470
Yht. nautaeläimiä	163,571	292,133	17,847	192,824	231,458	122,029	222,781	292,847	208,980	1,744,470
Lampaita (yli 1 v.)	29,409	85,882	11,550	48,579	95,483	49,069	71,766	140,411	97,023	629,172
» (alle 1 v.)	8,029	28,907	6,482	16,061	59,166	40,104	61,916	49,638	57,341	327,644
Yhteensä lampaita	37,438	114,789	18,032	64,640	154,649	89,173	133,682	190,049	154,364	956,816
Vuohia (yli 1 v.)	259	4,858	44	1,431	868	623	541	1,601	764	10,989
Karjuja (yli 6 kk.)	473	714	31	600	519	800	733	692	336	4,898
Siitosemakkoja (yli 6 kk.)	4,623	8,907	185	6,107	7,908	5,043	3,415	4,314	1,070	41,572
Lihotussikoja (yli 6 kk.)	20,315	22,161	907	20,434	33,282	20,749	19,876	16,852	4,547	159,123
Nuoria sikoja (3—6 kk.)	11,947	25,761	1,127	14,281	18,470	11,727	12,312	15,394	4,182	115,201
Porsaita (alle 3 kk.)	7,647	9,565	499	5,563	10,750	5,517	7,670	8,852	3,231	59,294
Yhteensä sikoja	45,005	67,108	2,749	46,985	70,929	43,836	44,006	46,104	13,366	380,088
Poroja (yli 1 v.)	—	—	—	—	—	—	—	—	54,774	54,774
Kanoja (yli 6 kk.)	213,446	501,539	21,344	201,484	254,402	87,168	103,592	245,263	59,787	1,688,025
Muu siipikarja (yli 6 kk.)	2,061	834	19	475	919	135	188	449	82	5,162
Mehiläisyhteiskuntia	2,104	4,620	13	1,323	1,415	48	16	1,107	5	10,651
<i>V. 1930.</i>										
Oriita (yli 3 v.)	582	1,260	16	828	766	339	966	1,258	1,739	7,754
Ruunia (yli 3 v.)	15,805	26,044	1,375	18,023	22,104	9,237	13,050	27,143	15,357	148,138
Tammoja (yli 3 v.)	16,460	26,827	1,401	20,961	27,065	11,799	19,407	30,488	15,602	170,010
Nuoria hevosia (1—3 v.)	2,066	2,983	133	2,290	2,532	1,222	2,401	2,918	1,189	17,734
Varsoja (alle 1 v.)	1,223	1,847	66	1,413	2,224	986	2,194	2,165	896	13,014
Yhteensä hevosia	36,136	58,961	2,991	43,515	54,691	23,583	38,018	63,972	34,783	356,650
Sonneja (yli 2 v.)	3,309	4,596	235	2,964	1,519	1,381	2,721	2,355	2,816	21,896
Lehmiä	120,444	206,107	11,990	136,319	171,701	86,980	161,240	218,792	155,277	1,268,850
Nuoria sonneja (1—2 v.)	3,938	6,214	655	4,900	3,528	3,516	5,804	5,329	6,587	40,471
Hiehoja (yli 1 v.)	22,239	38,732	1,768	24,940	28,470	13,020	23,057	35,731	25,054	213,011
Vasikoita (alle 1 v.)	19,344	49,995	3,891	28,041	36,831	18,982	36,406	43,316	28,996	265,802
Yht. nautaeläimiä	169,274	305,644	18,539	197,164	242,049	123,879	229,228	305,523	218,730	1,810,030
Lampaita (yli 1 v.)	28,908	83,522	12,356	49,656	94,279	48,715	69,148	138,315	95,413	620,312
» (alle 1 v.)	7,933	26,701	6,286	14,613	56,107	38,103	57,501	43,895	52,548	303,687
Yhteensä lampaita	36,841	110,223	18,642	64,269	150,386	86,818	126,649	182,210	147,961	923,999
Vuohia (yli 1 v.)	215	4,593	44	1,160	890	758	588	1,435	698	10,381
Karjuja (yli 6 kk.)	482	789	35	638	537	814	780	794	339	5,208
Siitosemakkoja (yli 6 kk.)	4,818	10,180	208	6,448	8,621	5,294	4,038	4,972	1,115	45,694
Lihotussikoja (yli 6 kk.)	18,920	23,789	997	19,540	30,342	19,971	18,590	17,259	4,626	154,034
Nuoria sikoja (3—6 kk.)	13,679	27,894	1,228	14,101	20,070	12,160	13,104	16,159	4,356	122,751
Porsaita (alle 3 kk.)	7,610	12,519	559	6,266	12,425	6,270	8,350	9,531	3,337	66,867
Yhteensä sikoja	45,509	75,171	3,027	46,993	71,995	44,509	44,862	48,715	13,773	394,554
Poroja (yli 1 v.)	—	—	—	—	—	—	—	—	63,527	63,527
Kanoja (yli 6 kk.)	234,370	580,738	23,457	228,524	281,670	95,670	111,358	281,915	69,423	1,907,125
Muu siipikarja (yli 6 kk.)	1,867	871	17	506	984	225	228	541	93	5,332
Mehiläisyhteiskuntia	1,963	5,004	13	1,528	1,580	48	16	1,202	5	11,359

Yleisenä huomautuksena mainittakoon, että viimeksi ilmoitettuja lukuja on kauttaaltaan käytetty pohjana seuraavassa esitetyille laskelmille, lukuunottamatta eläimiä ja peltoaloja koskevia vertailuja.

Mitä ensiksi tulee nuorten eläinten suhteelliseen osuuteen asianomaisten eläinryhmien kokonaismääristä, oli se, prosenttein lausuttuna, seuraava:

Lääni tai maakunta.	V. 1929			V. 1930				
	Nuoria hevosia ja varsia.	Nuoria nautoja ja vasikoita.	Lampaan vuonia.	Nuoria sikkoja ja porsaita.	Nuoria hevosia ja varsia.	Nuoria nautoja ja vasikoita.	Lampaan vuonia.	Nuoria sikkoja ja porsaita.
Uudenmaan	7.9	27.3	21.4	43.5	9.1	26.9	21.5	46.8
Turun ja Porin	7.5	30.3	25.2	52.6	8.2	31.1	24.2	53.8
Ahvenanmaan	5.7	32.5	35.9	59.1	6.7	34.1	33.7	59.0
Hämeen	8.3	29.7	24.8	42.2	8.5	29.4	22.7	43.8
Viipurin	8.0	28.8	38.3	41.2	8.7	28.4	37.3	45.1
Mikkelin	8.9	29.7	45.0	39.3	9.4	28.7	43.9	41.4
Kuopion	10.7	29.1	46.3	45.4	12.1	28.5	45.4	47.8
Vaasan	7.3	28.6	26.1	52.6	7.9	27.7	24.1	52.7
Oulun	5.5	27.4	37.1	55.5	6.0	27.7	35.5	55.9
Valtakunta	7.9	28.9	34.2	45.9	8.6	28.7	32.9	48.1

Täyskasvuisten naaraseläinten ja nuorimmassa ikäryhmässä olevain elukkain suhde oli seuraava:

	V. 1929			V. 1930		
	100 täysikäistä vastasi: Varsoja.	Vasikoita.	Porsaita.	100 täysikäistä vastasi: Varsoja.	Vasikoita.	Porsaita.
Uudenmaan läänissä	7.9	15.5	165.4	7.4	16.1	157.9
Turun ja Porin läänissä	6.0	22.8	107.4	6.9	24.3	123.0
Ahvenanmaan maakunnassa	3.7	30.3	269.7	4.7	32.5	268.8
Hämeen läänissä	7.1	20.7	91.1	6.7	20.6	97.2
Viipurin »	7.6	22.1	135.9	8.2	21.5	144.1
Mikkelin »	8.2	23.0	109.4	8.4	21.8	118.4
Kuopion »	10.3	23.4	224.6	11.3	22.6	206.8
Vaasan »	6.9	20.8	205.2	7.1	19.8	191.7
Oulun »	5.3	18.7	302.0	5.7	18.7	299.3
Valtakunnassa	7.3	21.1	142.6	7.7	20.9	146.3

Oriiden ja tammojen sekä sonnien ja lehmien suhteellista lukuisuutta eri lääneissä kuvastavat seuraavat luvut, jotka osoittavat tammojen lukua 100 oritta kohti ja lehmien lukua 100 sonnia kohti:

	V. 1929		V. 1930	
	100 oritta vastasi:	100 sonnia vastasi:	100 oritta vastasi:	100 sonnia vastasi:
Uudenmaan läänissä	2,624	tammaa	3,660	lehmää
Turun ja Porin läänissä	2,200	»	4,653	»
Ahvenanmaan maakunnassa	8,506	»	5,304	»
Hämeen läänissä	2,584	»	4,945	»
Viipurin »	3,662	»	11,932	»
Mikkelin »	3,563	»	7,203	»
Kuopion »	2,259	»	6,399	»
Vaasan »	2,357	»	10,516	»
Oulun »	877	»	5,709	»
Valtakunnassa	2,217	tammaa	6,125	lehmää
			2,193	tammaa
				5,795
				lehmää

Luvut osoittavat siis, että oriita pidettiin suhteellisesti enimmäin Oulun läänissä ja vähimmin Ahvenanmaalla sekä sonneja enimmäin Uudenmaan läänissä ja vähimmin Viipurin läänissä.

Kotieläimet vuosina 1926—30. Verrattaessa kotieläinten lukuja vuosilta 1929 ja 1930 keskenään huomataan niiden eri ryhmissä tapahtuneen seuraavat muutokset:

	Lisäys (+) tai vähennys (—) vv. 1929—30.	
	Luku.	%
Oriita (yli 3 v.)	+ 13	+ 0.2
Ruunია (yli 3 v.)	— 2,165	— 1.4
Tammoja (yli 3 v.)	— 1,608	— 0.9
Nuoria hevosia (1—3 v.)	+ 2,010	+ 12.8
Varsoja (alle 1 v.)	+ 514	+ 4.1
Yhteensä hevosia	— 1,236	— 0.3
Sonneja (yli 2 v.)	+ 1,980	+ 9.9
Lehmiä	+ 49,005	+ 4.0
Nuoria sonneja (1—2 v.)	— 425	— 1.0
Hiehoja (yli 1 v.)	+ 6,668	+ 3.2
Vasikoita (alle 1 v.)	+ 8,332	+ 3.2
Yhteensä nautaeläimiä	+ 65,560	+ 3.8
Lampaita (yli 1 v.)	— 8,860	— 1.4
» (alle 1 v.)	— 23,957	— 7.3
Yhteensä lampaista	— 32,817	— 3.4
Vuohia (yli 1 v.)	— 608	— 5.5
Karjuja (yli 6 kk.)	+ 310	+ 6.3
Siitosemakkoja (yli 6 kk.)	+ 4,122	+ 9.9
Lihotussikoja (yli 6 kk.)	— 5,089	— 3.2
Nuoria sikoja (3—6 kk.)	+ 7,550	+ 6.6
Porsaita (alle 3 kk.)	+ 7,573	+ 12.8
Yhteensä sikoja	+ 14,466	+ 3.8
Poroja (yli 1 v.)	+ 8,753	+ 16.0
Kanoja (yli 6 kk.)	+ 219,100	+ 13.0
Muuta siipikarjaa (yli 6 kk.)	+ 170	+ 3.3
Mehiläisyhteiskuntia	+ 708	+ 6.6

Hevosten koko luku on vähentynyt 0.3 %:lla vuoteen 1929 verrattuna; ruunien luku on vähentynyt 1,4 % ja tammojen luku 0.9 %, nuorten hevosten lisääntynyt 12.8 % ja varsojen lisääntynyt 4.1 %. — Nautakarjassa, jonka koko luku lisääntyi 3.8 %, lisääntyi kaikkien ryhmien luku paitsi nuorten sonnien. — Lampaisten koko luku vähentyi 3.4 %; vähennystä tapahtui sekä aikuisten että vuonien luvussa. Vuohien ryhmässä on tapahtunut vähennystä 5.5 %. —

Sikojen kokonaisluku on lisääntynyt 3.8 %; lisäystä on havaittavissa kaikissa muissa paitsi lihotussikojen ryhmässä. Mitä muihin kotieläintyymiin tulee, ovat ne kauttaaltaan lisääntyneet.

Nautayksiköiksi muunnettuina tekivät kotieläimet eri lääneissä ja koko maassa seuraavat määrät:

Kotieläimet nautayksiköissä v. 1929.

Lääni tai maakunta.	Hevoset.		Nautaeläimet.		Lampaat.		Vuohet.		Siat.		Porot.		Yhteensä nautayksiköitä.	
	Luku.	%	Luku.	%	Luku.	%	Luku.	%	Luku.	%	Luku.	%	Luku.	%
Uudenmaan	66,984	30.6	136,771	62.4	4,178	1.9	32	(0.0)	11,099	5.1	—	—	219,064	9.5
Turun ja Porin	116,666	30.5	236,507	61.9	12,542	3.3	607	0.2	15,684	4.1	—	—	382,006	16.5
Ahvenanmaan	5,644	25.5	14,053	63.4	1,849	8.4	6	(0.0)	604	2.7	—	—	22,156	1.0
Hämeen	84,110	32.3	157,311	60.4	7,076	2.7	179	0.1	11,891	4.5	—	—	260,567	11.3
Viipurin	102,854	31.6	189,116	58.1	15,633	4.8	109	(0.0)	17,877	5.5	—	—	325,589	14.1
Mikkelin	44,208	27.1	99,056	60.7	8,640	5.3	78	(0.0)	11,278	6.9	—	—	163,260	7.1
Kuopion	71,636	25.9	181,320	65.6	12,840	4.6	68	(0.0)	10,699	3.9	—	—	276,563	11.9
Vaasan	120,566	30.7	240,197	61.2	20,654	5.3	200	0.1	10,589	2.7	—	—	392,206	16.9
Oulun	68,630	25.3	173,418	63.8	15,712	5.8	95	(0.0)	2,951	1.1	10,955	4.0	271,761	11.7
Valtakunta	681,298	29.4	1,427,749	61.7	99,124	4.3	1,374	0.1	92,672	4.0	10,955	0.5	2,313,172	100.0
V. 1928...	718,328	28.7	1,544,100	61.6	135,957	5.4	1,324	(0.0)	94,606	3.8	11,854	0.5	2,506,169	100.0

Kotieläimet nautayksiköissä v. 1930.

Lääni tai maakunta.	Hevoset.		Nautaeläimet.		Lampaat.		Vuohet.		Siat.		Porot.		Yhteensä nautayksiköitä.	
	Luku.	%	Luku.	%	Luku.	%	Luku.	%	Luku.	%	Luku.	%	Luku.	%
Uudenmaan	63,372	30.4	141,678	62.9	4,109	1.8	27	(0.0)	10,987	4.9	—	—	225,173	9.5
Turun ja Porin	112,170	28.9	245,674	63.4	12,109	3.1	574	0.1	17,278	4.5	—	—	387,805	16.4
Ahvenanmaan	5,750	25.3	14,410	63.3	1,937	8.5	6	(0.0)	665	2.9	—	—	22,768	1.0
Hämeen	82,620	31.4	161,213	61.3	7,120	2.7	145	(0.1)	11,748	4.5	—	—	262,846	11.1
Viipurin	103,514	30.9	198,427	59.3	15,292	4.6	111	(0.0)	17,547	5.2	—	—	334,891	14.2
Mikkelin	44,464	26.8	101,374	61.2	8,471	5.1	95	0.1	11,242	6.8	—	—	165,646	7.0
Kuopion	70,344	25.0	187,493	66.8	12,237	4.4	74	(0.0)	10,683	3.8	—	—	280,831	11.8
Vaasan	121,778	30.0	252,506	62.3	20,033	4.9	179	(0.0)	11,162	2.8	—	—	405,658	17.2
Oulun	67,034	24.0	181,163	64.9	15,211	5.4	87	(0.0)	3,031	1.1	12,705	4.6	279,231	11.8
Valtakunta	676,046	28.6	1,483,938	62.7	96,519	4.1	1,298	0.1	94,343	4.0	12,705	0.5	2,364,849	100.0
V. 1929...	681,298	29.4	1,427,749	61.7	99,124	4.3	1,374	0.1	92,672	4.0	10,955	0.5	2,313,172	100.0

Keskimääräluvut vv:lta 1926—30 ovat taas seuraavat:

Lääni tai maakunta.	Hevoset.		Nautaeläimet.		Lampaat.		Vuohet.		Siat.		Porot.		Yhteensä nautayksiköitä.	
	Luku.	%	Luku.	%	Luku.	%	Luku.	%	Luku.	%	Luku.	%	Luku.	%
Uudenmaan	70,932	30.9	141,610	61.5	6,335	2.8	20	(0.0)	11,022	4.8	—	—	229,919	9.5
Turun ja Porin	119,008	29.7	245,883	61.5	18,746	4.7	661	0.2	15,791	3.9	—	—	400,089	16.5
Ahvenanmaan	6,090	24.7	15,425	62.5	2,462	10.0	3	(0.0)	685	2.8	—	—	24,665	1.0
Hämeen	87,850	32.3	163,563	60.1	8,868	3.2	185	0.1	11,613	4.3	—	—	272,079	11.2
Viipurin	107,606	31.4	199,537	58.1	18,646	5.4	76	(0.0)	17,333	5.1	—	—	343,198	14.1
Mikkelin	47,274	26.0	111,907	61.6	9,734	5.4	81	(0.0)	12,619	7.0	—	—	181,615	7.5
Kuopion	72,378	25.4	187,955	66.1	13,852	4.9	44	(0.0)	10,301	3.6	—	—	284,530	11.7
Vaasan	125,690	30.3	252,147	60.8	26,227	6.3	232	0.1	10,240	2.5	—	—	414,536	17.0
Oulun	67,204	24.0	179,431	64.0	18,957	6.8	50	(0.0)	2,164	0.8	12,441	4.4	280,247	11.5
Valtakunta	704,032	28.9	1,497,458	61.6	123,827	5.1	1,352	0.1	91,768	3.8	12,441	0.5	2,430,878	100.0

Kotieläimet ja väkiluku. Seuraavassa esityksessä, jossa tehdään vertailuja toiselta puolen kotieläinten ja toiselta puolen väkiluvun ja peltoalan välillä, on kotieläinten luku kussakin lajiryhmässä muunnettu täysi-ikäisiä eläimiä vastaavaksi.¹⁾ Täten on saatu seuraavat täysi-ikäisten eläinten luvut eri läänissä ja valtakunnassa vuosina 1929 ja 1930.

V. 1929						
Lääni tai maakunta.	Hevosia.	Nautaeläimiä.	Lampaista.	Vuohia.	Sikoja.	Poroja.
Uudenmaan	33,492	136,771	33,423	259	33,297	—
Turun ja Porin	58,333	236,507	100,336	4,858	47,053	—
Ahvenanmaan	2,822	14,053	14,791	44	1,811	—
Hämeen	42,055	157,311	56,609	1,431	35,673	—
Viipurin	51,427	189,116	125,066	868	53,632	—
Mikkelin	22,104	99,056	69,121	623	33,834	—
Kuopion	35,818	181,320	102,724	541	32,098	—
Vaasan	60,283	240,197	165,230	1,601	31,768	—
Oulun	34,315	173,418	125,694	764	8,852	54,774
Valtakunta	340,649	1,427,749	792,994	10,989	278,018	54,774
V. 1928	359,164	1,544,100	1,087,660	10,592	283,821	59,269
V. 1930						
Lääni tai maakunta.	Hevosia.	Nautaeläimiä.	Lampaista.	Vuohia.	Sikoja.	Poroja.
Uudenmaan	34,186	141,678	32,874	215	32,962	—
Turun ja Porin	56,085	245,674	96,872	4,593	51,835	—
Ahvenanmaan	2,875	14,410	15,499	44	1,994	—
Hämeen	41,310	161,213	56,963	1,160	35,243	—
Viipurin	51,757	198,427	122,333	890	52,641	—
Mikkelin	22,232	101,374	67,766	758	33,727	—
Kuopion	35,172	187,493	97,899	588	32,048	—
Vaasan	60,889	252,506	160,263	1,435	33,487	—
Oulun	33,517	181,163	121,687	698	9,092	63,527
Valtakunta	338,023	1,483,938	772,156	10,381	283,029	63,527

Kotieläimet täysikäisiksi muunnettuina olivat keskim. vv. 1926—1930:

Lääni tai maakunta.	Hevosia.	Nautaeläimiä.	Lampaista.	Vuohia.	Sikoja.	Poroja.
Uudenmaan	35,466	141,610	50,682	159	33,065	—
Turun ja Porin	59,504	245,883	149,966	5,289	47,374	—
Ahvenanmaan	3,045	15,425	19,698	25	2,053	—
Hämeen	43,925	163,563	70,941	1,479	34,840	—
Viipurin	53,803	199,537	149,169	605	51,999	—
Mikkelin	23,637	111,907	77,871	650	37,855	—
Kuopion	36,189	187,955	110,812	352	30,908	—
Vaasan	62,845	252,147	209,819	1,856	30,719	—
Oulun	33,602	179,431	151,656	397	6,492	62,203
Valtakunta	352,016	1,497,458	990,614	10,812	275,305	62,203

¹⁾ Muuntamisessa on pantu 1 täysikäinen hevonen vastaamaan 2 nuorta hevosta tai 4 varsaa, 1 täysikäinen nautaeläin 2 nuorta nautaa tai 4 vasikkaa, 1 täysikäinen lammas 2 nuorta lammasta ja 1 täysikäinen sika 2 nuorta sikaa tai 4 porsasta.

Edellä olevien lukujen perusteella saadaan vuosina 1929 ja 1930 täyskasvuisia eläimiä 100 maaseutuväestön henkeä kohti:

V. 1929						
Lääni tai maakunta.	Hevosia.	Nautaeläimiä.	Lampaita.	Vuohia.	Sikoja.	Poroja.
Uudenmaan	13.7	56.1	13.7	0.1	13.7	—
Turun ja Porin ...	13.8	55.9	23.7	1.1	11.1	—
Ahvenanmaan	11.1	55.2	58.1	0.2	7.1	—
Hämeen	13.5	50.3	18.1	0.5	11.4	—
Viipurin	9.8	35.9	23.7	0.2	10.2	—
Mikkelin	11.2	50.1	35.0	0.3	17.1	—
Kuopion	10.4	52.5	29.7	0.2	9.3	—
Vaasan	11.4	45.4	31.2	0.3	6.0	—
Oulun	9.1	45.9	33.2	0.2	2.3	14.5
Valtakunta	11.4	47.9	26.6	0.4	9.3	1.8
V. 1928	12.0	51.8	36.5	0.4	9.5	2.0

V. 1930						
Lääni tai maakunta.	Hevosia.	Nautaeläimiä.	Lampaita.	Vuohia.	Sikoja.	Poroja.
Uudenmaan	14.0	58.1	13.5	0.1	13.5	—
Turun ja Porin ...	13.3	58.1	22.9	1.1	12.3	—
Ahvenanmaan	11.3	56.7	61.0	0.2	7.9	—
Hämeen	13.2	51.6	18.2	0.4	11.3	—
Viipurin	9.8	37.5	23.1	0.2	9.9	—
Mikkelin	11.3	51.4	34.4	0.4	17.1	—
Kuopion	10.1	54.0	28.2	0.2	9.2	—
Vaasan	11.5	47.5	30.2	0.3	6.3	—
Oulun	8.8	47.4	31.8	0.2	2.4	16.6
Valtakunta	11.3	49.6	25.8	0.3	9.5	2.1

Maaseutuväestöön verraten oli niinmuodoin v. 1930 aikuisia hevosia enimmäin Uudenmaan (14.0) sekä Turun ja Porin (13.3) lääneissä; vähimmin niitä oli Oulun läänissä (8.8). Keskimäärin tuli valtakunnassa 100 maaseudun henkeä kohti 11.3 hevosta. — Nautaeläinten vastaava suhdeluku oli valtakunnalle 49.6 ja oli se suurin Uudenmaan sekä Turun ja Porin lääneissä (58.1) sekä pienin Viipurin läänille (37.5). — Lampaita pidettiin suhteellisesti enimmäin Ahvenanmaalla (61.0) ja Mikkelin läänissä (34.4) sekä vähimmin Hämeen (18.2) ja Uudenmaan (13.5) lääneissä. — Vuohien suhteellinen luku oli suurin Turun ja Porin läänissä (1.1). — Sikojen suhteellisen lukuisuuden puolesta oli ensi sijalla Mikkelin lääni (17.1) ja viimeisellä Oulun lääni (2.4). — Poroja pidettiin yksinomaan Oulun läänissä, jolle puheenalainen keskiluku oli 16.6.

Kotieläimet ja peltoala. Täysikäisiksi muunnettuja elukoita oli lääneissä ja valtakunnassa vv. 1929 ja 1930 100 peltohehtaariin verraten seuraavat määrät:

Lääni tai maakunta.	V. 1929				V. 1930			
	Hevosia.	Nautaeläimiä.	Lampaita.	Sikoja.	Hevosia.	Nautaeläimiä.	Lampaita.	Sikoja.
Uudenmaan	12.6	49.4	12.1	10.9	12.7	50.7	11.8	10.7
Turun ja Porin	12.8	49.9	21.0	9.8	12.1	51.0	20.0	10.7
Ahvenanmaan	22.9	102.0	103.9	14.1	22.5	100.9	105.0	15.0
Hämeen	14.9	53.7	19.6	11.4	14.4	54.8	19.6	11.3
Viipurin	16.4	58.7	39.8	15.9	16.1	59.8	37.8	15.2
Mikkelin	19.3	83.4	58.3	27.9	18.6	81.5	54.5	26.6
Kuopion	19.5	94.9	54.0	16.9	18.2	93.9	49.2	16.1
Vaasan	12.8	49.4	34.1	6.6	13.0	52.3	33.3	7.0
Oulun	17.9	89.0	65.0	4.7	16.6	87.8	59.4	4.5
Valtakunta	14.8	60.2	33.7	11.4	14.5	61.5	32.2	11.4
V. 1928	16.5	70.9	50.0	13.0	—	—	—	—

Kotieläimiä oli peltoalaan verrattuna vv. 1926—30 ja 1921—1925 keskimäärin vuodessa:

Lääni tai maakunta.	Vv. 1926—30				Vv. 1921—25			
	Hevosia.	Nautaeläimiä.	Lampaita.	Sikoja.	Hevosia.	Nautaeläimiä.	Lampaita.	Sikoja.
Uudenmaan	13.5	53.0	19.2	11.9	14.2	55.0	26.9	12.4
Turun ja Porin	13.0	53.0	32.5	10.1	13.7	54.9	48.1	8.9
Ahvenanmaan	25.0	121.8	155.7	16.6	26.5	129.0	221.0	19.2
Hämeen	15.7	57.7	25.2	12.0	16.9	60.0	39.6	11.9
Viipurin	18.4	67.5	51.0	17.3	21.0	75.8	67.3	18.2
Mikkelin	20.7	96.7	67.3	32.5	22.6	107.7	86.8	33.9
Kuopion	21.2	108.9	64.4	17.9	23.8	122.6	80.4	19.2
Vaasan	13.6	54.1	45.3	6.6	14.2	56.3	61.2	5.6
Oulun	19.7	104.7	89.0	3.8	22.5	122.2	123.3	2.9
Valtakunta	15.9	66.6	44.3	12.1	17.1	71.3	60.2	11.9

Peltoalaan verraten pidettiin siis v. 1930 hevosia enimmäin, Ahvenanmaata lukuunottamatta, Mikkelin ja Kuopion lääneissä (18.6 ja 18.2), jota lähinnä seurasivat Oulun ja Viipurin (16.6 ja 16.1) läänit; pienin oli hevosten suhteellinen luku Turun ja Porin (12.1) sekä Uudenmaan (12.7) ja Vaasan (13.0) lääneissä, keskimäärä valtakunnalle oli 14.5. — Nautaeläimiä oli suhteellisesti enimmäin niimikään Ahvenanmaalla (100.9) ja sitä lähinnä Kuopion (93.9) ja Oulun (87.8) lääneissä sekä vähimmäin Turun ja Porin (51.0) ja Uudenmaan (50.7) lääneissä; keskimäärän tehdessä valtakunnalle 61.5. — Suhteellisesti enimmäin lampaita oli Ahvenanmaalla (105.0) ja Oulun läänissä (59.4) sekä vähimmäin Uudenmaan (11.8) ja Hämeen (19.6) lääneissä. Keskimäärä maalle oli 32.2. — Sikojen luku oli suhteellisesti suurin Mikkelin läänissä (26.6) ja Kuopion läänissä (16.1) sekä Viipurin läänissä (15.2) ja Ahvenanmaalla (15.0) ja pienin Oulun (4.5) ja Vaasan (7.0) lääneissä. Keskimäärä koko maalle oli 11.4.

Meijeriliike.

Meijerien luku ja niiden omistajat. Seuraavissa taulukoissa esitetään tiedot sekä vuodelta 1929 että vuodelta 1930. Tilasto v:lta 1929 käsittää 629 ja v:lta 1930 636 meijeriä, jotka jakautuivat omistajiensa mukaan läänittäin sillä tavalla kuin seuraavat yhdistelmät osoittavat; viereen on ilmoitettu meijerien keskim. luku vv. 1921—25 ja 1926—30:

Lääni tai maakunta.	Yksityisiä henkilöitä.		Osakeyhtiöitä.		Osuuskuntia.		Yhteensä.		Meijerien luku vv. 1921—25 keskim.
	Luku.	%	Luku.	%	Luku.	%	Luku.	%	
V. 1929									
Uudenmaan	18	30.0	10	16.7	32	53.3	60	100.0	50
Turun ja Porin ...	13	10.2	8	6.2	107	83.6	128	100.0	109
Ahvenanmaan ...	1	7.7	—	—	12	92.3	13	100.0	12
Hämeen	6	9.4	4	6.2	54	84.4	64	100.0	48
Viipurin	2	3.6	5	8.9	49	87.5	56	100.0	40
Mikkelin	3	10.0	—	—	27	90.0	30	100.0	25
Kuopion	2	3.5	1	1.7	55	94.8	58	100.0	66
Vaasan	4	2.6	5	3.2	145	94.2	154	100.0	109
Oulun	2	3.0	4	6.1	60	90.9	66	100.0	65
Valtakunta	51	8.1	37	5.9	541	86.0	629	100.0	524
V. 1928	58	9.2	41	6.5	531	84.3	630	100.0	—
Vv. 1921—25 keskim.	71	13.5	44	8.4	409	78.1	524	100.0	—

Lääni tai maakunta.	Yksityisiä henkilöitä.		Osakeyhtiöitä.		Osuuskuntia.		Yhteensä.		Meijerien luku vv. 1926—30 keskim.
	Luku.	%	Luku.	%	Luku.	%	Luku.	%	
V. 1930									
Uudenmaan	17	26.1	12	18.5	36	55.4	65	100.0	59
Turun ja Porin ...	11	8.9	9	7.2	104	83.9	124	100.0	125
Ahvenanmaan ...	1	7.7	—	—	12	92.3	13	100.0	13
Hämeen	7	10.8	6	9.2	52	80.0	65	100.0	64
Viipurin	2	3.5	5	8.8	50	87.7	57	100.0	54
Mikkelin	3	10.0	—	—	27	90.0	30	100.0	29
Kuopion	2	3.6	2	3.6	52	92.8	56	100.0	60
Vaasan	5	3.1	3	1.9	151	95.0	159	100.0	148
Oulun	2	3.0	3	4.5	62	92.5	67	100.0	67
Valtakunta	50	7.9	40	6.3	546	85.8	636	100.0	619
V. 1929	51	8.1	37	5.9	541	86.0	629	100.0	—
Vv. 1926—30 keskim.	59	9.5	40	6.5	520	84.0	619	100.0	—

Niiden osuusmeijerien luku, jotka jalostavat maitoa tai kermaa voiksi tai juustoksi, oli niinmuodoin v. 1929 541 ja v. 1930 546. Jos näiden lisäksi otetaan huomioon maidonmyynti osuuskunnat, joita oli v. 1929 100 ja v. 1930 99 sekä lisäksi vielä ne yhtiöt, joiden meijerit esillä olevassa tilastossa esiintyvät osake-

yhtiömeijereinä ja joiden luku oli v. 1929 37 ja v. 1930 40, niin saadaan edellä mainittujen yhtymäin loppusummaksi v:lta 1929 678 ja v:lta 1930 685, joita lukuja vastaa osuuskuntia käsittävässä tilastossa 682 ja 697.¹⁾

Runsaasti $\frac{4}{5}$ taulukoissa mainituista meijereistä oli osuuskuntien omia, kun yksityisillä oli niitä noin $\frac{1}{12}$ ja osakeyhtiöillä noin $\frac{1}{15}$. Yksityisiä meijereitä oli enimmin Uudenmaan läänissä, jossa niiden luku oli v. 1930 26.1 % läänin koko meijeriluvusta. Osakeyhtiöiden omistamia meijereitä oli suhteellisesti enimmin Uudenmaan (18.5 %) ja Hämeen (9.2 %) lääneissä. Osuusmeijereitä oli suhteellisesti enimmin Vaasan läänissä, jossa näitä meijereitä oli enemmän kuin $\frac{9}{10}$ läänin kaikista meijereistä. Suhteellisesti pienin oli osuusmeijerien luku Uudenmaan läänissä, jonka koko meijeriluvusta ne tekivät 55.4 % eli koko joukon enemmän kuin yksityiset meijerit.

Jos meijerien lukua verrataan eri läänien väkilukuun v:lta 1930,²⁾ saadaan yhtä meijeriä kohti seuraava henkilöluku: Ahvenanmaalla 2,084, Vaasan läänissä 3,674, Turun ja Porin läänissä 4,205, Hämeen läänissä 5,955, Oulun läänissä 6,332, Kuopion läänissä 6,783, Mikkelin läänissä 6,994, Uudenmaan läänissä 7,774 ja Viipurin läänissä 10,861. — Lehmälukuun verrattuna taas tuli kutakin meijeriä kohti v. 1930: Ahvenanmaalla 772 lehmää, Vaasan läänissä 1,315, Turun ja Porin läänissä 1,559, Uudenmaan läänissä 1,728, Hämeen läänissä 1,942, Oulun läänissä 2,195, Kuopion läänissä 2,692, Mikkelin läänissä 2,722 lehmää ja Viipurin läänissä 2,848; keskiluku koko maassa oli 1,876 lehmää yhtä meijeriä kohti.

Meijerien käyttövoima. Jos meijerit ryhmitetään omistajiensa ja käyttövoiman mukaan, saadaan seuraava taulukko:

	Käyttövoima.	Hevosvoima.	Vesivoima.	Höyryvoima.	Sähkövoima.	Öljymoottori.	Käsi- ja hevosvoima.	Käsi- ja höyryvoima.	Vesi- ja höyryvoima.	Höyry- ja sähkövoima.	Muu yhdistetty voima.	Yhteensä.
V. 1929.												
Yksityismeijerit	7	—	—	25	9	2	1	—	—	6	1	51
Osakeyhtiömeijerit	3	1	1	18	8	1	3	—	—	1	1	37
Osuusmeijerit	44	15	3	401	34	1	7	—	—	36	—	541
Kaikki meijerit	54	16	4	444	51	4	11	—	—	43	2	629
%												
Yksityismeijerit	13.7	—	—	49.0	17.6	3.9	2.0	—	—	11.8	2.0	100.0
Osakeyhtiömeijerit	8.1	2.7	2.7	48.7	21.6	2.7	8.1	—	—	2.7	2.7	100.0
Osuusmeijerit	8.1	2.8	0.5	74.1	6.3	0.2	1.3	—	—	6.7	—	100.0
Kaikki meijerit	8.6	2.6	0.6	70.6	8.1	0.6	1.8	—	—	6.8	0.3	100.0
V. 1930.												
Yksityismeijerit	5	2	—	23	14	—	—	1	—	4	1	50
Osakeyhtiömeijerit	3	1	1	19	11	1	2	—	—	2	—	40
Osuusmeijerit	36	10	3	412	38	2	6	—	1	38	—	546
Kaikki meijerit	44	13	4	454	63	3	8	1	1	44	1	636
%												
Yksityismeijerit	10.0	4.0	—	46.0	28.0	—	—	2.0	—	8.0	2.0	100.0
Osakeyhtiömeijerit	7.5	2.5	2.5	47.5	27.5	2.5	5.0	—	—	5.0	—	100.0
Osuusmeijerit	6.6	1.8	0.5	75.4	7.0	0.4	1.1	—	0.2	7.0	—	100.0
Kaikki meijerit	6.9	2.0	0.6	71.4	9.9	0.5	1.2	0.2	0.2	6.9	0.2	100.0

¹⁾ Vrt. Suomen osuusmeijerien liikeilasto v:lta 1929 ja v:lta 1930, toim. Vainvienti-osuusliike Valio r. l.

²⁾ Väkiluku joulukuun 31 p:nä.

Tavallisin käyttövoima meijereissä on siis höyry, joka tavattiin v. 1930 454 meijerissä, mikä tekee 71.4 % näiden koko luvusta. Sitä lähinnä tavallisin oli sähkövoima, 63 meijerissä (9.9 %), ja sitä lähinnä tavallisin käsivoima, 44 meijerissä (6.9 %). Sitä paitsi oli 44 meijeriä (6.9 %), joissa sähkön ohella käytettiin höyryvoimaa. Meijereitä, joissa käyttövoimana oli kaksi eri voimajajia, oli kaikkiaan 55 (8.7 %). — Eri omistajaryhmissä oli höyryvoima suhteellisesti lukuisammin edustettuna osuusmeijereissä kuin muissa, kun taas sähkövoima oli suhteellisesti yleisin yksityismeijereissä. Viimeksi mainitussa ryhmässä oli niinkään hevosvoima suhteellisesti yleisin, samoin kuin käsivoima.

Lopuksi esitettäköön taulukko, jossa meijerit ovat käyttövoimansa mukaan ryhmitettyinä läänittäin:

Lääni tai maakunta.	Käsivoima.		Hevosvoima.		Vesivoima.		Höyryvoima.		Sähkövoima.		Muu tai yhdistetty voima.		Yhteensä.	
	Luku.	%	Luku.	%	Luku.	%	Luku.	%	Luku.	%	Luku.	%	Luku.	%
V. 1929.														
Uudenmaan	2	3.3	—	—	—	—	26	43.3	19	31.7	13	21.7	60	100.0
Turun ja Porin .	1	0.8	—	—	—	—	110	85.9	5	3.9	12	9.4	128	100.0
Ahvenanmaan ..	1	7.7	—	—	—	—	12	92.3	—	—	—	—	13	100.0
Hämeen	2	3.1	—	—	1	1.6	47	73.5	7	10.9	7	10.9	64	100.0
Viipurin	26	46.4	5	8.9	—	—	11	19.7	9	16.1	5	8.9	56	100.0
Mikkelin	1	3.3	4	13.3	—	—	22	73.4	2	6.7	1	3.3	30	100.0
Kuopion	2	3.5	6	10.3	1	1.7	46	79.3	1	1.7	2	3.5	58	100.0
Vaasan	12	7.8	—	—	2	1.3	129	83.8	5	3.2	6	3.9	154	100.0
Oulun	7	10.6	1	1.5	—	—	41	62.1	3	4.6	14	21.2	66	100.0
Valtakunta	54	8.6	16	2.6	4	0.6	444	70.6	51	8.1	60	9.5	629	100.0
V. 1928														
	63	10.0	21	3.4	4	0.6	422	67.0	55	8.7	65	10.3	630	100.0
Vv. 1921—25 keskim.														
	72	13.7	28	5.3	5	1.0	321	61.2	35	6.7	63	12.1	524	100.0
V. 1930.														
Uudenmaan	2	3.1	1	1.5	—	—	30	46.2	23	35.4	9	13.8	65	100.0
Turun ja Porin .	—	—	—	—	—	—	102	82.3	6	4.8	16	12.9	124	100.0
Ahvenanmaan ..	1	7.7	—	—	—	—	12	92.3	—	—	—	—	13	100.0
Hämeen	2	3.1	—	—	1	1.5	50	76.9	8	12.3	4	6.2	65	100.0
Viipurin	22	38.6	5	8.7	—	—	12	21.1	12	21.1	6	10.5	57	100.0
Mikkelin	1	3.3	4	13.3	—	—	20	66.7	3	10.0	2	6.7	30	100.0
Kuopion	1	1.8	1	1.8	2	3.6	45	80.3	2	3.6	5	8.9	56	100.0
Vaasan	9	5.7	1	0.6	1	0.6	136	85.5	6	3.8	6	3.8	159	100.0
Oulun	6	9.0	1	1.5	—	—	47	70.1	3	4.5	10	14.9	67	100.0
Valtakunta	44	6.9	13	2.1	4	0.6	454	71.4	63	9.9	58	9.1	636	100.0
V. 1929														
	54	8.6	16	2.6	4	0.6	444	70.6	51	8.1	60	9.5	629	100.0
Vv. 1926—30 keskim.														
	59	9.5	19	3.1	4	0.6	420	67.9	55	8.9	62	10.0	619	100.0

Käsivoimaa käyttäviä meijereitä oli v. 1930 suhteellisesti enimmäin Viipurin läänissä, jossa 38.6 % läänin kaikista meijereistä käytti tätä voimaa; hevosvoimaa käyttäviä oli suhteellisesti enimmäin Mikkelin (13.3%) ja Viipurin (8.7%) lääneissä, höyryvoimalla käypiä enimmäin Ahvenanmaalla (92.3 %) ja sähkövoimalla käypiä enimmäin Uudenmaan läänissä (35.4 %).

Meijerien tuotanto. Tuotannostaan on v. 1929 618 ja v. 1930 625 meijeriä antanut tietoja. Näiden meijerien omistajat sekä tuotannon laatu käy ilmi seuraavasta:

V. 1929	Yksityis- meijereitä.		Osakeyhtiö- meijereitä.		Osuus- meijereitä.		Yhteensä.		Vv. 1921—25 keskim.
	Luku.	%	Luku.	%	Luku.	%	Luku.	%	
Voimeijereitä	19	3.7	23	4.5	470	91.8	512	100.0	398
Juustomeijereitä .	15	44.1	5	14.7	14	41.2	34	100.0	25
Voi- ja juustomeij.	15	20.8	8	11.1	49	68.1	72	100.0	96
Yhteensä	49	7.9	36	5.8	533	86.3	618	100.0	519
Vv. 1921—25 keskim.	71	13.7	43	8.3	405	78.0	519	100.0	—

V. 1930	Yksityis- meijereitä.		Osakeyhtiö- meijereitä.		Osuus- meijereitä.		Yhteensä.		Vv. 1926—30 keskim.
	Luku.	%	Luku.	%	Luku.	%	Luku.	%	
Voimeijereitä	24	4.6	27	5.1	476	90.3	527	100.0	494
Juustomeijereitä .	17	47.2	5	13.9	14	38.9	36	100.0	34
Voi- ja juustomeij.	9	14.5	5	8.1	48	77.4	62	100.0	80
Yhteensä	50	8.0	37	5.9	538	86.1	625	100.0	608
Vv. 1926—30 keskim.	58	9.5	37	6.1	513	84.4	608	100.0	—

Voimeijereistä olivat useimmat osuusmeijerien hallussa, juustomeijerit taas olivat enimmäkseen yksityisten omistamia. Osuuskunnilla oli v. 1930 yhteensä 14 varsinaista juustomeijeriä sekä niiden lisäksi 48 sellaista meijeriä, joissa valmistettiin sekä voita että juustoa. Juustomeijereitä oli kaiken kaikkiaan maassa 36 ja voi- ja juustomeijereitä 62.

Läänittäin jakautuivat meijerit tuotantolajin puolesta seuraavasti:

V. 1929 Lääni tai maakunta.	Voi- meijereitä.		Juusto- meijereitä.		Voi- ja juusto- meijereitä.		Yhteensä.	
	Luku.	%	Luku.	%	Luku.	%	Luku.	%
Uudenmaan	8	15.1	22	41.5	23	43.4	53	100.0
Turun ja Porin ..	100	78.7	7	5.5	20	15.8	127	100.0
Ahvenanmaan ..	12	92.3	1	7.7	—	—	13	100.0
Hämeen	49	80.3	1	1.7	11	18.0	61	100.0
Viipurin	52	92.8	2	3.6	2	3.6	56	100.0
Mikkelin	23	76.7	1	3.3	6	20.0	30	100.0
Kuopion	56	96.6	—	—	2	3.4	58	100.0
Vaasan	148	96.1	—	—	6	3.9	154	100.0
Oulun	64	97.0	—	—	2	3.0	66	100.0
Valtakunta	512	82.8	34	5.5	72	11.7	618	100.0
V. 1928	503	81.9	39	6.4	72	11.7	614	100.0
Vv. 1921—25 keskimäärin	398	76.7	25	4.8	96	18.5	519	100.0

V. 1930 Lääni tai maakunta.	Voi- meijereitä.		Juusto- meijereitä.		Voi- ja juusto- meijereitä.		Yhteensä.	
	Luku.	%	Luku.	%	Luku.	%	Luku.	%
Uudenmaan	11	19.3	24	42.1	22	38.6	57	100.0
Turun ja Porin ..	103	83.1	6	4.8	15	12.1	124	100.0
Ahvenanmaan ..	12	92.3	1	7.7	—	—	13	100.0
Hämeen	50	80.7	1	1.6	11	17.7	62	100.0
Viipurin	53	93.0	2	3.5	2	3.5	57	100.0
Mikkelin	25	83.4	1	3.3	4	13.3	30	100.0
Kuopion	55	98.2	—	—	1	1.8	56	100.0
Vaasan	153	96.2	1	0.6	5	3.2	159	100.0
Oulun	65	97.0	—	—	2	3.0	67	100.0
Valtakunta	527	84.3	36	5.8	62	9.9	625	100.0
V. 1929	512	82.8	34	5.5	72	11.7	618	100.0
Vv. 1926—30 keskim.	494	81.2	34	5.6	80	13.2	608	100.0

Meijerien vointuotannon määrä nousi v. 1930 26,776,812 kilogrammaan. Kauppatilasto osoittaa maasta viedyn v. 1930 17,112,415 kg voita, jotenka siis vienti oli 63.9 % meijerivointuotannosta. Tämän lisäksi valmistettiin mainittuna vuonna 286,262 kg heravoita, jota määrää vastasi v. 1929 246,984 kg; vv. 1926—30 valmistettiin heravoita 208,848 kg keskimäärin vuodessa.

Valmistettu voimäärä jakaantui vv. 1929 ja 1930 eri lääneille ja erilaa-
tuisten meijeriryhmien kesken sillä tavalla kuin seuraavat yhdistelmät osoittavat;
tämän ohella on ilmoitettu vointuotanto v. 1928 ja vv. 1921—25 ja 1926—30
keskim.

Lääni tai maakunta.	Yksityiset meijerit.		Osakeyhtiö- meijerit.		Osuus- meijerit.		Yhteensä. v. 1929.		V. 1928.		Vv. 1921—25 keskimäärin.	
	Kg.	%	Kg.	%	Kg.	%	Kg.	%	Kg.	%	Kg.	%
V. 1929.												
Uudenmaan	65,992	25.9	188,242	20.9	845,839	3.7	1,100,073	4.5	733,280	3.4	589,074	4.5
Turun ja Porin .	30,199	11.8	310,706	34.6	7,959,194	34.5	8,300,099	34.3	7,359,864	34.7	4,176,320	31.9
Ahvenanmaan ..	—	—	—	—	481,782	2.1	481,782	2.0	418,144	2.0	271,774	2.1
Hämeen	115,340	45.2	114,731	12.8	2,834,835	12.3	3,064,906	12.6	2,640,957	12.4	1,346,502	10.3
Viipurin	600	0.2	98,548	11.0	1,059,065	4.6	1,158,213	4.8	1,035,324	4.9	578,934	4.4
Mikkelin	9,710	3.8	—	—	834,285	3.6	843,995	3.5	787,720	3.7	422,379	3.2
Kuopion	5,491	2.2	21,958	2.4	2,121,781	9.2	2,149,230	8.9	2,071,066	9.7	1,666,389	12.7
Vaasan	23,557	9.2	134,247	14.9	5,129,256	22.2	5,287,060	21.8	4,535,216	21.4	2,891,174	22.0
Oulun	4,463	1.7	30,407	3.4	1,809,661	7.8	1,844,531	7.6	1,651,374	7.8	1,166,094	8.9
Valtakunta	255,352	100.0	898,839	100.0	23,075,698	100.0	24,229,889	100.0	21,232,945	100.0	13,108,640	100.0
V. 1928	250,863	—	805,363	—	20,176,719	—	—	—	—	—	—	—
Vv. 1921—25 keskim.	284,629	—	623,587	—	12,200,424	—	—	—	—	—	—	—

Lääni tai maakunta.	Yksityiset meijerit.		Osakeyhtiömeijerit.		Osuusmeijerit.		Yhteensä v. 1930.		V. 1929.		Vv. 1926—30 keskimäärin.	
	Kg.	%	Kg.	%	Kg.	%	Kg.	%	Kg.	%	Kg.	%
V. 1930.												
Uudenmaan	59,273	19.4	274,657	26.3	728,420	2.9	1,062,350	4.0	1,100,073	4.5	972,895	4.2
Turun ja Porin .	37,999	12.5	309,152	29.6	8,568,170	33.7	8,915,321	33.3	8,300,099	34.3	7,996,628	34.9
Ahvenanmaan ..	—	—	—	—	532,235	2.1	532,235	2.0	481,782	2.0	453,037	2.0
Hämeen	147,801	48.5	156,435	15.0	3,012,416	11.8	3,316,652	12.4	3,064,906	12.6	2,889,638	12.6
Viipurin	300	0.1	112,393	10.8	1,139,538	4.5	1,252,231	4.7	1,158,213	4.8	1,103,536	4.8
Mikkelin	10,980	3.6	—	—	976,827	3.8	987,807	3.7	843,995	3.5	815,525	3.6
Kuopion	6,923	2.3	52,184	5.0	2,335,414	9.2	2,394,521	8.9	2,149,230	8.9	2,097,968	9.1
Vaasan	36,786	12.1	109,225	10.4	6,153,412	24.2	6,299,423	23.5	5,287,060	21.8	4,925,177	21.5
Oulun	4,500	1.5	30,013	2.9	1,981,759	7.8	2,016,272	7.5	1,844,531	7.6	1,665,127	7.3
Valtakunta	304,562	100.0	1,044,059	100.0	25,428,191	100.0	26,776,812	100.0	24,229,889	100.0	22,919,531	100.0
V. 1929	255,352	—	898,839	—	23,075,698	—	—	—	—	—	—	—
Vv. 1926—30 *keskim.	314,059	—	918,923	—	21,686,549	—	—	—	—	—	—	—

Mitä eri lääneihin tulee, oli valmistuksen kokonaismäärä v. 1930 suurin Turun ja Porin läänissä, nim. 8,915,321 kg eli 33.3 % koko maan valmistusmäärästä; sitä lähinnä olivat Vaasan (23.5 %), Hämeen ja Kuopion (12.4 ja 8.9 %) läänit. Pienin oli valmistusmäärä Ahvenanmaalla, vain 532,235 kg eli 2.0 %.

Verrattomasti suurin osa vointuotannosta tuli osuusmeijerien osalle; niiden osuus koko vointuotannosta oli nimittäin 95.0 %, kun osakeyhtiömeijerien tuotanto oli 3.9 % ja yksityismeijerien 1.1 %.

Jos lasketaan vointuotannon keskimääräinen suuruus yhtä meijeriä kohti, saadaan tämä keskimäärin olemaan:

	V. 1929.	Vv. 1921—25 keskim.
Yksityismeijereille	7,510	5,047
Osakeyhtiömeijereille	28,995	15,512
Osuusmeijereille	44,462	30,701
Kaikille meijereille	41,490	26,536
	V. 1930.	Vv. 1926—30 keskim.
Yksityismeijereille	9,229	7,891
Osakeyhtiömeijereille	32,627	27,678
Osuusmeijereille	48,527	43,287
Kaikille meijereille	45,461	39,929

Koko valtakunnassa valmistettiin v. 1930 yhtä henkilöä kohti 7.3 kg meijerivoita, sekä eri lääneissä seuraavat määrät: Uudenmaan läänissä 2.1 kg, Turun ja Porin läänissä 17.1 kg, Ahvenanmaalla 19.6 kg, Hämeen läänissä 8.6 kg, Viipurin läänissä 2.0 kg, Mikkelin läänissä 4.7 kg, Kuopion läänissä 6.3 kg, Vaasan läänissä 10.8 kg ja Oulun läänissä 4.8 kg.

Lopuksi esitettäköön taulukko, josta käy ilmi meijerien luku, jaettuna vointuotantoon nähden eri suuruusryhmiin, sekä vointuotannon määrä kussakin suuruusryhmässä.

Tuotantoryhmä.	Meijerien luku.		V. 1929.	Valmistusmäärä, kilogrammaa.	
	V. 1929.	%		%	Vv. 1921—25 keskim. %
Alle— 1,000 kg	12	2.1	7,120	(0.0)	10,612 0.1
1,000— 5,000 »	70	12.0	223,755	0.9	283,370 2.2
5,000— 10,000 »	63	10.8	474,586	2.0	574,102 4.4
10,000— 15,000 »	64	11.0	782,222	3.2	715,280 5.4
15,000— 25,000 »	94	16.1	1,900,342	7.8	1,351,337 10.3
25,000— 50,000 »	110	18.8	3,926,758	16.2	3,214,263 24.5
50,000— 75,000 »	69	11.8	4,160,092	17.2	2,942,719 22.4
75,000—100,000 »	38	6.5	3,276,118	13.5	1,509,320 11.5
100,000—200,000 »	58	9.9	7,523,064	31.1	1,712,257 13.1
200,000 ja yli	6	1.0	1,955,832	8.1	795,380 6.1
Yhteensä	584	100.0	24,229,889	100.0	13,108,640 100.0

Tuotantoryhmä.	Meijerien luku.		V. 1930.	Valmistusmäärä, kilogrammaa.	
	V. 1930.	%		%	Vv. 1926—30 keskim. %
Alle— 1,000 kg	10	1.7	4,430	(0.0)	7,675 (0.0)
1,000— 5,000 »	55	9.3	175,149	0.6	218,637 1.0
5,000— 10,000 »	66	11.2	480,800	1.8	519,698 2.3
10,000— 15,000 »	51	8.7	615,019	2.3	758,612 3.3
15,000— 25,000 »	89	15.1	1,756,993	6.6	1,708,935 7.5
25,000— 50,000 »	124	21.0	4,321,798	16.1	3,944,107 17.2
50,000— 75,000 »	80	13.6	4,782,761	17.9	3,995,687 17.4
75,000—100,000 »	41	7.0	3,579,803	13.4	3,149,895 13.7
100,000—200,000 »	64	10.9	8,349,055	31.2	6,533,241 28.5
200,000 ja yli	9	1.5	2,711,004	10.1	2,083,044 9.1
Yhteensä	589	100.0	26,776,812	100.0	22,919,531 100.0

Maidonkulutus vointuotannossa on laskettu kyselykaavakkeihin annettujen vastausten nojalla, jotka ilmaisevat, kuinka paljon maitoa on käytetty keskimäärin yhteen kiloon voita. Missä tietoja tässä kohden on puuttunut, on katsottu yhteen voikiloon menevän 24.0 kg maitoa. Näin menetellen saadaan maidonkulutus olemaan kiloissa:

	Maidonkulutus v. 1929 kg.			Maidonkulutus vv. 1921—25 keskim., kg.		
	Koko kulutus.	Yhtä voikiloa kohti.	Yhtä meijeriä kohti.	Koko kulutus.	Yhtä voikiloa kohti.	Yhtä meijeriä kohti.
Yksityismeijer. ...	6,092,901	23.9	179,203	6,979,445	24.5	123,749
Osakeyht. meijer.	21,477,735	23.9	692,830	15,151,465	24.3	376,902
Osuusmeijereissä ..	539,360,392	23.4	1,039,230	290,303,206	23.8	730,506
Yhteensä	566,931,028	23.4	970,772	312,434,116	23.8	632,458

	Maidonkulutus v. 1930 kg.			Maidonkulutus vv. 1926—30 keskim., kg.		
	Koko kulutus.	Yhtä voikiloa kohti.	Yhtä meijeriä kohti.	Koko kulutus.	Yhtä voikiloa kohti.	Yhtä meijeriä kohti.
Yksityismeijer. ...	7,250,201	23.8	219,703	7,501,760	23.9	188,486
Osakeyht. meijer.	24,628,821	23.6	769,651	21,778,085	23.7	655,966
Osuusmeijereissä .	591,559,393	23.3	1,128,930	506,922,799	23.4	1,011,822
Yhteensä	623,438,415	23.3	1,058,469	536,202,644	23.4	934,151

Eri lääneissä olivat maidonkulutusmäärät semmoisinaan sekä yhtä voikiloa ja yhtä meijeriä kohti seuraavat:

Lääni tai maakunta	Maidonkulutus v. 1929 kg.			Maidonkulutus vv. 1921—25 keskim., kg.		
	Koko kulutus.	Yhtä voikiloa kohti.	Yhtä meijeriä kohti.	Koko kulutus.	Yhtä voikiloa kohti.	Yhtä meijeriä kohti.
Uudenmaan	26,389,969	24.0	851,289	14,145,046	24.0	439,287
Turun ja Porin ..	192,720,548	23.2	1,606,005	98,889,637	23.7	934,685
Ahvenanmaan ..	11,074,850	23.0	922,904	6,414,779	23.6	605,168
Hämeen	70,907,238	23.1	1,181,787	31,742,980	23.6	684,116
Viipurin	26,742,422	23.1	495,230	13,536,058	23.4	343,555
Mikkelin	19,437,568	23.0	670,261	9,849,326	23.3	455,987
Kuopion	50,842,328	23.7	876,592	39,368,175	23.6	600,125
Vaasan	124,918,943	23.6	811,161	70,807,158	24.5	659,285
Oulun	43,897,162	23.8	665,109	27,680,957	23.7	425,861
Valtakunta	566,931,028	23.4	970,772	312,434,116	23.8	632,458
V. 1928	498,378,668	23.5	866,746	—	—	—

Lääni tai maakunta	Maidonkulutus v. 1930 kg.			Maidonkulutus vv. 1926—30 keskim., kg.		
	Koko kulutus.	Yhtä voikiloa kohti.	Yhtä meijeriä kohti.	Koko kulutus.	Yhtä voikiloa kohti.	Yhtä meijeriä kohti.
Uudenmaan	25,624,796	24.1	776,509	23,358,964	24.0	758,408
Turun ja Porin ..	205,393,186	23.0	1,740,620	185,124,841	23.2	1,555,671
Ahvenanmaan ..	12,889,642	24.2	1,074,137	10,632,856	23.5	886,071
Hämeen	76,547,183	23.1	1,254,872	66,919,251	23.2	1,130,393
Viipurin	28,616,191	22.9	520,294	25,576,533	23.2	489,972
Mikkelin	22,785,454	23.1	785,705	18,857,940	23.1	693,307
Kuopion	56,768,881	23.7	1,013,730	49,723,799	23.7	831,502
Vaasan	147,397,167	23.4	932,893	116,673,690	23.7	795,864
Oulun	47,415,915	23.5	707,700	39,334,770	23.6	585,339
Valtakunta	623,438,415	23.3	1,058,469	536,202,644	23.4	934,151
V. 1929	566,931,028	23.4	970,772	—	—	—

Yhteen voikiloon käytetty maitomäärä oli siis osuusmeijereissä pienempi kuin muissa meijeriryhmissä sekä Viipurin ja Turun ja Porin lääneissä pienempi kuin muissa osissa maata.

Meijereitä, joissa valmistettiin juustoa v. 1930 oli kaikkiaan 98 ja niissä valmistetun juuston kokonaismäärä oli 4,667,997 kg. Juuston vienti maasta oli mainittuna vuonna 2,123,935 kg eli 45.5 % meijeri-juuston tuotannosta.

Läänittäin esitettynä oli juuston valmistuksen määrä eri meijeriryhmissä seuraava:

Lääni tai maakunta.	Yksityiset meijerit.		Osakeyhtiömeijerit.		Osuusmeijerit.		Yhteensä v. 1929.		V. 1928.		Vv. 1921—25 keskimäärin.	
	Kg.	%	Kg.	%	Kg.	%	Kg.	%	Kg.	%	Kg.	%
V. 1929.												
Uudenmaan	554,088	56.3	348,272	82.3	1,575,835	49.6	2,478,195	54.0	2,082,885	46.6	1,508,348	38.5
Turun ja Porin .	191,114	19.4	56,374	13.3	800,173	25.2	1,047,661	22.8	1,076,933	24.1	1,188,762	30.3
Ahvenanmaan ..	9,000	0.9	—	—	—	—	9,000	0.2	8,500	0.2	7,910	0.2
Hämeen	139,886	14.2	1,058	0.3	224,664	7.1	365,608	8.0	301,103	6.7	280,316	7.2
Viipurin	24,185	2.5	—	—	248,756	7.8	272,941	6.0	446,633	10.0	158,558	4.0
Mikkelin	21,787	2.2	—	—	141,805	4.4	163,592	3.6	168,827	3.8	153,681	3.9
Kuopion	—	—	—	—	27,674	0.9	27,674	0.6	56,595	1.3	60,006	1.5
Vaasan	44,812	4.5	17,280	4.1	97,736	3.1	159,828	3.5	187,401	4.2	369,996	9.4
Oulun	—	—	—	—	60,751	1.9	60,751	1.3	140,554	3.1	195,557	5.0
Valtakunta	984,872	100.0	422,984	100.0	3,177,394	100.0	4,585,250	100.0	4,469,431	100.0	3,923,134	100.0
V. 1928	820,464	—	462,918	—	3,186,049	—	—	—	—	—	—	—
Vv. 1921—25 keskim.	888,422	—	393,262	—	2,641,450	—	—	—	—	—	—	—

Lääni tai maakunta.	Yksityiset meijerit.		Osakeyhtiömeijerit.		Osuusmeijerit.		Yhteensä v. 1930.		V. 1929.		Vv. 1926—30 keskimäärin.	
	Kg.	%	Kg.	%	Kg.	%	Kg.	%	Kg.	%	Kg.	%
V. 1930.												
Uudenmaan	449,726	55.4	405,044	93.0	1,699,819	49.6	2,554,589	54.7	2,478,195	54.0	2,233,680	48.2
Turun ja Porin .	107,430	13.2	30,591	7.0	711,684	20.8	849,705	18.2	1,047,661	22.8	1,174,541	25.4
Ahvenanmaan ..	10,100	1.3	—	—	—	—	10,100	0.2	9,000	0.2	8,489	0.2
Hämeen	137,633	17.0	—	—	282,326	8.3	419,959	9.0	365,608	8.0	338,323	7.3
Viipurin	24,150	3.0	—	—	362,692	10.6	386,842	8.3	272,941	6.0	332,906	7.2
Mikkelin	19,602	2.4	—	—	100,494	2.9	120,096	2.6	163,592	3.6	153,277	3.3
Kuopion	—	—	—	—	2,100	0.1	2,100	0.1	27,674	0.6	53,051	1.1
Vaasan	62,714	7.7	—	—	105,743	3.1	168,457	3.6	159,828	3.5	208,635	4.5
Oulun	—	—	—	—	156,149	4.6	156,149	3.3	60,751	1.3	131,395	2.8
Valtakunta	811,355	100.0	435,635	100.0	3,421,007	100.0	4,667,997	100.0	4,585,250	100.0	4,634,297	100.0
V. 1929	984,872	—	422,984	—	3,177,394	—	—	—	—	—	—	—
Vv. 1926—30 keskim.	920,410	—	467,976	—	3,245,911	—	—	—	—	—	—	—

Suurin oli juuston valmistus v. 1930 Uudenmaan läänissä, jonka tuotanto teki 54.7 % maan koko juustontuotannosta. Lähinnä sitä tulivat Turun ja Porin (18.2 %) sekä Hämeen ja Viipurin (9.0 ja 8.3 %) läänit. — Eri meijeriryhmissä valmistivat osuusmeijerit suurimman juustomäärän, nim. 73.3 % koko juuston-tuotannosta; vastaavat suhdeluvut olivat yksityismeijereille 17.4 ja osake-yhtiömeijereille 9.3.

Meijerien luku, jaettuina juuston tuotantoon nähden eri suuruusryhmiin, sekä juuston valmistuksen määrä kussakin ryhmässä käy ilmi seuraavasta taulu-kosta:

Tuotantoryhmä.	Meijerien luku. V. 1929.	%	V. 1929.	Valmistusmäärä, kilogrammaa.	
				%	Vv. 1926—30 keskim. %
Alle 1,000 kg ..	1	0.9	658	(0.0)	1,495 (0.0)
1,000— 5,000 » ..	8	7.5	23,781	0.5	32,274 0.8
5,000— 10,000 » ..	7	6.6	51,358	1.1	90,567 2.3
10,000— 15,000 » ..	6	5.7	80,624	1.8	150,169 3.8

Tuotantoryhmä.	Meijerien luku.		Valmistusmäärä, kilogrammaa.			
	V. 1929.	%	V. 1929.	%	Vv. 1921—25 keskim.	%
15,000— 25,000 » ..	18	17.0	363,613	7.9	407,659	10.4
25,000— 50,000 » ..	29	27.4	963,852	21.0	1,328,717	33.9
50,000— 75,000 » ..	20	18.9	1,258,212	27.5	885,415	22.6
75,000—100,000 » ..	9	8.5	746,107	16.3	480,922	12.3
100,000—200,000 » ..	7	6.6	894,198	19.5	446,749	11.4
200,000 ja yli	1	0.9	202,847	4.4	99,167	2.5
Yhteensä	106	100.0	4,585,250	100.0	3,923,134	100.0

Tuotantoryhmä.	Meijerien luku.		Valmistusmäärä kilogrammaa.			
	v. 1930.	%	v. 1930.	%	Vv. 1926—30 keskim.	%
Alle 1,000 kg ..	5	5.1	3,263	0.1	1,156	(0.0)
1,000— 5,000 » ..	6	6.1	16,501	0.4	23,195	0.5
5,000— 10,000 » ..	5	5.1	34,510	0.7	70,281	1.5
10,000— 15,000 » ..	9	9.2	114,826	2.5	100,297	2.2
15,000— 25,000 » ..	10	10.2	211,960	4.5	318,893	6.9
25,000— 50,000 » ..	27	27.6	969,619	20.8	1,244,459	26.9
50,000— 75,000 » ..	20	20.4	1,282,514	27.4	1,063,544	22.9
75,000—100,000 » ..	8	8.2	700,670	15.0	863,398	18.6
100,000—200,000 » ..	7	7.1	1,016,457	21.8	796,317	17.2
200,000 ja yli	1	1.0	317,677	6.8	152,757	3.3
Yhteensä	98	100.0	4,667,997	100.0	4,634,297	100.0

Meijerien työntekijäin ja työpäivien luku. Meijerien työntekijäin koko luku oli huhtikuun 1 p:nä 1930 2,732, joista miespuolisia 1,123 ja naispuolisia 1,609. Läänittäin jakaantuivat työntekijät seuraavasti:

Lääni tai maakunta.	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.	%	Vv. 1921—25 keskim.	
					Yhteensä.	%
Uudenmaan	271	120	391	14.4	295	15.1
Turun ja Porin	273	348	621	22.9	458	23.5
Ahvenanmaan	8	27	35	1.3	27	1.4
Hämeen	120	212	332	12.3	200	10.3
Viipurin	52	131	183	6.8	125	6.4
Mikkelin	46	74	120	4.4	81	4.2
Kuopion	93	145	238	8.8	212	10.9
Vaasan	169	365	534	19.7	356	18.3
Oulun	84	172	256	9.4	193	9.9
Valtakunta	1,116	1,594	2,710	100.0	1,947	100.0
V. 1928	1,061	1,570	2,631	—	—	—
Vv. 1921—25 keskim.	836	1,111	1,947	—	—	—

V. 1930. Lääni tai maakunta.	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.	%	Vv. 1926—30 keskim. Yhteensä.	%
Uudenmaan	298	144	442	16.2	383	14.6
Turun ja Porin	252	347	599	21.9	594	22.7
Ahvenanmaan	5	28	33	1.2	33	1.2
Hämeen	125	206	331	12.1	316	12.1
Viipurin	52	127	179	6.5	182	7.0
Mikkelin	40	71	111	4.1	113	4.3
Kuopion	88	130	218	8.0	235	9.0
Vaasan	178	368	546	20.0	507	19.7
Oulun	85	188	273	10.0	253	9.4
Valtakunta	1,123	1,609	2,732	100.0	2,616	100.0
V. 1929	1,116	1,594	2,710	—	—	—
Vv. 1926—30 keskim.	1,071	1,545	2,616	—	—	—

Työntekijöistä oli miespuolisia 41.1 % ja naispuolisia 58.9 %. Ikänsä puolesta jakaantuivat työntekijät seuraavalla tavalla:

V. 1929	Luku.	%	Vv. 1921—25 keskim. Luku.	%
Alle 15 v.	5	0.2	5	0.3
15—18 v.	40	1.5	39	2.0
Yli 18 v.	2,665	98.3	1,903	97.7

V. 1930	Luku.	%	Vv. 1926—30 keskim. Luku.	%
Alle 15 v.	3	0.1	5	0.2
15—18 v.	49	1.8	42	1.6
Yli 18 v.	2,680	98.1	2,569	98.2

Niinkuin näkyy, käytetään alaikäisiä ja nuoria henkilöitä meijeriliikkeessä perin rajoitetussa määrässä; edellisiä oli v. 1930 vain 0.1 ja jälkimäisiä 1.8 % meijereissä työskentelevien koko luvusta.

Jos verrataan työntekijänsä lukumäärästä tietoja antaneita meijereitä samojen meijerien työntekijäin lukuun, saadaan yhtä meijeriä kohti seuraava työntekijäin luku:

V. 1929. V. 1930.			V. 1929. V. 1930.		
Uudenmaan läänissä ..	6.5	6.9	Mikkelin läänissä	4.0	3.7
Turun ja Porin läänissä	4.9	4.9	Kuopion »	4.1	4.0
Ahvenanmaan maak...	2.7	2.5	Vaasan »	3.5	3.5
Hämeen läänissä	5.2	5.2	Oulun »	3.9	4.1
Viipurin »	3.3	3.1	Valtakunnassa	4.3	4.3

Työpäivien luvusta on v:lta 1930 636 meijeriä antanut tietoja. Näiden päivien luku oli kaikkiaan 188,104 ja jakaantui se eri meijeriryhmien kesken seuraavasti sekä vastaava luku v:lta 1929:

V. 1929.	Koko luku.	%	Vv. 1921—25 keskimäärin.			
			Keskim. yhtä meijeriä kohti.	Koko luku.	Yhtä meijeriä kohti.	
Yksityismeijereissä	16,503	9.0	324	20,266	14.1	287
Osakeyhtiömeijereissä	11,538	6.3	312	13,180	9.2	298
Osuusmeijereissä	155,714	84.7	288	109,834	76.7	269
Kaikissa meijereissä	183,755	100.0	292	143,280	100.0	274

V. 1930.	Koko luku.	%	Vv. 1926—30 keskimäärin.			
			Keskim. yhtä meijeriä kohti.	Koko luku.	Yhtä meijeriä kohti.	
Yksityismeijereissä	15,841	8.4	317	18,159	10.2	308
Osakeyhtiömeijereissä	12,909	6.9	323	12,952	7.2	322
Osuusmeijereissä	159,354	84.7	292	147,430	82.6	283
Kaikissa meijereissä	188,104	100.0	296	178,541	100.0	288

Eri lääneissä oli työpäivien luku sekä kokonaisuenaan että yhtä meijeriä kohti seuraava:

Lääni tai maakunta.	Työpäiv. koko luku.	%	Työpäiv. luku 1 meij. kohti.	Lääni tai maakunta.	Työpäiv. koko luku.	%	Työpäiv. luku 1 meij. kohti.
V. 1929.							
Uudenmaan ..	20,387	11.1	340	Kuopion	11,881	6.5	205
Turun ja Porin	43,479	23.7	340	Vaasan	42,806	23.3	278
Ahvenanmaan	3,684	2.0	283	Oulun	18,953	10.3	287
Hämeen	20,656	11.2	323	Valtakunta	183,755	100.0	292
Viipurin	13,926	7.6	249				
Mikkelin	7,983	4.3	266	V. 1928	180,538	—	284

Lääni tai maakunta.	Työpäiv. koko luku.	%	Työpäiv. luku 1 meij. kohti.	Lääni tai maakunta.	Työpäiv. koko luku.	%	Työpäiv. luku 1 meij. kohti.
V. 1930.							
Uudenmaan ..	21,929	11.7	337	Kuopion	12,019	6.4	215
Turun ja Porin	42,303	22.5	341	Vaasan	45,086	24.0	284
Ahvenanmaan	3,805	2.0	293	Oulun	19,217	10.2	287
Hämeen	21,622	11.5	333	Valtakunta	188,104	100.0	296
Viipurin	14,001	7.4	246				
Mikkelin	8,122	4.3	270	V. 1929	183,755	—	292

Voita ja juustoa yhteensä valmistettiin keskimäärin yhtä työpäivää kohti, kilogrammoissa:

	V. 1929.	Vv. 1921—25 keskimäärin.	V. 1930.	Vv. 1926—30 keskim.
Yksityismeijereissä	75	58	70	68
Osakeyhtiömeijereissä	115	77	115	107
Osuusmeijereissä	169	135	181	169
Kaikissa meijereissä	157	119	167	154

Eri lääneissä olivat vastaavat valmistusmäärät seuraavat, kg:

	Vv. 1921—25 keskim.			Vv. 1921—25 keskim.	
	V. 1929.	V. 1929.		V. 1928	—
Uudenmaan läänissä ...	176	126	Mikkelin läänissä	126	98
Turun ja Porin läänissä .	215	154	Kuopion »	183	140
Ahvenanmaan maakunn.	133	93	Vaasan »	127	111
Hämeen läänissä	166	114	Oulun »	101	79
Viipurin »	103	75	Valtakunnassa	157	119
				V. 1928	142
					—

	Vv. 1926—30 keskim.			Vv. 1926—30 keskim.	
	V. 1930.	V. 1930.		V. 1929	—
Uudenmaan läänissä	165	160	Mikkelin läänissä	136	128
Turun ja Porin läänissä .	231	219	Kuopion »	199	173
Ahvenanmaan maakunn.	143	125	Vaasan »	143	127
Hämeen läänissä	173	159	Oulun »	113	95
Viipurin »	117	108	Valtakunnassa	167	154
				V. 1929	157
					—

Maataloustyöväen saanti ja palkat.

Maataloustyöväen saanti. Työväensaantiin nähden on pidetty silmällä sitä, onko tämä ollut hyvä, riittävä tai niukka vai onko työväestä ollut puute. Tämän mukaan ryhmittäytyvät eri läänien kunnat siten kuin seuraava prosenttilukuja esittävä taulukko osoittaa.

Kuntien suhteellinen luku, joissa työväen saanti oli vv. 1929 ja 1930.

Lääni tai maakunta.	Hyvä.		Riittävä.		Niukka.		Puutteellinen.		Osaksi riittävä, osaksi niukka.	
	V. 1929	V. 1930	V. 1929	V. 1930	V. 1929	V. 1930	V. 1929	V. 1930	V. 1929	V. 1930
	Uudenmaan	30.0	45.0	70.0	52.5	—	2.5	—	—	—
Turun ja Porin	20.4	55.1	74.1	44.0	4.6	0.9	—	—	0.9	—
Ahvenanmaan	6.7	—	53.3	73.3	40.0	26.7	—	—	—	—
Hämeen	27.3	69.0	65.5	31.0	3.6	—	—	—	3.6	—
Viipurin	13.6	46.9	67.8	53.1	16.9	—	—	—	1.7	—
Mikkelin	13.8	50.0	86.2	50.0	—	—	—	—	—	—
Kuopion	19.9	60.4	70.2	39.6	8.5	—	—	—	2.1	—
Vaasan	17.8	35.2	64.3	60.2	15.5	3.4	1.2	—	1.2	1.2
Oulun	40.8	56.8	52.1	43.2	7.1	—	—	—	—	—
Valtakunta	22.6	50.4	67.1	47.7	8.9	1.7	0.2	—	1.2	0.2

Työväensaantisuhteita vuosina 1926—30 valaisevat seuraavat kaksi yhdistelmää, joista edellinen osoittaa työväensaantimahdollisuutta eri läänien kunnissa absoluuttisin keskimäärin ilmoitettuna ja jälkimäinen samoja seikkoja prosenttiluvuin.

Lääni tai maakunta.	Niiden kuntien keskimääräinen luku, joissa maanviljelystyöväen saanti oli vv. 1926—30.					
	Hyvä.	Riittävä.	Niukka.	Työväestä puute	Ositt. riittävä, ositt. niukka.	Yhteensä.
Uudenmaan	8	29	2	1	(0.4)	40
Turun ja Porin	20	74	13	(0.2)	1	108
Ahvenanmaan	(0,2)	9	6	—	—	15
Hämeen	12	42	1	(0.2)	1	56
Viipurin	10	41	8	(0.2)	(0.4)	59
Mikkelin	5	22	1	—	—	28
Kuopion	11	29	6	—	(0.4)	46
Vaasan	12	57	15	1	1	86
Oulun	21	46	4	(0.2)	2	73
Yhteensä	99	349	56	2	5	511
				%		
Uudenmaan	20.0	72.5	5.0	2.5	—	100.0
Turun ja Porin	18.5	68.5	12.1	—	0.9	100.0
Ahvenanmaan	—	60.0	40.0	—	—	100.0
Hämeen	21.4	75.0	1.8	—	1.8	100.0
Viipurin	16.9	69.5	13.6	—	—	100.0
Mikkelin	17.8	78.6	3.6	—	—	100.0
Kuopion	23.9	63.1	13.0	—	—	100.0
Vaasan	13.9	66.3	17.4	1.2	1.2	100.0
Oulun	28.8	63.0	5.5	—	2.7	100.0
Valtakunta	19.4	68.3	10.9	0.4	1.0	100.0
Vv. 1921—25 keskim.	31	320	98	4	3	456
				%		
	6.8	70.2	21.5	0.9	0.6	100.0

Maataloustyöväen palkat. Aikaisemmissa vuosijulkaisuissa on pitemmän aikaa verrattu aina kyseessä olevan kertomusvuoden palkkasuhteita vuoteen 1914, jotta palkkamäärien muutokset maailmansodan ja sen jälkeisenä aikana kävisivät ilmi. Suomen valuutan vakaannuttua on tällainen vertailu kadottanut käytännöllisen merkityksensä, ja on esillä olevassa julkaisussa tehtyjen vertailujen lähtökohdaksi otettu vuosi 1926 eli sama vuosi, johon Tilastollinen päätöisto perustaa uudet tukkuhintaindeksilaskelmansa.¹⁾

Mitä ensinnä miesten ja naisten *jalkapäivätoista* suoritettuihin palkkoihin tulee, olivat nämä keskimäärin eri lääneissä ja valtakunnassa v. 1929 ja 1930 sekä valtakunnassa vv. 1921—25 ja 1926—30 keskimäärin seuraavat:

Lääni tai maakunta.	Kesällä.				Talvella.			
	Miehen.		Naisen.		Miehen.		Naisen.	
	Talon ruuassa.	Omassa ruuassa.	Talon ruuassa.	Omassa ruuassa.	Talon ruuassa.	Omassa ruuassa.	Talon ruuassa.	Omassa ruuassa.
	Smk. p.	Smk. p.	Smk. p.	Smk. p.	Smk. p.	Smk. p.	Smk. p.	Smk. p.
V. 1929.								
Uudenmaan	24 80	35 80	12 53	20 38	18 79	30 05	9 92	17 71
Turun ja Porin	20 98	32 60	13 30	21 55	14 74	25 60	10 07	17 90
Ahvenanmaan	30 —	40 82	14 80	21 78	22 —	31 33	9 33	16 78
Hämeen	19 49	32 55	12 42	21 07	14 11	26 11	9 43	17 90
Viipurin	27 03	40 31	15 24	25 16	17 67	30 19	9 54	18 49
Mikkelin	21 28	33 14	12 34	21 32	14 21	25 62	8 07	16 18
Kuopion	25 30	37 67	14 68	24 24	16 26	28 19	8 94	17 58
Vaasan	25 09	37 63	15 88	25 60	17 54	29 28	10 01	18 64
Oulun	32 48	46 97	16 99	27 49	19 35	33 68	9 72	19 94
Valtakunta	24 80	37 14	14 43	23 46	16 75	28 51	9 62	18 11
V. 1928	25 64	38 23	14 83	23 71	17 32	29 22	9 89	18 29

¹⁾ Vrt. Tilastollisia katsauksia, julkaissut Tilastollinen päätöisto, v. 1929, N:o 3, siv. 33.

Lääni tai maakunta.	Kesällä				Talvella.			
	Miehen.		Naisen.		Miehen.		Naisen.	
	Talon ruuassa.	Omassa ruuassa.	Talon ruuassa.	Omassa ruuassa.	Talon ruuassa.	Omassa ruuassa.	Talon ruuassa.	Omassa ruuassa.
	Smk.	p.	Smk.	p.	Smk.	p.	Smk.	p.
V. 1930.								
Uudenmaan	21 08	32 05	12 15	19 05	15 51	25 33	9 78	16 03
Turun ja Porin	18 14	28 35	11 68	19 27	12 94	22 28	9 10	16 23
Ahvenanmaan	27 —	37 73	15 47	23 78	18 80	27 50	10 75	18 11
Hämeen	17 50	29 28	11 19	19 14	12 29	22 90	8 54	15 69
Viipurin	23 35	35 03	13 59	22 25	14 89	25 81	8 79	16 67
Mikkelin	19 21	30 75	10 86	19 33	12 46	22 82	7 19	14 67
Kuopion	21 85	33 32	12 02	20 98	13 31	24 02	7 02	15 36
Vaasan	22 16	33 65	14 20	23 01	14 58	25 30	8 73	16 97
Oulun	28 89	40 11	15 36	24 53	15 21	27 39	8 69	17 45
Valtakunta	21 77	32 73	12 93	21 11	14 07	24 47	8 69	16 34
V. 1929	24 80	37 14	14 43	23 46	16 75	28 51	9 62	18 11
Vv. 1926—30 keskim.	24 10	36 12	13 99	22 64	16 11	27 48	9 32	17 40
Vv. 1921—25 keskim.	23 78	36 07	13 57	22 18	15 69	27 19	8 68	16 38

Keskimäärin olivat siis palkat kaikissa palkkausryhmissä v. 1930 pienemät kuin lähinnä edellisenä vuonna. Vähennys kesäpalkoissa oli talon ruuassa olevalle miehelle 12.2 % ja naiselle 10.4 % sekä omaruokaiselle miehelle 11.9 % ja omaruokaiselle naiselle 10.1 %. Talvipalkkojen vähennys taas oli talon ruuassa olevalle miehelle 16.0 % ja naiselle 9.7 %, sekä omassa ruuassa olevalle miehelle 14.2 % ja naiselle 9.8 %.

Jos vuoden 1929 ja 1930 palkkoja verrataan vuonna 1926 maksettuihin ja viimeksi mainitun vuoden palkkamäärät pannaan = 100, saadaan ylempänä mainitut 1929 ja 1930 vuoden palkat sekä vuosien 1921—25 ja 1926—30 keskipalkat eri lääneissä ja palkkausryhmissä olemaan seuraavat:

Lääni tai maakunta.	Kesällä.				Talvella.			
	Miehen.		Naisen.		Miehen.		Naisen.	
	Talon ruuassa.	Omassa ruuassa.	Talon ruuassa.	Omassa ruuassa.	Talon ruuassa.	Omassa ruuassa.	Talon ruuassa.	Omassa ruuassa.
	Smk.	p.	Smk.	p.	Smk.	p.	Smk.	p.
V. 1929.								
Uudenmaan	106	98	101	101	107	103	103	102
Turun ja Porin	99	99	105	103	97	98	107	106
Ahvenanmaan	118	111	103	89	123	113	90	87
Hämeen	103	103	106	108	100	104	106	111
Viipurin	110	108	110	114	109	110	109	112
Mikkelin	100	97	97	97	106	101	109	99
Kuopion	110	110	119	114	117	113	118	114
Vaasan	104	105	108	109	106	107	109	111
Oulun	101	100	100	101	105	105	105	109
Valtakunta	104	103	106	106	105	105	107	108
V. 1928	108	106	109	107	109	108	110	109
V. 1930.								
Uudenmaan	90	88	98	94	88	87	102	95
Turun ja Porin	86	86	92	92	85	86	97	96
Ahvenanmaan	106	103	108	98	105	99	104	93
Hämeen	92	93	96	98	87	91	96	97
Viipurin	95	94	98	101	92	94	101	101
Mikkelin	91	90	86	88	93	90	97	90
Kuopion	95	97	97	99	96	97	92	100
Vaasan	92	94	97	98	88	92	95	101
Oulun	90	86	91	90	83	85	94	95
Valtakunta	91	91	95	95	88	90	97	97
V. 1929	104	103	106	106	105	105	107	108
Vv. 1926—30 keskim.	101	101	102	102	101	101	104	104
Vv. 1921—25 keskim.	100	100	99	100	99	100	97	98

Lopuksi esitettäköön vuosipalkalla olevien työntekijöiden palkkamäärät, sekä talon että omassa ruuassa olevien. Nämät olivat eri lääneissä ja koko valtakunnassa seuraavat:

Lääni tai maakunta.	Vuonna 1929.				Vuonna 1930.			
	Miehen.		Naisen.		Miehen.		Naisen.	
	Talon ruuassa.	Omassa ruuassa.	Talon ruuassa.	Omassa ruuassa.	Talon ruuassa.	Omassa ruuassa.	Talon ruuassa.	Omassa ruuassa.
Suomen markkaa								
Uudenmaan	4,921	8,702	3,264	5,966	4,570	7,805	3,149	5,452
Turun ja Porin	4,431	7,664	3,407	5,762	3,990	6,949	3,128	5,390
Ahvenanmaan	4,786	7,833	2,914	5,370	4,286	7,633	2,743	5,300
Hämeen	4,333	8,015	3,124	5,654	3,946	7,434	3,033	5,504
Viipurin	4,434	8,404	2,364	5,158	3,955	7,496	2,218	4,879
Mikkelin	3,892	7,334	2,410	4,856	3,457	6,724	2,193	4,640
Kuopion	4,018	7,803	2,325	5,386	3,686	7,245	2,223	4,923
Vaasan	4,016	7,529	2,542	4,976	3,701	6,935	2,366	4,708
Oulun	4,382	8,561	2,351	5,223	4,045	7,751	2,249	4,708
Valtakunta	4,322	7,956	2,779	5,448	3,936	7,254	2,609	5,100
V. 1928	4,389	8,119	2,752	5,467	—	—	—	—
Vv. 1926—30 keskim.	—	—	—	—	4,188	7,763	2,660	5,278
Vv. 1921—25 keskim.	3,987	7,585	2,359	4,829	—	—	—	—

Kuten näkyy, alenivat puheenaolevat palkat v. 1930 edelliseen vuoteen verraten kaikissa ryhmissä. Vähennys oli miehen palkassa 8.9 % talon ruuassa olevalle ja 8.8 % omassa ruuassa olevalle, sekä naisen palkassa talon ruuassa olevalle 6.1 % ja omassa ruuassa olevalle 6.4 %.

Jos kysymyksessä ovat palkkamäärät vuodelta 1926 pannaan vastaamaan 100, olivat ne vuosina 1929 ja 1930 sekä vv. 1921—25 ja 1926—30 keskimäärin seuraavan suuruiset:

Lääni tai maakunta.	Vuonna 1929.				Vuonna 1930.			
	Rengin.		Piian.		Rengin.		Piian.	
	Talon ruuassa.	Omassa ruuassa.	Talon ruuassa.	Omassa ruuassa.	Talon ruuassa.	Omassa ruuassa.	Talon ruuassa.	Omassa ruuassa.
Suomen markkaa								
Uudenmaan	98	103	107	110	91	92	103	101
Turun ja Porin	100	100	109	103	90	90	100	96
Ahvenanmaan	112	98	108	104	100	96	102	103
Hämeen	107	104	110	105	97	97	107	103
Viipurin	119	105	120	111	106	93	112	105
Mikkelin	114	108	119	110	101	99	108	104
Kuopion	111	111	116	118	102	103	111	107
Vaasan	109	108	109	106	100	99	101	100
Oulun	105	108	104	105	97	97	100	95
Valtakunta	99	104	110	107	90	95	104	101
V. 1928	108	106	109	108	—	—	—	—
Vv. 1926—30 keskim.	—	—	—	—	103	102	106	104
Vv. 1921—25 keskim.	98	99	94	95	—	—	—	—

Seuraavissa taulukoissa esitetään erinäisiä edellä kosketeltuja maatalouden puolia *maanviljelysseuroittain vuodelta 1930.*N:o 1. *Peltalat asianomaisten maanviljelysseurojen koko pelto-alasta, prosentiksi laskettuina, v. 1930.*

	Uudenmaan ja Hämeen.	Uudenmaan Hämeen.	Suomen Talousseura.	Vestehä-Suomen.	Satakunnan.	Hämeen länkin.	Hämeen-Satakunnan.	Itä-Hämeen.	Läntisen Viipurin länkin.	Viipurin länkin.	Itä-Karjalan.	Mikkelin länkin.	Kuopion.	Pohjois-Karjalan.	Pohjois-Pohjanmaan.	Keski-Suomen.	Pohjanmaan luvoseläin.	Keski-Pohjanmaan.	Oulun länkin.	Kajanin.	Pekä-Pohjan.	Lapin.
Syysvehnä	1.2	0.7	2.0	1.6	0.5	0.6	0.4	0.2	0.2	0.1	0.1	(0.0)	(0.0)	(0.0)	(0.0)	(0.0)	(0.0)	(0.0)	(0.0)	—	—	—
Kevätvehnä	0.4	0.1	2.2	0.3	(0.0)	0.1	(0.0)	0.1	0.3	0.7	0.2	0.3	(0.0)	0.1	(0.0)	(0.0)	(0.0)	(0.0)	(0.0)	—	—	—
Ruis	7.8	8.6	7.5	8.7	9.6	9.1	11.0	11.3	8.8	10.2	11.9	14.7	9.1	11.0	9.2	9.2	5.4	7.2	6.1	7.1	0.8	1.4
Ohra	1.2	3.0	2.0	3.2	5.5	3.5	4.2	3.7	2.4	3.5	3.7	3.8	8.1	6.8	5.2	6.7	6.5	8.7	10.2	14.8	10.2	33.0
Kaura	24.2	23.6	22.3	25.3	22.2	24.3	22.6	23.4	21.6	19.7	16.5	24.0	17.5	16.1	14.7	15.6	12.9	10.6	8.6	6.8	2.6	1.9
Sekuli	0.9	1.2	1.5	0.6	0.3	0.4	0.4	0.4	0.2	0.2	0.3	0.4	0.2	0.5	0.2	0.4	0.5	0.3	0.4	0.2	0.4	0.1
Herne, papu ja virma	0.6	0.6	1.7	0.7	0.3	0.5	0.6	0.5	0.3	0.2	0.1	0.3	0.5	(0.0)	(0.0)	0.1	(0.0)	(0.0)	(0.0)	—	—	—
Yhteensä viljakasveja	36.3	37.8	39.2	40.4	38.4	38.5	39.2	39.6	33.8	34.6	32.8	43.5	35.4	34.5	29.3	32.0	25.3	26.8	25.3	28.9	25.4	36.4
Peruna	3.9	2.5	4.2	2.4	3.1	2.5	3.4	2.6	3.1	3.7	2.8	4.3	4.7	4.6	2.4	4.2	2.2	2.4	2.6	5.1	4.8	6.2
Rehunauris	0.7	0.7	0.7	1.1	1.4	0.8	1.2	1.1	0.6	0.7	0.6	1.0	1.1	1.4	1.5	1.2	1.2	1.3	0.8	1.1	0.5	0.1
Muut juurikasvit	0.6	0.4	0.8	0.8	0.2	0.5	0.4	0.3	0.2	0.2	0.2	0.2	0.1	0.2	0.2	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.2	—
Yht. perunaa ja juurikasveja	5.2	3.6	5.7	4.3	4.7	3.8	5.0	4.0	3.9	4.6	3.6	5.5	5.9	6.2	4.1	5.6	3.5	3.8	3.5	6.3	5.5	6.3
Vihantarehua	1.8	1.8	0.5	0.9	0.7	1.3	1.2	2.3	0.7	0.8	0.6	1.0	0.8	0.7	0.4	1.2	0.5	0.3	0.7	2.0	2.8	7.8
Heinäällä siemeneksi	1.2	1.1	1.1	1.0	1.0	1.0	0.7	0.7	0.5	0.5	0.4	0.1	0.5	0.3	1.7	0.5	1.0	1.0	0.7	0.2	0.2	—
Heinäällä rehuksi	42.5	40.0	39.8	34.0	36.0	41.2	38.8	39.2	48.1	50.5	50.7	34.8	48.3	48.4	43.2	47.0	58.6	54.3	57.8	53.4	61.7	46.3
Nurmilaidun	5.7	7.3	6.1	9.6	9.6	6.1	5.2	4.1	5.6	2.1	1.6	1.8	1.5	1.2	12.5	5.2	8.1	8.4	6.7	1.5	2.0	1.3
Yht. vihantarehua ja heinää	51.2	50.2	47.5	45.5	47.3	49.6	45.9	46.3	54.9	53.9	53.3	37.7	51.1	50.6	57.8	53.9	68.2	64.0	65.9	57.1	66.7	55.4
Pellava ja hamppu	0.2	0.2	0.1	0.2	0.2	0.3	0.1	0.3	0.2	0.1	0.2	0.2	0.1	0.1	0.2	0.1	0.1	(0.0)	(0.0)	0.1	—	—
Täyskesanto	6.4	7.5	7.2	8.8	8.2	7.4	8.8	9.1	6.6	6.2	9.3	12.2	6.9	7.4	8.1	7.7	2.7	4.6	4.6	5.9	1.4	0.7
Muu peltoala	0.7	0.7	0.3	0.8	1.2	0.4	1.0	0.7	0.6	0.6	0.8	0.9	0.6	1.2	0.5	0.7	0.2	0.8	0.7	1.7	1.0	1.2
Koko peltoala	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

N:o 2. *Satomäärät ha:lta, kiloissa, v. 1930 maanviljelysseuroittain.*

Kasvilaji.	Uudenmaan ja Hämeen.	Uudenmaan Hämeen.	Suomen Talousseura.	Vestehä-Suomen.	Satakunnan.	Hämeen länkin.	Hämeen-Satakunnan.	Itä-Hämeen.	Läntisen Viipurin länkin.	Viipurin länkin.	Itä-Karjalan.	Mikkelin länkin.	Kuopion.	Pohjois-Karjalan.	Pohjois-Pohjanmaan.	Keski-Suomen.	Pohjanmaan luvoseläin.	Keski-Pohjanmaan.	Oulun länkin.	Kajanin.	Pekä-Pohjan.	Lapin.	
1 Syysvehnä	1,859	1,676	1,930	1,732	1,632	1,681	1,535	1,344	1,435	1,759	1,687	1,457	1,175	2,000	1,851	1,540	1,550	1,700	800	—	—	1	
2 Kevätvehnä	1,596	1,520	1,776	1,518	1,111	1,600	1,379	1,384	1,731	1,479	1,792	1,506	1,574	1,418	1,725	1,193	1,650	1,210	752	—	—	2	
3 Ruis	1,696	1,586	1,687	1,682	1,523	1,579	1,397	1,530	1,621	1,746	1,720	1,747	1,909	1,661	1,447	1,504	1,570	1,571	1,469	1,818	1,429	1,670	3
4 Ohra	1,709	1,411	1,538	1,587	1,339	1,396	1,321	1,323	1,298	1,607	1,547	1,396	1,519	1,300	1,343	1,381	1,572	1,424	1,366	1,489	1,418	1,215	4
5 Kaura	1,332	1,384	1,625	1,606	1,385	1,471	1,314	1,301	1,409	1,505	1,399	1,274	1,503	1,355	1,357	1,241	1,431	1,344	1,272	1,380	1,049	991	5
6 Sekuli	1,656	1,596	2,709	1,762	1,492	1,542	1,372	1,984	1,614	1,903	1,340	1,530	1,483	1,579	1,784	1,618	1,357	1,380	1,468	1,407	1,990	1,100	6
7 Herne, papu ja virma	1,538	1,243	2,002	1,505	1,293	1,266	1,107	1,392	1,368	1,231	1,779	1,158	1,665	1,800	1,116	1,344	?	900	840	—	—	7	
8 Peruna	12,369	14,015	12,686	12,779	11,967	13,161	12,362	11,472	12,317	13,331	14,259	13,323	12,594	13,204	13,549	12,458	12,761	15,143	13,643	17,132	11,491	13,540	8
9 Rehunauris	28,481	26,406	26,900	29,733	34,773	23,426	30,723	30,211	22,036	29,639	28,222	32,942	29,622	32,325	29,935	35,984	31,608	30,841	23,672	26,551	20,268	8,133	9
10 Muut juurikasvit	33,295	27,593	39,503	29,907	23,356	26,148	46,798	22,639	25,089	26,473	19,051	23,766	21,250	19,719	16,470	28,715	27,247	12,406	16,355	17,787	17,437	—	10
11 Vihantarehua	4,741	3,409	4,427	4,063	3,873	3,416	3,653	2,892	4,537	3,759	3,979	3,413	3,439	3,359	3,838	3,989	4,227	3,829	4,342	3,795	3,904	2,822	11
12 Heinänsiemen	241	253	287	282	273	294	277	274	316	330	297	313	305	291	300	306	354	299	304	411	203	—	12
13 Pelloheinä	3,137	2,441	3,653	2,876	2,659	2,596	2,367	2,620	2,473	3,090	3,298	3,566	3,414	3,369	2,792	2,948	3,146	2,716	2,521	3,426	2,806	2,878	13
14 Niittyheinä	1,336	927	1,560	1,181	1,003	1,082	904	1,235	1,005	1,259	1,281	1,069	1,275	1,364	1,010	889	845	804	724	602	1,275	874	14
15 Pellava ja hamppu	256	308	281	290	347	299	290	297	285	374	332	304	383	350	357	431	291	309	337	385	—	—	15

N:o 3. Sato rehuyksiköissä v. 1930 (1,000 yksiköin), maanviljelysseuroittain.

	Uudenmaan ja Hämeen läänien.	Uudenmaan läänin.	Suomen Talousseura.	Varsinais-Suomen.	Satakunnan.	Hämeen läänin.	Hämeen-Satakunnan.	Itä-Hämeen.	Läntisen Viipurin läänin.
Syysvehnä	2,705	1,853	1,385	6,363	1,732	1,293	531	211	161
Kevätvehnä	721	298	1,369	928	93	165	39	69	270
Ruis	16,079	20,286	4,456	34,623	28,691	19,293	12,596	14,463	6,647
Ohra	2,298	5,617	966	10,783	13,155	5,908	4,127	3,700	1,309
Kaura	37,669	40,235	10,636	79,704	50,331	39,794	20,186	21,166	11,773
Sekuli	1,650	2,486	1,330	2,306	875	735	412	671	156
Herne, papu ja virsta	1,227	1,125	1,233	2,669	683	878	518	546	160
Yht. viljakasveja	62,349	71,900	21,375	137,376	95,560	68,066	38,409	40,826	20,476
Peruna	11,704	10,346	3,727	14,630	14,393	8,847	6,927	4,979	3,533
Rehunauris	1,976	2,151	527	6,151	7,558	1,944	2,323	2,274	501
Muut juurik. »	3,050	2,130	1,564	6,867	1,233	2,381	2,170	854	375
Yht. perunaa ja juurik.	16,730	14,627	5,818	27,648	23,184	13,172	11,420	8,107	4,409
Peltoheinää	65,037	57,924	20,540	91,995	75,225	57,182	30,044	34,366	22,150
Vihantarehu	4,249	3,642	299	3,518	2,167	2,412	1,482	2,192	608
Syysviljan oljet	7,514	8,855	2,337	16,394	12,169	8,234	5,251	5,869	2,723
Kevätvilj. »	17,383	19,577	5,777	37,877	25,400	18,798	9,867	10,258	5,437
Falkokasvien »	351	322	352	763	195	251	148	156	46
Yht. peltoheinää, vihanta-rehua ja olkia	94,534	90,320	29,305	150,547	115,156	86,877	46,792	52,841	31,024
Rehunauriin naatit	185	202	49	577	709	182	218	213	47
Muiden juurik. »	440	307	226	990	178	344	313	123	52
Yht. naatteja	625	509	275	1,567	887	526	531	336	99
Koko sato pellosto	174,238	177,356	56,773	317,138	234,787	168,641	97,152	102,110	56,008
Niittyheinä	1,706	1,316	1,382	1,583	3,227	1,046	865	1,761	834
Yhteensä	175,944	178,672	58,155	318,721	238,014	169,687	98,017	103,871	56,842
%	5.7	5.8	1.9	10.3	7.7	5.5	3.2	3.4	1.9

N:o 4. Täysikäisiksi muunnetut kotieläimet v. 1930, maanviljelysseuroittain.

Maanviljelysseura.	Hevosia.	Nauta-eläimiä.	Lampaita.	Vuohia.	Sikoja.	Poroja.
Uudenmaan ja Hämeen läänien..	17,318	67,118	13,029	75	12,815	—
Uudenmaan läänin	16,853	69,154	19,000	86	15,945	—
Suomen Talousseura	6,282	26,526	19,931	74	4,082	—
Varsinais-Suomen	27,151	114,318	32,360	395	26,550	—
Satakunnan	24,356	103,596	51,116	3,492	19,694	—
Hämeen läänin	18,263	68,315	18,452	170	14,597	—
Hämeen-Satakunnan	12,518	45,445	20,073	689	8,548	—
Itä-Hämeen	13,952	55,039	25,939	173	15,281	—
Läntisen Viipurin läänin	6,514	24,390	13,164	165	5,259	—
Viipurin läänin	28,443	108,040	71,681	483	31,341	—
Itä-Karjalan	15,749	56,744	34,290	134	11,442	—
Mikkelin läänin	16,925	76,982	53,148	582	23,587	—
Kuopion	19,418	103,864	42,133	285	19,890	—
Pohjois-Karjalan	14,696	72,177	50,230	196	10,364	—
Etelä-Pohjanmaan	28,346	106,125	67,767	280	14,861	—
Keski-Suomen	12,395	48,564	29,511	630	10,367	—
Pohjanmaan Ruotsalainen	15,413	65,410	41,644	205	4,902	—
Keski-Pohjanmaan	5,673	31,337	23,266	260	2,930	—
Oulun läänin	18,243	101,197	59,239	428	5,203	13,555
Kajaanin	5,042	26,630	28,791	78	1,759	2,018
Peräpohjolan	5,908	27,960	16,734	32	916	20,617
Lapin Maatalousseura	1,408	6,508	3,686	37	88	19,253

	Viipurin läänin.	Itä-Karjalan.	Mikkelin läänin.	Kuopion.	Pohjois-Karjalan.	Pohjanmaan.	Keski-Suomen.	Pohjanmaan Ruotsalainen.	Keski-Pohjanmaan.	Oulun läänin.	Kajaanin.	Perä-Pohjolan.	Lapin.
260	93	10	5	2	181	7	6	2	3	—	—	—	
1,793	371	476	66	116	129	34	20	12	22	—	—	—	
31,382	18,786	23,815	20,307	12,941	32,892	10,190	9,292	5,803	12,126	2,687	230	55	
8,935	4,740	4,453	13,110	5,691	15,712	6,158	10,152	5,749	17,205	4,166	5,315	854	
43,742	17,606	23,612	25,628	12,906	40,883	11,931	16,690	6,088	12,382	1,640	435	37	
508	342	572	399	465	777	419	634	161	703	59	121	1	
512	219	98	85	23	82	89	3	3	13	—	—	—	
87,132	42,157	53,036	59,600	32,144	90,656	28,828	36,797	17,818	42,454	8,552	6,101	947	
17,493	7,343	10,586	13,740	8,680	15,944	7,831	6,199	3,674	9,634	3,646	2,076	390	
2,895	1,194	2,335	3,057	1,759	8,806	2,628	3,302	1,633	2,038	493	170	2	
1,352	419	700	507	366	868	406	272	116	454	55	95	—	
21,740	8,956	13,621	17,304	10,805	25,618	10,865	9,773	5,423	12,126	4,194	2,361	392	
110,325	61,084	45,898	77,104	46,246	118,848	40,915	80,230	30,236	79,217	15,280	13,235	1,250	
2,016	885	1,268	1,336	669	1,630	1,390	839	230	1,650	648	846	207	
12,657	7,551	9,530	8,125	5,177	13,230	4,079	3,719	2,322	4,852	1,075	92	22	
21,926	9,074	11,635	14,832	7,325	22,172	7,005	10,263	4,328	10,575	1,949	1,806	271	
146	62	28	24	7	23	25	1	1	4	—	—	—	
147,070	78,656	68,359	101,421	59,424	155,903	53,414	95,052	37,117	96,298	18,952	15,979	1,750	
271	112	219	287	165	826	246	310	153	191	46	16	—	
195	61	102	73	53	125	59	39	17	66	8	13	—	
466	173	321	360	218	951	305	349	170	257	54	29	—	
256,408	129,942	135,337	178,685	102,591	273,128	93,412	141,971	60,528	151,135	31,752	24,470	3,089	
9,258	5,194	4,735	14,125	11,585	1,278	2,181	3,066	1,668	19,082	7,156	15,892	4,574	
265,666	135,136	140,672	192,810	114,176	274,406	95,593	145,037	62,196	170,217	38,908	40,362	7,663	
8.6	4.4	4.0	6.3	3.7	8.9	3.1	4.7	2.0	5.5	1.3	1.3	0.2	

N:o 5. Täysikäisiksi muunnettujen kotieläinten luku 100 peltohehtaaria kohti v. 1930, maanviljelysseuroittain.

Maanviljelysseura.	Hevosia.	Nauta-eläimiä.	Lampaita.	Sikoja.
Uudenmaan ja Hämeen l.	14.2	55.1	10.7	10.5
Uudenmaan l.	11.4	46.7	12.8	10.8
Suomen Talousseura	17.8	75.2	56.5	11.6
Varsinais-Suomen	11.6	48.6	13.7	11.3
Satakunnan	12.4	52.7	26.0	10.0
Hämeen l.	13.7	51.2	13.8	10.9
Hämeen-Satakunnan	15.3	55.6	24.5	10.5
Itä-Hämeen	16.7	65.9	31.0	18.3
Läntisen-Viipurin l.	14.0	52.4	28.3	11.3
Viipurin l.	16.1	61.1	40.6	17.7
Itä-Karjalan	17.2	62.1	37.5	12.5
Mikkelin l.	18.3	83.1	57.4	25.5
Kuopion	16.6	89.0	36.1	17.0
Pohjois-Karjalan	20.7	101.8	70.9	14.6
Etelä-Pohjanmaan	11.5	43.1	27.5	6.0
Keski-Suomen	16.8	65.8	40.0	14.0
Pohjanmaan Ruotsalainen	14.2	60.2	38.3	4.5
Keski-Pohjanmaan	11.1	61.2	45.4	5.7
Oulun l.	13.4	74.4	43.5	3.8
Kajaanin	24.1	127.5	137.9	8.4
Perä-Pohjolan	30.9	146.4	87.6	4.8
Lapin Maatalousseura	60.1	277.6	157.3	3.8

N:o 6. Kotieläimet nautayksiköiksi muunnettuina, maanviljelysseuroittain v. 1930.

Maa- viljelysseura.	Hevoset.		Nauta- eläimet.		Lampaat.		Vuohet.		Siat.		Porot.		Yhteensä nautayksi- köitä.		Nautayksiköitä 100 peltokhe- taania kohti.
	Luku.	%	Luku.	%	Luku.	%	Luku.	%	Luku.	%	Luku.	%	Luku.	%	
Uudenmaan ja Hämeenl.	34,636	32.2	67,118	62.3	1,629	1.5	9 (0.0)	4,272	4.0	—	—	107,664	100.0	88.4	
Uudenmaan l.	33,706	30.5	69,154	62.5	2,375	2.2	11 (0.0)	5,315	4.8	—	—	110,561	100.0	74.6	
Suomen Talousseura . .	12,564	29.2	26,526	61.8	2,491	5.8	9 (0.0)	1,360	3.2	—	—	42,950	100.0	121.8	
Varsinais-Suomen	54,302	29.9	114,318	63.0	4,045	2.2	49 (0.0)	8,850	4.9	—	—	181,564	100.0	77.1	
Satakunnan	48,712	29.4	103,596	62.5	6,390	3.8	436 0.3	6,565	4.0	—	—	165,699	100.0	84.3	
Hämeen l.	36,526	32.6	68,315	61.0	2,306	2.1	21 (0.0)	4,866	4.3	—	—	112,034	100.0	83.9	
Hämeen-Satakunnan . .	25,036	33.0	45,445	59.9	2,509	3.3	86 0.1	2,849	3.7	—	—	75,925	100.0	92.8	
Itä-Hämeen	27,904	30.6	55,039	60.3	3,242	3.5	22 (0.0)	5,094	5.6	—	—	91,301	100.0	109.2	
Läntisen Viipurin l. . .	13,028	31.9	24,390	59.7	1,646	4.0	21 0.1	1,753	4.3	—	—	40,838	100.0	87.8	
Viipurin l.	56,886	30.8	108,040	58.6	8,960	4.9	60 (0.0)	10,447	5.7	—	—	184,393	100.0	104.3	
Itä-Karjalan	31,498	32.7	56,744	58.9	4,286	4.4	17 (0.0)	3,814	4.0	—	—	96,359	100.0	105.4	
Mikkelin l.	33,850	27.0	76,982	61.4	6,643	5.3	73 (0.0)	7,862	6.3	—	—	125,410	100.0	135.4	
Kuopion	38,836	25.1	103,864	67.2	5,267	3.4	36 (0.0)	6,630	4.3	—	—	154,633	100.0	132.5	
Pohjois-Karjalan	29,392	26.4	72,177	64.8	6,279	5.7	25 (0.0)	3,454	3.1	—	—	111,327	100.0	157.1	
Etelä-Pohjanmaan	56,692	32.2	106,125	60.2	8,471	4.8	35 (0.0)	4,954	2.8	—	—	176,277	100.0	71.5	
Keski-Suomen	24,790	30.7	48,564	60.3	3,689	4.6	79 0.1	3,457	4.3	—	—	80,579	100.0	109.2	
Pohjanmaan Ruotsalain.	30,826	29.9	65,410	63.4	5,205	5.1	26 (0.0)	1,634	1.6	—	—	103,101	100.0	94.8	
Keski-Pohjanmaan	11,346	24.4	31,337	67.2	2,908	6.2	33 0.1	977	2.1	—	—	46,601	100.0	90.9	
Oulun l.	36,486	24.4	101,197	67.6	7,405	5.0	53 (0.0)	1,734	1.2	2,711	1.8	149,586	100.0	109.9	
Kajaanin	10,084	24.4	26,630	64.5	3,599	8.7	10 (0.0)	586	1.4	404	1.0	41,313	100.0	197.8	
Perä-Pohjolan	11,816	25.5	27,960	60.4	2,092	4.5	4 (0.0)	305	0.7	4,123	8.9	46,300	100.0	242.4	
Lapin Maatalousseura . .	2,816	20.6	6,508	47.6	461	3.4	4 (0.0)	29	0.2	3,851	28.2	13,669	100.0	583.1	

Helsingissä, Maataloushallituksessa huhtikuulla 1932.

Osk. Groundstroem.

Oikaisu.

Taululiitteiden siv. 44, sar. 3, rivi 24 on: 9,956; pitää olla: 7,956.

Traduction des rubriques des tableaux.

Tabl. N:o 1. Emploi des champs cultivés et récoltes en 1930.

a) Par départements et arrondissements. — b) Par sociétés d'économie rurale.
Col. 1: Départements et arrondissements. *Col. 2—3:* Froment d'hiver. *Col. 2:* Hectares. *Col. 3:* Quintaux. *Col. 4—5:* Froment d'été. *Col. 6—7:* Seigle. *Col. 8—9:* Orge. *Col. 10—11:* Avoine. *Col. 12—13:* Grains mélangés (céréales). *Col. 14—15:* Grains mélangés (céréales et légumineuses). *Col. 16—17:* Pois, fèves et vesces. *Col. 18—19:* Graines des graminées fourragères. *Col. 21—22:* Foin des champs cultivés. *Col. 23:* Herbes pour pâturage. *Col. 24—25:* À fourrage vert. *Col. 26—27:* Turneps. *Col. 28—29:* Autres tubercules. *Col. 30—31:* Pommes de terre. *Col. 32—33:* Lin et chanvre. *Col. 34:* Autres cultures. *Col. 35:* Jachère complète. *Col. 36:* Autre superficie. *Col. 37:* Total des champs.

Tabl. N:o 2. Prairies naturelles et récolte de foin en 1930.

a) Par départements et arrondissements. — b) Par sociétés d'économie rurale.
Col. 2. Total des prairies naturelles. *Col. 3:* Prairies naturelles employées pour récolte de foin. *Col. 4:* Récolte, en quintaux.

Tabl. N:o 3. Bétail en 1930.

a) Par départements et arrondissements. — b) Par sociétés d'économie rurale.
Col. 2: Étalons (au-dessus de 3 ans). *Col. 3:* Hongres (au-dessus de 3 ans). *Col. 4:* Juments (au-dessus de 3 ans). *Col. 5:* Jeunes chevaux (de 1 à 3 ans). *Col. 6:* Poulains (au-dessous de 1 an). *Col. 7:* Total des chevaux. *Col. 8:* Taureaux (au-dessus de 2 ans). *Col. 9:* Vaches. *Col. 10:* Jeunes taureaux (de 1 à 2 ans). *Col. 11:* Génisses (au-dessus de 1 an). *Col. 12:* Veaux (au-dessous de 1 an). *Col. 13:* Total des bêtes à corne. *Col. 14:* Moutons (au-dessus de 1 an). *Col. 15:* Agneaux (au-dessous de 1 an). *Col. 16:* Total des moutons. *Col. 17:* Chèvres (au-dessus de 1 an). *Col. 18:* Verrats (au-dessus de 6 mois). *Col. 19:* Truies (au-dessus de 6 mois). *Col. 20:* Porcs gras (au-dessus de 6 mois). *Col. 21:* Jeunes porcs (de 3 à 6 mois). *Col. 22:* Porcelets (au-dessous de 3 mois). *Col. 23:* Total des porcs. *Col. 24:* Rennes (au-dessus de 1 an). *Col. 25:* Poules (au-dessus de 6 mois). *Col. 26:* Autres volailles (au-dessus de 6 mois). *Col. 27:* Ruches d'abeille.

Tabl. N:o 4. Laiteries: nombre, passeurs, force motrice et production en 1929.

a) Par départements et arrondissements. — b) Par sociétés d'économie rurale.
Col. 2: Nombre de laiteries. *Col. 3:* Particuliers, qui améliorent le lait de sa propre vacherie. *Col. 4:* Particuliers ou sociétés par actions, qui achètent le lait. *Col. 5:* Sociétés coopératives. *Col. 6:* Force motrice à bras. *Col. 7:* De cheval. *Col. 8:* Hydraulique. *Col. 9:* Vapeur ou autre. *Col. 10:* Production de beurre. *Col. 11:* Production de fromage. *Col. 12:* La quantité de lait à 1 kilogramme de beurre. *Col. 13:* Jours de travail des laiteries.

Tabl. N:o 5. Employés de laiteries en 1929.

a) Par départements et arrondissements. — b) Par sociétés d'économie rurale.
Col. 2—7: Hommes. *Col. 8—13:* Femmes. *Col. 14—19:* Total. *Col. 2—3:* Au-dessous de 15 ans. *Col. 2:* L'année précédente, moyenne. *Col. 3:* Le 1 avril cette année. *Col. 4—5:* De 15 à 18 ans. *Col. 6—7:* Au-dessus de 18 ans.

Tabl. N:o 6, voir N:o 4. Tabl. N:o 7, voir N:o 5.

Tabl. N:o 8. Salaires d'ouvriers agricoles en 1929.

a) Par départements et arrondissements. — b) Par sociétés d'économie rurale.
Col. 2—5: Salaire annuel. *Col. 2—3:* Pour un homme. *Col. 2:* Avec gage en nature. *Col. 3:* Sans gages en nature. *Col. 4—5:* Pour une femme. *Col. 6—13:* Salaire d'une journée. *Col. 6—9:* En été. *Col. 10—13:* En hiver. *Col. 14—17:* Salaire d'une corvée de cheval.

Tabl. N:o 9, voir N:o 8.

TAULULIITTEITÄ.
TABELLBILAGOR.
TABLEAUX.

Taululiite }
Tabellbilaga } N:o 1.

Peltoala ja sato vuonna 1930. — Åkerareal och skörd år 1930.

a) läänittain ja kihlakunnittain. — a) läns- och häradsvis.

Lääni ja kihlakunta. Län och härad.	Syysvehmä. Höstvete.		Kevätvehmä. Vårvete.		Ruis. Råg.		Ohra. Korn.		Kaura. Havre.		Korsvilja- sekuli. Blandsäd. (Sträsäd.)		Korsipalko- viljasekuli. Blandsäd (Strä- och trindsäd.)		Herne, papu ja vina. Ärtor, bönor och vicker.		Heinänsiemen. Höro.		
	Ala Areal ha.	Sato Skörd desiton.	Ala Areal ha.	Sato Skörd desiton.	Ala Areal ha.	Sato Skörd desiton.	Ala Areal ha.	Sato Skörd desiton.	Ala Areal ha.	Sato Skörd desiton.	Ala Areal ha.	Sato Skörd desiton.	Ala Areal ha.	Sato Skörd desiton.	Ala Areal ha.	Sato Skörd desiton.	Ala Areal ha.	Sato Skörd desiton.	
1 Uudenmaan lääni — Nylands län	2,481	44,123	632	9,920	21,647	353,519	5,702	84,869	62,554	905,999	1,122	17,375	1,582	26,068	1,614	22,454	2,989	7,369	1
2 Raaseporin kihlak. — Raseborgs härad	464	8,171	192	2,748	2,936	47,894	259	3,774	7,610	103,879	36	417	158	2,177	199	2,753	413	820	2
3 Lohjan kk. — Lojo hd	656	11,277	213	3,648	4,617	80,200	1,326	22,136	13,821	237,612	169	2,909	229	4,265	391	5,303	569	1,580	3
4 Helsingin kk. — Helsinge hd	655	11,819	144	2,269	6,556	105,961	2,272	33,647	19,906	279,947	357	5,199	748	11,602	469	6,920	1,039	2,538	4
5 Pernan kk. — Pernä hd	706	12,856	83	1,255	7,538	119,464	1,845	25,312	21,217	284,561	560	8,850	447	8,024	555	7,478	968	2,431	5
6 Turun ja Porin lääni — Åbo och Björne- borgs län	5,174	89,337	927	14,462	41,171	663,636	18,668	269,557	108,201	1,644,533	771	11,704	1,769	36,452	2,622	39,157	4,694	12,972	6
7 Vehmaan kihlak. — Vehmo härad	273	6,455	76	1,260	2,475	48,243	1,349	25,145	8,348	165,879	40	647	47	1,108	186	3,394	344	1,201	7
8 Mynämäen kk. — Virmo hd	368	7,345	144	2,694	1,935	35,412	720	9,729	5,928	91,665	24	359	120	2,014	377	5,593	229	713	8
9 Piikkiön kk. — Pikis hd	779	14,393	173	2,773	2,659	45,456	769	13,107	8,023	139,178	50	807	553	10,410	420	6,553	324	924	9
10 Halikon kk. — Halikko hd	896	15,422	245	3,854	6,077	89,454	2,009	32,468	15,643	243,683	50	726	318	10,271	533	7,925	759	2,175	10
11 Ulvilan kk. — Ulvsby hd	221	3,509	56	579	5,563	98,483	3,370	51,115	14,432	227,013	69	1,181	96	1,426	136	2,099	713	2,101	11
12 Ikaalisten kk. — Ikaalis hd	46	565	4	56	5,442	68,007	3,023	3,029	8,914	94,391	48	644	26	325	33	397	255	702	12
13 Tyrvään kk. — Tyrvis hd	199	3,370	5	68	3,418	43,700	1,948	24,281	7,605	93,707	74	1,359	112	1,403	157	1,652	423	894	13
14 Lotmaan kk. — Loimijoki hd	1,232	18,884	30	389	7,380	132,348	3,445	49,752	21,064	312,585	310	4,256	240	4,735	299	4,182	980	2,636	14
15 Maskun kk. — Masku hd	1,160	19,394	194	2,789	6,222	102,533	2,035	30,931	18,244	276,732	106	1,725	257	4,760	481	7,362	667	1,626	15
16 Ahvenanmaan maakunta — Ålands land- skap	253	4,958	535	9,373	783	11,980	272	3,846	2,441	38,128	25	340	59	1,110	284	6,549	107	386	16
17 Hämeen lääni — Tavastehus län	1,214	19,732	168	2,571	27,324	418,363	10,111	138,654	65,090	913,527	732	12,134	436	7,142	1,410	18,093	2,168	6,422	17
18 Ruoveden kihlak. — Ruovesi härad	62	915	11	171	3,482	43,816	1,275	15,608	6,132	71,253	33	554	30	654	88	981	158	359	18
19 Pirkkalan kk. — Birkala hd	249	3,712	16	206	4,132	61,619	1,659	23,240	9,483	135,079	126	1,584	85	1,132	285	3,208	265	856	19
20 Tammelan kk. — Tammela hd	689	11,471	34	527	6,706	101,688	2,795	38,442	18,982	277,555	218	3,057	185	3,303	498	6,363	868	2,571	20
21 Hauhon kk. — Hauho hd	63	1,202	66	1,093	4,640	76,386	1,639	23,367	11,676	176,087	63	831	44	678	152	1,928	374	1,092	21
22 Jämsän kk. — Jämsä hd	63	1,120	21	274	3,782	57,146	1,415	20,207	7,945	108,790	210	3,123	28	358	235	3,771	261	644	22
23 Hollolan kk. — Hollola hd	88	1,312	20	300	4,582	77,708	1,328	17,790	10,872	144,763	82	2,985	64	1,017	152	1,842	242	900	23
24 Viipurin lääni — Viborgs län	315	5,139	1,575	24,336	32,995	568,153	10,597	164,819	59,999	877,447	318	4,459	363	6,610	656	8,909	1,574	5,040	24
25 Rannan kihlak. — Stranda härad	17	220	461	6,636	3,287	54,998	573	9,330	7,425	120,985	16	207	28	999	153	1,340	222	770	25
26 Kymän kk. — Kymmene hd	122	1,601	228	3,929	3,937	61,732	985	13,582	9,277	138,285	51	800	48	780	123	1,742	229	736	26
27 Lappeen kk. — Lappvesi hd	22	449	63	1,250	4,093	74,121	2,009	30,987	6,942	101,302	31	505	37	703	88	1,408	204	571	27
28 Jämsän kk. — Jämsä hd	23	424	206	3,192	4,010	70,255	1,550	28,000	8,223	119,134	19	265	61	1,123	80	1,033	211	796	28
29 Äyräpään kk. — Äyräpää hd	5	93	196	2,717	3,448	61,302	1,040	15,293	7,201	105,034	19	328	71	1,234	31	617	156	553	29
30 Käkisalmen kk. — Keksholms hd	104	2,000	237	3,305	5,014	85,988	1,394	20,288	8,053	110,414	25	499	19	243	89	1,016	295	830	30
31 Kurkijoen kk. — Kronborgs hd	9	137	110	1,912	4,350	78,969	1,361	22,047	5,763	80,797	84	812	27	449	64	1,379	144	471	31
32 Sortavalan kk. — Sordavala hd	8	132	52	1,034	2,628	45,185	995	14,984	3,153	42,794	52	755	23	377	22	269	67	182	32
33 Salmien kk. — Salmis hd	5	83	22	361	2,228	35,603	690	10,308	3,962	58,702	21	288	49	702	6	105	46	131	33
34 Mikkelin lääni — St Michels län	65	715	329	4,914	16,997	283,298	4,565	61,407	27,567	343,572	310	4,615	159	2,384	228	2,305	495	1,239	34
35 Heinolan kihlak. — Heinola härad	58	613	17	200	4,793	69,441	1,496	18,071	7,743	87,887	48	580	25	293	151	1,379	280	557	35
36 Mikkelin kk. — St Michels hd	2	44	15	236	4,268	74,104	862	11,395	6,134	72,516	73	1,135	20	301	23	361	56	197	36
37 Juvan kk. — Jokkas hd	1	14	88	1,241	3,821	65,492	1,149	16,350	6,292	79,328	127	1,963	50	812	30	325	50	170	37
38 Rantasalmen kk. — Rantasalmi hd	4	44	209	3,237	4,115	74,261	1,058	15,591	7,398	103,841	62	937	64	978	24	240	109	315	38
39 Kuopion lääni — Kuopio län	5	67	124	1,824	18,425	332,486	14,311	206,813	31,887	462,400	467	6,788	153	2,719	64	1,083	847	2,552	39
40 Pielsjärven kihlak. — Pielsjärvi härad	—	—	2	29	1,608	27,618	1,606	20,063	1,835	24,758	67	851	7	103	3	53	76	207	40
41 Ilomantsin kk. — Ilomants hd	—	—	32	377	1,867	29,300	1,389	18,608	3,811	52,439	102	1,520	28	550	6	119	48	155	41
42 Liperin kk. — Libelits hd	1	20	48	757	4,981	84,085	2,553	32,322	6,800	90,899	85	1,314	43	890	5	73	129	384	42
43 Iisalmen kk. — Idensalmi hd	—	—	13	208	3,162	62,698	4,419	68,769	5,764	93,127	88	1,267	21	315	5	90	247	783	43
44 Kuopion kk. — Kuopio hd	3	30	6	106	3,801	73,125	2,805	45,168	7,470	112,823	60	1,052	27	433	17	213	218	607	44
45 Rautalammin kk. — Rautalampi hd	1	17	23	347	3,006	55,660	1,539	21,883	6,207	88,354	65	784	27	428	28	535	129	416	45

Taululiite } N:o 1.
Tabellbilaga }

Lääni ja kihlakunta, Län och härad.	Peltolainä, Vallhö.		Lähtö- kallun Deserall.	Vihantarehu, Grönfoder.		Rehunauris, Foderrovor.	
	Ala Areal ha.	Sato Skörd desiton.		Ala Areal ha.	Sato Skörd desiton.	Ala Areal ha.	Sato Skörd desiton.
	21	22		23	24	25	26
1 Uudenmaan lääni — Nylands län	107,932	2,984,926	16,865	4,724	188,746	1,805	503,235
2 Raaseporin kihlak. — Raseborgs härad	14,395	435,540	1,182	697	27,226	323	79,166
3 Lohjan kk. — Lojo hd	21,276	663,760	3,096	1,003	46,148	495	180,425
4 Helsingin kk. — Helsinge hd	39,195	1,132,885	5,372	2,273	92,908	527	149,754
5 Pernajan kk. — Pernä hd	33,066	762,741	7,215	751	22,464	460	93,890
6 Turun ja Porin lääni — Åbo och Björne- borgs län	158,770	4,448,337	42,805	3,677	147,482	5,376	1,741,354
7 Vehmaan kihlak. — Vehmo härad	10,504	381,772	2,943	127	7,991	506	194,516
8 Mynämäen kk. — Virmo hd	7,487	234,808	1,706	48	2,303	189	53,127
9 Piiikkiön kk. — Pikiis hd	11,256	354,099	2,857	599	22,966	292	79,771
10 Halikon kk. — Halikko hd	23,686	689,618	5,870	565	22,106	545	147,076
11 Ulvilan kk. — Ulvsby hd	23,246	659,010	5,743	484	20,587	1,040	408,679
12 Ikaalisten kk. — Ikaalis hd	18,002	447,000	5,404	257	8,754	504	147,842
13 Tyrvään kk. — Tyrväs hd	11,634	301,952	2,526	240	8,960	475	167,455
14 Loimaan kk. — Loimijoki hd	28,685	754,368	9,317	751	27,098	987	314,954
15 Maskun kk. — Masku hd	24,270	625,710	6,439	606	26,717	838	227,934
16 Ahvenanmaan maakunta — Ålands land- skap	5,379	226,725	581	38	1,430	156	34,978
17 Hämeen lääni — Tavastehus län	110,628	2,829,593	15,211	3,710	128,268	2,619	722,032
18 Ruoveden kihlak. — Ruovesi härad	12,201	297,790	1,646	295	10,569	419	119,644
19 Pirkkalan kk. — Birkala hd	14,893	366,485	2,137	616	23,970	421	145,114
20 Tammen kk. — Tammele hd	32,644	783,409	5,701	880	28,045	577	131,110
21 Hauhon kk. — Hauho hd	19,652	568,921	2,278	697	25,812	389	98,014
22 Jämsän kk. — Jämsä hd	12,650	303,341	1,257	540	15,133	375	87,589
23 Hollolan kk. — Hollola hd	18,588	509,647	2,192	682	24,739	438	140,561
24 Viipurin lääni — Viborgs län	157,946	4,838,978	7,778	2,232	87,725	2,034	573,773
25 Rannan kihlak. — Stranda härad	20,950	638,729	1,251	337	14,379	237	69,787
26 Kymnän kk. — Kymmene hd	23,365	598,261	2,440	326	14,914	278	66,084
27 Lappeen kk. — Lappvesi hd	15,438	432,237	680	403	13,223	266	85,108
28 Jääskin kk. — Jääskis hd	21,623	637,282	742	235	8,587	303	94,596
29 Äyräpään kk. — Äyräpää hd	15,921	496,405	514	253	10,331	238	68,571
30 Käkisalmen kk. — Keksholms hd	20,915	713,065	960	172	5,926	234	56,111
31 Kurkijoen kk. — Kronoborgs hd	18,834	590,587	774	248	10,975	163	49,938
32 Sortavalan kk. — Sordavala hd	12,859	440,769	264	107	3,935	197	52,720
33 Salmien kk. — Salmis hd	8,041	291,643	153	151	5,455	118	30,858
34 Mikkelin lääni — St Michels län	41,145	1,357,663	2,204	1,893	55,579	1,190	387,382
35 Heinolan kihlak. — Heinola härad	11,648	291,038	683	1,001	25,317	378	124,433
36 Mikkelin kk. — St Michels hd	7,715	229,988	314	195	5,604	181	51,864
37 Juvan kk. — Jokkas hd	9,896	347,219	504	312	9,912	207	58,331
38 Rantasalmen kk. — Rantasalmi hd	11,886	489,418	703	385	14,746	424	152,734
39 Kuopion lääni — Kuopio län	90,773	3,083,751	2,625	1,469	50,117	2,275	602,031
40 Pielsjärven kihlak. — Pielsjärvi härad	9,945	286,949	74	227	6,642	231	54,407
41 Ilomantsin kk. — Ilomants hd	10,690	402,607	231	118	4,691	397	91,722
42 Iiperin kk. — Libelits hd	16,046	554,608	564	181	6,075	433	92,768
43 Iisalmen kk. — Idensalmi hd	21,443	725,522	700	434	15,543	363	102,119
44 Kuopion kk. — Kuopio hd	19,191	658,963	897	305	10,004	506	149,910
45 Rautalammin kk. — Rautalampi hd	13,458	455,102	159	204	7,162	345	111,105

Lääni ja kihlakunta, Län och härad.	Peltolainä, Vallhö.		Lähtö- kallun Deserall.	Vihantarehu, Grönfoder.		Rehunauris, Foderrovor.		Muut juuri- kasvit, Övriga rot- frukter.	Peruna, Potatis.		Pellava ja hampuu, Lin och hampa.		Muut kasvit, Övriga växter.	Täys- ksanto, Helträda.	Muu peltoala, Övrig åkerareal.	Yhteensä peltoala, Hela åkerareal.
	Ala Areal ha.	Sato Skörd desiton.		Ala Areal ha.	Sato Skörd desiton.	Ala Areal ha.	Sato Skörd desiton.		Ala Areal ha.	Sato Skörd desiton.	Ala Areal ha.	Ala Areal ha.				
	28	29		30	31	32	33		34	35	36	37				
1 Uudenmaan lääni — Nylands län	1,243	385,558	8,176	1,076,711	428	1,306	198	18,479	1,635	261,808						
2 Raaseporin kihlak. — Raseborgs härad	214	59,206	1,313	139,557	36	131	76	1,951	261	32,715						
3 Lohjan kk. — Lojo hd	348	125,954	1,974	282,030	91	282	49	3,469	440	54,232						
4 Helsingin kk. — Helsinge hd	489	157,598	3,142	380,586	142	587	45	5,758	597	89,686						
5 Pernajan kk. — Pernä hd	192	42,800	1,747	274,538	159	306	28	7,301	337	85,175						
6 Turun ja Porin lääni — Åbo och Björne- borgs län	2,336	700,902	12,590	1,550,132	765	2,382	474	38,843	3,896	453,529						
7 Vehmaan kihlak. — Vehmo härad	172	39,244	1,086	160,432	72	245	11	1,934	144	30,637						
8 Mynämäen kk. — Virmo hd	88	22,368	910	105,095	26	83	87	2,260	89	22,735						
9 Piiikkiön kk. — Pikiis hd	512	153,428	797	88,861	53	135	50	2,660	323	33,149						
10 Halikon kk. — Halikko hd	872	309,739	1,609	201,911	108	352	29	6,003	292	66,109						
11 Ulvilan kk. — Ulvsby hd	165	39,109	2,240	179,014	96	371	49	3,816	799	62,334						
12 Ikaalisten kk. — Ikaalis hd	82	21,944	1,641	263,015	59	147	95	5,216	663	49,714						
13 Tyrvään kk. — Tyrväs hd	51	13,825	943	109,759	70	246	82	2,828	400	53,190						
14 Loimaan kk. — Loimijoki hd	121	26,199	1,636	228,621	91	402	35	7,896	711	85,210						
15 Maskun kk. — Masku hd	273	75,046	1,728	212,624	190	401	36	6,230	475	70,451						
16 Ahvenanmaan maakunta — Ålands land- skap	53	15,588	551	80,099	11	29	15	565	37	12,145						
17 Hämeen lääni — Tavastehus län	1,215	394,558	7,632	956,803	601	1,842	146	22,181	1,622	274,218						
18 Ruoveden kihlak. — Ruovesi härad	69	13,225	1,117	143,816	24	70	10	2,917	286	30,255						
19 Pirkkalan kk. — Birkala hd	240	141,948	1,389	264,970	48	156	20	3,237	359	39,651						
20 Tammen kk. — Tammele hd	362	98,251	1,588	210,599	112	329	40	5,864	258	79,001						
21 Hauhon kk. — Hauho hd	299	76,684	1,558	204,645	131	358	23	3,391	159	47,294						
22 Jämsän kk. — Jämsä hd	126	15,981	790	94,555	42	97	23	3,010	231	33,004						
23 Hollolan kk. — Hollola hd	119	48,469	1,190	138,698	244	832	30	3,762	338	45,013						
24 Viipurin lääni — Viborgs län	660	160,927	10,570	1,418,458	514	1,787	275	22,442	1,814	314,657						
25 Rannan kihlak. — Stranda härad	158	45,191	1,879	275,929	38	169	54	1,301	238	38,625						
26 Kymnän kk. — Kymmene hd	104	26,195	1,372	171,552	79	265	75	2,886	212	46,137						
27 Lappeen kk. — Lappvesi hd	83	19,682	1,448	169,844	108	338	35	2,952	136	35,038						
28 Jääskin kk. — Jääskis hd	87	27,235	911	126,186	48	180	13	3,244	150	41,739						
29 Äyräpään kk. — Äyräpää hd	36	6,666	1,553	203,368	53	195	40	1,738	220	32,733						
30 Käkisalmen kk. — Keksholms hd	64	9,558	1,073	137,205	48	183	24	3,268	217	42,205						
31 Kurkijoen kk. — Kronoborgs hd	32	5,817	845	116,050	77	228	21	3,667	178	36,751						
32 Sortavalan kk. — Sordavala hd	71	15,824	632	87,545	26	109	7	1,816	141	23,120						
33 Salmien kk. — Salmis hd	25	4,759	857	130,779	37	120	6	1,570	322	18,309						
34 Mikkelin lääni — St Michels län	320	63,481	4,674	610,164	218	601	103	13,901	908	117,271						
35 Heinolan kihlak. — Heinola härad	117	13,791	1,108	127,440	81	179	13	3,768	177	33,585						
36 Mikkelin kk. — St Michels hd	69	14,357	1,117	136,282	37	111	52	3,880	208	25,221						
37 Juvan kk. — Jokkas hd	53	12,413	1,036	136,524	57	184	22	3,293	106	27,094						
38 Rantasalmen kk. — Rantasalmi hd	81	22,920	1,413	209,918	43	127	16	2,960	417	31,371						
39 Kuopion lääni — Kuopio län	318	65,448	8,732	1,120,987	173	642	126	13,330	1,439	187,553						
40 Pielsjärven kihlak. — Pielsjärvi härad	37	9,038	937	127,121	8	50	4	1,130	148	17,945						
41 Ilomantsin kk. — Ilomants hd	78	13,801	1,097	151,498	25	91	23	993	202	21,137						
42 Iiperin kk. — Libelits hd	29	5,321	1,665	199,090	42	134	20	3,582	518	37,725						
43 Iisalmen kk. — Idensalmi hd	60	14,000	1,896	272,901	23	123	19	2,324	306	41,287						
44 Kuopion kk. — Kuopio hd	54	8,377	1,966	225,555	50	133	54	2,930	183	40,543						
45 Rautalammin kk. — Rautalampi hd	60	14,911	1,181	144,822	25	111	6	2,371	82	28,916						

Taululiite } N:o 1.
Tabellbilaga }

Lääni ja kihlakunta, Län och härad.	Syysvehnä. Höstvet.		Kevätvehnä. Vårvet.		Ruis. Råg.		Ohra. Korn.		Kaura. Havre.		Korsivilja- sekull. Blandsäd. (Sträsäd.)		Korsipalko- viljasekull. Blandsäd (strä- och trindsäd.)		Herne, papu ja virma. Ärter, bönor och vicker.		Heinäsiemen. Höfrö.		
	Ala Areal ha.	Sato Skörd desiton.	Ala Areal ha.	Sato Skörd desiton.	Ala Areal ha.	Sato Skörd desiton.	Ala Areal ha.	Sato Skörd desiton.	Ala Areal ha.	Sato Skörd desiton.	Ala Areal ha.	Sato Skörd desiton.	Ala Areal ha.	Sato Skörd desiton.	Ala Areal ha.	Sato Skörd desiton.	Ala Areal ha.	Sato Skörd desiton.	
	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	
1 Vaasan lääni — Vasa län	107	1,953	120	1,877	37,784	561,290	27,771	394,866	65,334	881,227	1,169	18,052	203	3,387	142	1,750	5,929	18,421	1
2 Ilmajoen kihlak. — Ilmola härad	64	1,198	26	478	7,498	106,145	3,908	51,075	11,096	140,054	138	2,724	91	1,731	23	198	937	2,766	2
3 Närpiön kk. — Närpes hd	2	26	10	150	3,732	61,472	2,551	40,646	5,255	82,890	56	895	14	219	6	91	318	1,046	3
4 Korsholman kk. — Korsholms hd	31	565	26	401	5,149	78,632	3,556	54,214	12,212	182,727	110	1,696	14	227	13	198	1,123	3,856	4
5 Lapuan kk. — Lappo hd	4	71	8	129	6,303	90,742	4,611	67,554	10,411	141,090	199	3,503	5	95	4	33	1,996	6,526	5
6 Pietarsaaren kk. — Pedersöre hd	—	—	9	127	3,564	54,883	5,038	71,913	7,888	100,948	371	4,311	11	179	2	13	555	1,465	6
7 Kuortaneen kk. — Kuortane hd	4	59	15	279	5,852	82,269	3,910	52,085	8,903	118,896	78	1,184	22	421	42	553	684	1,815	7
8 Laukaan kk. — Laukas hd	2	34	16	149	3,039	45,943	1,830	25,576	5,430	62,263	115	1,941	41	436	41	399	161	415	8
9 Viitasaaren kk. — Viitasaari hd	—	—	10	164	2,647	41,204	2,367	31,803	4,139	52,359	102	1,798	5	79	11	265	155	532	9
10 Oulun lääni — Uleåborgs län	5	49	34	288	11,260	171,460	23,372	323,559	15,457	199,816	616	9,303	60	895	16	137	1,311	3,957	10
11 Oulun kihlak. — Uleå härad	—	—	16	98	2,594	32,755	5,583	72,024	4,713	52,763	284	3,879	33	459	2	30	114	327	11
12 Saloisten kk. — Salo hd	3	30	10	122	3,725	53,783	5,804	78,355	5,379	73,887	140	2,309	4	66	10	83	378	1,189	12
13 Haapajärven kk. — Haapajärvi hd	2	19	8	68	3,269	53,201	4,011	59,495	3,396	47,811	89	1,319	11	164	4	24	745	2,199	13
14 Kajaanin kk. — Kajana hd	—	—	—	—	1,478	26,869	3,077	45,830	1,426	19,683	40	578	6	69	—	—	44	181	14
15 Kemin kk. — Kemi hd	—	—	—	—	161	2,301	4,124	58,464	498	5,226	61	1,196	6	137	—	—	30	61	15
16 Lapin kk. — Lappmarkens hd	—	—	—	—	33	551	773	9,391	45	446	2	22	—	—	—	—	—	—	16
17 Petsamon kk. — Petsamo hd	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17
18 Valtakunta — Riket	9,619	166,073	4,444	69,565	208,386	3,364,185	115,369	1,648,390	438,530	6,266,649	5,530	84,770	4,784	86,767	7,036	100,437	20,114	58,358	18

Taululiite } N:o 1.
Tabellbilaga }

Lääni ja kihlakunta, Län och härad.	Peltoheinä. Vallhö.		Jalkuu. Peltavall.	Vihantarehu. Grönfoder.		Rehunaaris. Foderrovor.		Muut juuri- kasvit. Övriga rot- frukter.	Peruna. Potatis.		Pellava ja hauppu. Lin och hampa.		Muut kasvit. Övriga växter.	Täys- kesanto. Helträda.	Muu peltoala. Övrig akerareal.	Yhteensä peltoalaa. Hela akerarealen.	
	Ala Areal ha.	Sato skörd desiton.		Ala Areal ha.	Ala Areal ha.	Sato skörd desiton.	Ala Areal ha.		Sato skörd desiton.	Ala Areal ha.	Sato skörd desiton.	Ala Areal ha.					Sato skörd desiton.
	21	22		23	24	25	26		27	28	29	30					31
20																	
1 Vaasan lääni — Vasa län	223,545	6,507,452	46,302	2,533	100,503	6,344	1,983,746	623	122,388	12,258	1,623,147	444	1,570	140	30,083	2,072	462,903
2 Ilmajoen kihlak. — Ilmola härad	26,917	794,615	10,331	433	14,749	1,088	293,740	73	18,034	2,013	258,381	64	192	25	7,089	476	72,290
3 Närpiön kk. — Närpes hd	23,183	679,013	3,674	102	3,811	379	117,077	17	2,990	1,113	151,564	32	129	6	2,175	189	42,814
4 Korsholman kk. — Korsholms hd	38,399	1,188,741	7,072	253	11,055	1,052	409,429	61	12,531	1,535	208,123	78	370	23	4,117	268	75,092
5 Lapuan kk. — Lappo hd	40,039	1,192,356	10,614	187	8,265	1,278	344,400	224	33,814	1,615	223,737	139	368	9	5,498	121	83,265
6 Pietarsaaren kk. — Pedersöre hd	34,266	1,014,742	5,159	374	15,989	771	247,075	61	12,808	1,417	200,205	21	62	9	2,122	285	61,923
7 Kuortaneen kk. — Kuortane hd	31,413	772,753	6,530	456	20,501	1,043	300,315	87	13,198	1,872	268,586	85	346	60	4,035	371	65,462
8 Laukaan kk. — Laukas hd	12,963	384,220	1,206	405	13,565	376	120,248	88	26,135	1,291	144,376	11	46	4	2,577	162	29,758
9 Viitasaaren kk. — Viitasaari hd	16,365	481,012	1,716	323	12,568	357	151,462	12	2,878	1,402	168,175	14	57	4	2,470	200	32,299
10 Oulun lääni — Uleåborgs län	111,766	2,972,816	11,409	2,148	85,482	1,630	400,294	295	47,483	6,062	847,573	44	155	39	8,509	1,718	195,751
11 Oulun kihlak. — Uleå härad	30,224	682,915	3,261	606	24,529	451	94,427	81	13,697	1,498	159,232	—	—	9	1,531	349	51,349
12 Saloisten kk. — Salo hd	31,123	826,907	3,873	221	10,458	532	142,972	118	15,343	1,270	189,433	6	30	6	2,392	304	55,298
13 Haapajärven kk. — Haapajärvi hd	26,391	718,861	3,558	169	7,967	307	79,772	32	7,203	1,174	192,328	25	75	7	3,152	427	46,777
14 Kajaanin kk. — Kajana hd	11,152	382,012	313	427	16,205	232	61,598	23	4,091	1,064	182,288	13	50	14	1,233	340	20,882
15 Kemän kk. — Kemi hd	11,790	330,865	374	542	21,158	105	21,281	41	7,149	912	104,795	—	—	3	185	269	19,101
16 Lapin kk. — Lappmarkens hd	1,015	29,830	27	169	4,544	3	244	—	—	141	18,985	—	—	—	16	29	2,253
17 Petsamon kk. — Petsamo hd	71	1,426	3	14	621	—	—	—	—	3	512	—	—	—	—	—	91
18 Valtakunta — Riket	1,007,884	29,250,241	145,780	22,424	845,332	23,429	6,948,825	7,063	1,956,333	71,255	9,284,074	3,198	10,314	1,516	168,333	15,141	2,279,835

Taululiite }
Tabellbilaga } N:o 1.

b) maanviljelysseurojen piireissä. — b) inom lantbrukssällskapens områden.

	Syysvehnä, Höstvete.		Kevätvehnä, Vårvete.		Ruis, Åg.		Ohra, Korn.		Kaura, Havre.		Korsivilja- sekull, Blandsäd. (Sträsäd).		Korsipalko- viljasekull, Blandsäd (Strä- och trindsäd).		Herne, papu ja virna, Ärtor, bönor och vicker.		Heinäsiemen, Höfrö.	
	Ala Areal ha.	Sato Skörd desiton.	Ala Areal ha.	Sato Skörd desiton.	Ala Areal ha.	Sato Skörd desiton.	Ala Areal ha.	Sato skörd desiton.	Ala Areal ha.	Sato skörd desiton.	Ala Areal ha.	Sato skörd desiton.	Ala Areal ha.	Sato skörd desiton.	Ala Areal ha.	Sato skörd desiton.	Ala Areal ha.	Sato skörd desiton.
	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1 Uudenmaan ja Hämeen läänien Maanviljelysseura ¹⁾ — Nyländs och Tavastehus läns Lantbrukssällskap ¹⁾	1,455	27,046	452	7,214	9,479	160,794	1,479	25,282	29,501	452,023	304	5,323	792	12,829	798	12,271	1,418	3,413
2 Uudenmaan läänin Maanviljelysseura ²⁾ — Nyländs läns Lantbrukssällskap ²⁾	1,105	18,525	196	2,979	12,793	202,854	4,380	61,786	34,892	482,825	837	12,489	876	14,853	905	11,253	1,664	4,218
3 Suomen Talousseura ³⁾ — Finska Hushållningssällskapet ³⁾	718	13,854	771	13,696	2,642	44,563	691	10,630	7,855	127,629	40	632	500	13,998	616	12,334	380	1,092
4 Varsinais-Suomen Maanviljelysseura ³⁾ — Egentliga Finlands Lantbrukssällskap ³⁾	3,674	63,634	611	9,277	20,586	346,230	7,474	118,617	59,538	956,449	423	6,154	1,017	19,216	1,774	26,693	2,390	6,728
5 Satakunnan Maanviljelysseura — Satakunta Lantbrukssällskap	1,061	17,315	84	933	18,839	286,909	10,806	144,700	43,601	603,976	333	5,258	312	4,366	528	6,829	2,040	5,567
6 Hämeen läänin Maanviljelysseura — Tavastehus läns Lantbrukssällskap	769	12,925	103	1,648	12,215	192,925	4,656	64,986	32,465	477,531	289	3,990	235	4,090	693	8,775	1,289	3,787
7 Hämeen—Satakunnan Maanviljelysseura — Tavastland-Satakunta Lantbrukssällskap	346	5,310	28	386	9,019	125,964	3,435	45,393	18,438	242,233	206	2,615	124	1,911	468	5,182	533	1,475
8 Itä-Hämeen Maanviljelysseura — Östra Tavastlands Lantbrukssällskap	157	2,110	50	692	9,453	144,627	3,076	40,703	19,518	253,989	275	6,006	97	1,376	392	5,457	604	1,657
9 Läntisen Viipurin läänin Maanviljelysseura ⁴⁾ — Västra Viborgs läns Lantbrukssällskap ⁴⁾	112	1,607	156	2,701	4,101	66,474	1,109	14,396	10,026	141,272	55	799	51	912	117	1,600	223	704
10 Viipurin läänin Maanviljelysseura — Viborgs läns Lantbrukssällskap	148	2,604	1,212	17,926	17,972	313,821	6,117	98,285	34,866	524,899	90	1,504	204	4,090	416	5,121	972	3,211
11 Itä-Karjalan Maanviljelysseura — Östra Karelen Lantbrukssällskap	55	928	207	3,709	10,922	187,858	3,371	52,138	15,107	211,276	173	2,156	108	1,608	123	2,188	379	1,125
12 Mikkelin läänin Maanviljelysseura — St Michels läns Lantbrukssällskap	7	102	316	4,759	13,634	238,145	3,509	48,979	22,236	283,346	272	4,138	139	2,149	85	984	237	742
13 Kuopion Maanviljelysseura — Kuopio Lantbrukssällskap	4	47	42	661	10,636	203,072	9,494	144,210	20,455	307,534	220	3,200	76	1,190	51	849	606	1,850
14 Pohjois-Karjalan Maanviljelysseura — Norra Karlens Lantbrukssällskap	1	20	82	1,163	7,789	129,414	4,817	62,603	11,432	154,866	247	3,588	77	1,529	13	234	241	702
15 Etelä-Pohjanmaan Maanviljelysseura — Södra Östbottens Lantbrukssällskap	98	1,814	75	1,294	22,728	328,920	12,870	172,837	36,162	490,597	340	5,965	139	2,582	73	815	4,213	12,632
16 Keski-Suomen Maanviljelysseura — Mellersta Finlands Lantbrukssällskap	5	77	28	334	6,775	101,900	4,904	67,736	11,538	143,174	235	4,054	50	558	66	887	389	1,190
17 Pohjanmaan Ruotsalainen Maanviljelysseura — Östbottens Svenska Lantbrukssällskap	4	62	12	198	5,919	92,923	7,102	111,672	14,002	200,282	506	6,852	8	122	1	32	1,087	3,851
18 Keski-Pohjanmaan Maanviljelysseura — Mellersta Östbottens Lantbrukssällskap	1	17	10	121	3,693	58,025	4,442	63,236	5,437	73,053	120	1,612	8	155	3	27	492	1,473
19 Oulun läänin Talousseura — Uleåborgs läns Hushållningssällskap	4	32	29	218	8,257	121,261	13,851	189,260	11,683	148,582	481	7,076	46	659	15	126	985	2,990
20 Kajaanin Maanviljelysseura — Kajana Lantbrukssällskap	—	—	—	—	1,478	26,869	3,077	45,830	1,426	19,683	40	578	6	69	—	—	44	181
21 Perä-Pohjolan Maanviljelysseura — Perä-Pohjola Lantbrukssällskap	—	—	—	—	161	2,301	4,124	58,464	498	5,226	61	1,196	6	137	—	—	30	61
22 Lapin Maatalousseura — Lappmarkens Lanthushållningssällskap	—	—	—	—	33	551	773	9,391	45	446	2	22	—	—	—	—	—	—

¹⁾ Tähän luettu myöskin Myrskylän ja Pyhtään kunnat. Häri ingår även Mörskom och Pyttis kommuner. — ²⁾ Tähän luettu myöskin Myrskylän kunta. Häri ingår även Mörskom kommun. — ³⁾ Tähän luettu myöskin Finbyyn kunta. Häri ingår även Finby kommun. — ⁴⁾ Tähän luettu myöskin Pyhtään kunta. Häri ingår även Pyttis kommun.

Taululiite } N:o 1.
Tabellbilaga }

	Maanviljelysseura. Lantbrukssällskap.	Pelloheinä. Vallhö.		Laidun. Betesvall.	Vihantarehu. Grönfoder.		Rehunaaris. Foderrovor.	
		Ala Areal ha.	Sato Skörd desiton.	Ala Areal ha.	Ala Areal ha.	Sato Skörd desiton.	Ala Areal ha.	Sato Skörd desiton.
	20	21	22	23	24	25	26	27
1	Uudenmaan ja Hämeen läänien Maanviljelysseura ¹⁾ — Nylands och Tavastehus läns Lantbrukssällskap ¹⁾	51,833	1,625,927	6,935	2,241	106,239	867	246,926
2	Uudenmaan läänin Maanviljelysseura ¹⁾ — Nylands läns Lantbrukssällskap ¹⁾	59,319	1,448,105	10,745	2,671	91,051	1,018	268,813
3	Suomen Talousseura ¹⁾ — Finska Hushållningssällskapet ¹⁾	14,056	513,499	2,155	169	7,482	245	65,904
4	Varsinais-Suomen Maanviljelysseura ¹⁾ — Egentliga Finlands Lantbrukssällskap ¹⁾	79,961	2,299,864	22,556	2,165	87,954	2,586	768,888
5	Satakunnan Maanviljelysseura — Satakunta Lantbrukssällskap	70,737	1,880,611	18,865	1,399	54,177	2,717	944,792
6	Hämeen läänin Maanviljelysseura — Tavastehus läns Lantbrukssällskap	55,076	1,429,558	8,123	1,765	60,296	1,037	242,931
7	Hämeen—Satakunnan Maanviljelysseura — Tavastland-Satakunta Lantbrukssällskap	31,731	751,092	4,243	1,014	37,042	945	290,330
8	Itä-Hämeen Maanviljelysseura — Östra Tavastlands Lantbrukssällskap	32,788	859,153	3,387	1,895	54,805	941	284,287
9	Läntisen Viipurin läänin Maanviljelysseura ¹⁾ — Västra Viborgs läns Lantbrukssällskap ¹⁾	22,389	553,758	2,600	335	15,198	284	62,583
10	Viipurin läänin Maanviljelysseura — Viborgs läns Lantbrukssällskap	89,253	2,758,131	3,679	1,341	50,405	1,221	361,896
11	Itä-Karjalan Maanviljelysseura — Östra Karelens Lantbrukssällskap	46,304	1,527,089	1,499	556	22,122	529	149,294
12	Mikkelin läänin Maanviljelysseura — St Michels läns Lantbrukssällskap	32,178	1,147,453	1,662	929	31,704	886	291,866
13	Kuopion Maanviljelysseura — Kuopio Lantbrukssällskap	56,457	1,927,610	1,778	971	33,391	1,290	382,130
14	Pohjois-Karjalan Maanviljelysseura — Norra Karelens Lantbrukssällskap	34,316	1,156,141	847	498	16,726	985	219,901
15	Etelä-Pohjanmaan Maanviljelysseura — Södra Österbottens Lantbrukssällskap	106,437	2,971,209	30,853	1,062	40,755	3,677	1,100,705
16	Keski-Suomen Maanviljelysseura — Mellersta Finlands Lantbrukssällskap	34,695	1,022,872	3,851	871	34,741	913	328,533
17	Pohjanmaan Ruotsalainen Maanviljelysseura — Österbottens Svenska Lantbrukssällskap	63,748	2,005,745	8,835	496	20,967	1,306	412,804
18	Keski-Pohjanmaan Maanviljelysseura — Mellersta Österbottens Lantbrukssällskap	27,832	755,898	4,326	150	5,744	662	204,167
19	Oulun läänin Talousseura — Uleåborgs läns Hushållningssällskap	78,571	1,980,411	9,129	950	41,250	1,076	254,708
20	Kajaanin Maanviljelysseura — Kajana Lantbrukssällskap	11,152	382,012	313	427	16,205	232	61,598
21	Perä-Pohjolan Maanviljelysseura — Perä-Pohjola Lantbrukssällskap	11,790	330,865	374	542	21,158	105	21,281
22	Lapin Maatalousseura — Lappmarkens Lantushållningssällskap	1,086	31,256	30	183	5,165	3	244

¹⁾ Katso huomautuksia siv. 10 ja 11. — Se anmärkningarna å sid. 10 och 11.

Muut juurikasvit. Övriga rotfrukter.		Peruna. Potatis.		Pellava ja hamppu. Liu och hampa.		Muut kasvit. Övriga växter.	Täyskesanto. Helträda.	Muu peltoala. Övrig åkerareal.	Yhteensä peltoala. Hela åkerarealen.
Ala Areal ha.	Sato Skörd desiton.	Ala Areal ha.	Sato Skörd desiton.	Ala Areal ha.	Sato Skörd desiton.	Ala Areal ha.	Ala Areal ha.	Ha.	Ha.
28	29	30	31	32	33	34	35	36	37
687	228,736	4,731	585,186	181	464	142	7,836	716	121,847
579	159,766	3,691	517,297	301	927	58	11,165	973	148,168
297	117,324	1,469	186,357	27	76	24	2,523	98	35,276
1,722	514,995	5,724	731,476	465	1,347	218	20,858	1,681	235,423
396	92,490	6,014	719,666	287	995	250	16,185	2,154	196,608
683	178,591	3,361	442,338	326	974	64	9,931	452	133,532
348	162,856	2,802	346,371	89	258	40	7,231	745	81,785
283	64,069	2,170	248,947	257	764	50	7,628	559	83,580
112	28,100	1,434	176,632	79	225	91	3,072	180	46,526
383	101,393	6,561	874,665	280	1,048	149	10,906	957	176,727
165	31,434	2,575	367,161	155	514	35	8,464	677	91,404
221	52,523	3,973	529,311	147	447	95	11,292	774	92,592
179	38,038	5,455	686,987	111	425	81	8,116	654	116,676
139	27,410	3,287	434,000	62	217	45	5,214	785	70,877
395	65,055	5,884	797,220	348	1,244	103	19,826	1,160	246,443
106	30,438	3,143	391,546	32	138	19	5,711	479	73,810
75	20,435	2,429	309,976	45	131	10	2,958	188	108,731
70	8,684	1,213	183,680	23	71	10	2,369	380	51,241
208	34,019	3,531	481,718	27	91	20	6,294	945	136,102
23	4,091	1,064	182,288	13	50	14	1,233	340	20,882
41	7,149	912	104,795	—	—	3	185	269	19,101
—	—	144	19,497	—	—	—	16	29	2,344

Taululiite } N:o 2.
 Tabellbilaga }

Luonnonniitty ja niittyheinän sato v. 1930. — Naturlig äng och skörden av ängshö år 1930.

a) läänittäin ja kihlakunnittain. — a) läns- och häradsois.

Lääni ja kihlakunta. Län och härad.	Luonnonniitty ala, ha. Naturalig äng, ha.	Sille korjattu alaa, ha. Darav bärgad areal, ha.	Sato Skörd desiton.	Lääni ja kihlakunta. Län och härad.	Luonnonniitty ala, ha. Naturalig äng, ha.	Sille korjattu alaa, ha. Darav bärgad areal, ha.	Sato Skörd desiton.
1	2	3	4	5	6	7	8
Uudenmaan lääni — Nylands län	16,327	7,914	84,690	Sortavalan kk. — Sordavala hd ..	3,118	2,786	35,105
Raaseporin kihlak. — Raseborgs härad	2,113	1,209	16,123	Salmi'n kk. — Salmis hd	7,522	6,217	76,494
Lohjan kk. — Lojo hd	2,313	981	8,556	Mikkelin lääni — S:t Michels län	21,779	15,253	165,468
Helsingin kk. — Helsinge hd	5,293	1,624	15,865	Heinolan kihlak. — Heinola härad	3,660	2,830	33,184
Pernajan kk. — Pernä hd	6,608	4,100	44,146	Mikkelin kk. — S:t Michels hd ..	4,785	3,331	24,991
Turun ja Porin lääni — Åbo och Björneborgs län	27,986	14,291	154,138	Juvan kk. — Jokkas hd	5,829	4,228	45,076
Vehmaan kihlak. — Vehmo härad	1,935	1,117	14,137	Rantasalmen kk. — Rantasalmi hd	7,505	4,864	62,217
Mynämäen kk. — Virmo hd	2,257	1,088	14,756	Kuopion lääni — Kuopio län	68,131	58,706	771,277
Piikkiön kk. — Pikis hd	2,131	183	2,039	Pielisjärven kihlak. — Pielisjärvi härad	9,920	9,257	122,254
Halikon kk. — Halikko hd	2,258	846	13,074	Ilomantsin kk. — Ilomants hd ...	9,014	7,085	83,763
Ulvilan kk. — Ulvsby hd	8,621	5,731	56,079	Liperin kk. — Libelits hd	13,267	11,460	175,585
Ikaalisten kk. — Ikaalis hd	4,481	2,625	24,322	Iisalmen kk. — Idensalmi hd	19,503	16,551	230,385
Tyrvään kk. — Tyrvis hd	1,471	535	6,074	Kuopion kk. — Kuopio hd	12,138	10,619	116,288
Loimaan kk. — Loimijoki hd	2,673	1,239	15,637	Rautalammin kk. — Rautalampi hd	4,289	3,734	43,002
Maskun kk. — Masku hd	2,159	927	8,020	Vaasan lääni — Vasa län	39,630	26,308	227,843
Ahvenanmaan maakunta — Ålands landskap	2,405	2,017	30,477	Ilmajoen kihlak. — Ilmola härad	878	591	7,951
Hämeen lääni — Tavastehus län ..	14,671	8,079	86,747	Närpiön kk. — Närpes hd	6,939	4,271	35,153
Ruoveden kihlak. — Ruovesi härad	2,287	1,149	9,421	Korsholman kk. — Korsholms hd ..	5,219	2,939	23,610
Pirkkalan kk. — Birkala hd	1,933	906	8,432	Lapuan kk. — Lappo hd	2,449	1,635	16,671
Tammelan kk. — Tammela hd	4,113	1,843	22,850	Pietarsaaren kk. — Pedersöre hd	13,537	8,358	67,768
Hauhon kk. — Hauho hd	1,914	691	4,864	Kuortaneen kk. — Kuortane hd .	2,004	1,462	13,748
Jämsän' kk. — Jämsä hd	1,732	1,531	18,861	Laukaan kk. — Laukas hd	2,531	2,029	18,553
Hollolan kk. — Hollola hd	2,692	1,959	22,819	Viitasaaren kk. — Viitasaari hd ..	6,073	5,023	44,389
Viipurin lääni — Viborgs län	44,954	36,713	458,559	Oulun lääni — Uleåborgs län	209,227	169,857	1,419,057
Rannan kihlak. — Stranda härad	5,695	4,550	55,963	Oulun kihlak. — Uleå härad	65,969	52,722	350,293
Kymin kk. — Kymmene hd	3,461	2,787	29,950	Saloisten kk. — Salo hd	28,601	18,341	144,640
Lappeen kk. — Lappvesi hd	2,608	1,944	18,337	Haapajärven kk. — Haapajärvi hd	15,656	10,012	95,489
Jääskén kk. — Jääskis hd	5,440	4,256	45,524	Kajaanin kk. — Kajana hd	41,661	35,681	214,671
Äyräpään kk. — Äyräpää hd	8,181	7,375	95,877	Kemin kk. — Kemi hd	41,241	37,397	476,752
Käkisalmen kk. — Keksholms hd	5,928	4,736	72,836	Lapin kk. — Lappmarkens hd ...	15,718	15,334	133,978
Kurkijoen kk. — Kronborgs hd .	3,001	2,062	28,473	Petsamon kk. — Petsamo hd	381	370	3,234
				Valtakunta — Riket	445,110	339,138	3,398,256

Taululiite } N:o 2
 Tabellbilaga }

b) maanviljelysseurojen piireissä. — b) inom lantbrukssällskapens områden.

Maanviljelysseura. Lantbrukssällskap.	Sittä korjattu ala, ha. Därrav bärgad areal, ha.	Luonnonmitun ala, ha. Naturlig äng, ha.	Sato Skörd desiton.	Maanviljelysseura. Lantbrukssällskap.	Sittä korjattu ala, ha. Därrav bärgad areal, ha.	Luonnonmitun ala, ha. Naturlig äng, ha.	Sato Skörd desiton.
1	2	3	4	5	6	7	8
Uudenmaan ja Hämeen läänien Maanviljelysseura ¹⁾ — Nylands och Tavastehus läns Lantbruks- sällskap ¹⁾	8,426	3,832	51,188	Mikkelin läänin Maanviljelysseura — St Michels läns Lantbruks- sällskap	19,368	13,283	142,046
Uudenmaan läänin Maanviljelys- seura ¹⁾ — Nylands läns Lant- brukssällskap ¹⁾	8,135	4,262	39,488	Kuopion Maanviljelysseura — Kuopio Lantbrukssällskap	38,366	33,229	423,736
Suomen Talousseura ¹⁾ — Finska Hushållningssällskapet ¹⁾	4,758	2,639	41,463	Pohjois-Karjalan Maanviljelys- seura — Norra Karelen Lantbruks- sällskap	29,765	25,477	347,541
Varsinais-Suomen Maanviljelys- seura ¹⁾ — Egentliga Finlands Lant- brukssällskap ¹⁾	9,794	4,022	47,488	Etelä-Pohjanmaan Maanviljelys- seura — Södra Österbottens Lantbrukssällskap	6,294	3,794	38,334
Satakunnan Maanviljelysseura — Satakunta Lantbrukssällskap ..	15,850	9,651	96,795	Keski-Suomen Maanviljelysseura — Mellersta Finlands Lantbruks- sällskap	8,917	7,365	65,424
Hämeen läänin Maanviljelysseura — Tavastehus läns Lantbruks- sällskap	6,599	2,901	31,384	Pohjanmaan Ruotsalainen Maan- viljelysseura — Österbottens Svenska Lantbrukssällskap	17,898	10,884	91,987
Hämeen-Satakunnan Maanviljelys- seura — Tavastland-Satakunta Lantbrukssällskap	5,150	2,869	25,947	Keski-Pohjanmaan Maanviljelys- seura — Mellersta Österbottens Lantbrukssällskap	10,741	6,226	50,052
Itä-Hämeen Maanviljelysseura — Östra Tavastlands Lantbruks- sällskap	5,333	4,279	52,838	Oulun läänin Talousseura — Uleå- borgs läns Hushållningssäll- skap	106,006	79,114	572,468
Läntisen Viipurin läänin Maanvil- jelysseura ¹⁾ — Västra Viborgs läns Lantbrukssällskap)	3,025	2,488	25,008	Kajaanin Maanviljelysseura — Kajana Lantbrukssällskap	41,661	35,681	214,671
Viipurin läänin Maanviljelysseura — Viborgs läns Lantbrukssäll- skap	27,156	22,064	277,736	Perä-Pohjolan Maanviljelysseura — Perä-Pohjola Lantbrukssäll- skap	41,241	37,397	476,752
Itä-Karjalan Maanviljelysseura — Östra Karelen Lantbrukssäll- skap	14,773	12,161	155,815	Lapin Maatalousseura — Lapp- markens Lanthushållningssäll- skap	16,099	15,704	137,212

¹⁾ Katso huomautuksia siv. 10 ja 11. — Se anmärkningarna å sid. 10 och 11.

Taululiite
Tabellbilaga } N:o 3.

Kotieläimet vuonna 1930. — Husdjuren år 1930.

a) läänittäin ja kihlakunnittain. — a) läns- och häradsvis.

Lääni ja kihlakunta. Län och härad.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	
		Uudenmaan lääni — Nylands län	15,302	16,091	2,044	1,202	35,202	3,306	112,308	3,895	21,407	18,273	159,189	27,100	7,636	34,736	152	478	4,721	15,401	11,496	6,706	38,802	—	202,510	1,886	1,394	
		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	
1 Raaseporin kihlak. — Raaseborgs härad	60	1,957	2,415	200	223	4,855	523	16,487	659	2,657	2,701	23,027	2,872	441	3,313	—	46	444	2,234	1,126	508	4,358	—	—	—	33,243	317	108
2 Lohjan kk. — Lojo hd	154	3,343	3,685	809	197	8,188	785	25,638	562	5,107	4,368	36,460	4,577	1,386	5,963	39	100	1,171	2,978	2,206	1,488	7,943	—	—	—	61,004	863	307
3 Helsingin kk. — Helsinge hd	182	5,552	5,075	496	353	11,658	1,046	34,260	1,368	7,067	6,969	49,431	7,039	2,435	9,474	38	133	1,486	4,519	3,785	2,733	12,656	—	—	—	65,623	514	708
4 Pernajan kk. — Pernå hd	167	4,450	4,916	539	429	10,501	952	35,923	1,306	6,576	5,514	50,271	12,612	3,374	15,986	75	199	1,620	5,670	4,379	1,977	13,845	—	—	—	42,640	192	271
5																												
6 Turun ja Porin lääni — Åbo och Björneborgs län	1,235	25,336	26,380	2,954	1,822	57,727	4,546	193,337	6,086	37,111	47,511	288,591	78,000	25,099	103,099	3,914	773	10,030	22,133	25,086	11,547	69,569	—	—	—	515,148	776	4,089
7 Vehmaan kihlak. — Vehmo härad	88	1,863	2,241	225	126	4,543	381	15,189	598	2,843	4,082	23,093	9,877	2,932	12,809	95	86	839	2,421	2,253	1,248	6,847	—	—	—	75,320	61	441
8 Mymämäen kk. — Virmo hd	60	1,591	1,412	186	61	3,310	380	10,921	507	2,097	3,388	17,293	7,412	3,230	10,642	45	65	746	1,797	1,772	849	5,229	—	—	—	29,925	45	365
9 Piikkiön kk. — Pikkis hd	112	1,853	1,673	190	97	3,925	428	13,284	347	2,436	2,147	18,642	2,244	894	3,138	23	50	604	1,473	1,947	550	4,624	—	—	—	55,371	190	433
10 Halikon kk. — Halikko hd	200	3,568	3,614	410	273	8,065	755	29,468	779	5,867	6,541	43,410	4,875	1,773	6,648	48	136	1,608	3,156	4,084	1,467	10,451	—	—	—	68,115	184	788
11 Ulvilan kk. — Ulvsby hd	131	3,943	4,301	517	309	9,201	578	29,395	863	5,937	7,816	44,589	16,277	5,273	21,550	340	99	1,705	2,943	3,923	2,612	11,282	—	—	—	62,264	60	350
12 Ikaalisten kk. — Ikaalis hd	256	2,692	1,346	319	277	4,890	290	21,745	979	4,031	6,214	33,259	16,726	4,793	21,519	170	63	621	1,943	1,760	1,220	5,607	—	—	—	26,397	20	175
13 Tyrvään kk. — Tyrväs hd	92	1,986	2,499	222	152	4,951	200	15,159	395	2,545	3,618	21,917	6,479	2,033	8,512	1,995	65	645	1,162	1,862	847	4,581	—	—	—	26,372	23	272
14 Loimaan kk. — Loimijoki hd	174	3,946	5,390	511	337	10,358	789	30,339	933	6,085	7,539	45,685	7,685	2,167	9,852	1,100	100	1,608	3,772	3,829	1,655	10,964	—	—	—	75,252	40	540
15 Maskun kk. — Masku hd	122	3,894	3,904	374	190	8,484	745	27,837	685	5,270	6,166	40,703	6,425	2,004	8,429	98	109	1,654	3,466	3,656	1,099	9,984	—	—	—	96,232	153	725
16 Ahvenanmaan maakunta — Ålands län	15	1,324	1,317	123	61	2,840	239	10,089	604	1,640	3,216	15,788	10,148	5,204	15,352	44	35	204	954	1,003	489	2,685	—	—	—	19,300	17	13
17 Hämeen lääni — Tavastehus län	776	17,201	20,431	2,263	1,395	42,066	2,961	126,222	4,857	23,940	26,645	184,625	46,634	13,080	60,714	909	634	6,380	16,204	12,449	5,665	41,332	—	—	—	203,201	509	1,288
18 Ruoveden kihlak. — Ruovesi härad	153	2,119	2,315	225	136	4,948	296	14,055	583	3,388	3,799	21,121	7,912	3,406	11,218	149	64	550	1,682	1,426	521	4,243	—	—	—	21,464	16	73
19 Pirkkalan kk. — Birkala hd	131	2,299	3,206	334	230	6,200	431	18,150	553	3,405	3,303	25,842	6,142	1,516	7,658	540	85	703	1,994	1,778	1,099	5,659	—	—	—	42,579	56	130
20 Tammelan kk. — Tammela hd	203	4,281	4,989	550	392	10,415	733	29,442	1,208	5,767	7,152	44,302	9,589	2,449	12,033	170	134	1,751	3,714	4,095	1,104	10,798	—	—	—	50,018	160	669
21 Hauhon kk. — Hauho hd	97	3,409	3,398	350	244	7,498	628	23,634	763	4,800	4,096	33,921	5,386	1,538	6,924	—	92	1,328	3,400	1,156	1,153	7,129	—	—	—	33,174	98	216
22 Jämsän kk. — Jämsä hd	109	2,206	2,913	372	224	5,824	363	17,781	806	2,963	4,077	25,990	8,168	2,960	11,128	50	120	775	2,620	1,385	576	5,476	—	—	—	24,534	86	73
23 Hollolan kk. — Hollola hd	83	2,887	3,610	432	169	7,181	510	23,160	944	4,617	4,218	33,449	9,437	2,311	11,748	—	139	1,273	2,794	2,609	1,212	8,027	—	—	—	31,432	93	127
24 Viipurin lääni — Viborgs län	734	21,379	26,613	2,517	2,213	53,456	1,508	162,359	3,507	27,916	35,524	230,814	91,542	54,795	146,337	782	533	8,562	26,960	17,850	11,554	65,459	—	—	—	267,502	969	1,294
25 Rannan kihlak. — Stranda härad	124	2,979	2,941	308	140	6,492	171	19,358	336	3,591	3,640	27,096	8,650	4,577	13,227	45	60	467	4,148	2,029	1,683	8,387	—	—	—	53,683	357	171
26 Kymmin kk. — Kymmene härad	108	2,716	3,268	408	395	6,895	318	20,885	560	3,706	3,960	29,429	11,922	7,075	18,997	193	22	357	2,744	2,239	1,494	6,856	—	—	—	29,266	50	193
27 Lappeen kk. — Lappvesi hd	74	2,180	2,992	300	320	5,866	192	19,133	456	3,392	3,979	27,172	17,422	11,734	29,156	214	96	938	4,390	2,702	1,495	9,621	—	—	—	31,205	46	21
28 Jääskin kk. — Jääskis hd	87	2,482	3,637	358	345	6,909	154	22,991	383	3,576	4,500	31,604	13,483	10,592	24,075	80	43	699	3,006	2,515	1,117	7,380	—	—	—	40,937	57	193
29 Äyräpään kk. — Äyräpää hd	77	2,500	3,033	251	253	6,114	118	17,348	264	3,396	2,821	23,947	6,999	3,072	9,072	67	93	2,579	3,826	1,810	1,024	9,332	—	—	—	30,990	140	245
30 Käkisalmen kk. — Keksholms hd	86	2,409	3,677	337	312	6,821	174	20,492	410	3,702	4,271	29,049	10,348	5,227	15,575	65	104	2,282	3,471	2,094	2,026	9,977	—	—	—	29,587	230	270
31 Kurkijoen kk. — Kronoborgs hd	73	2,137	3,028	317	262	5,817	126	16,191	429	3,088	5,401	25,235	11,187	5,776	16,963	60	57	873	2,769	2,524	1,491	7,714	—	—	—	24,108	40	150
32 Sortavalan kk. — Sortavala hd	51	1,724	1,999	129	116	4,019	114	12,960	280	1,771	3,407	18,532	5,396	3,683	9,079	—	34	272	1,731	1,255	839	4,131	—	—	—	16,443	10	45
33 Salmien kk. — Salmis hd	54	2,252	2,038	109	70	4,523	141	12,981	389	1,694	3,545	18,750	6,135	4,058	10,193	58	24	95	875	682	385	2,061	—	—	—	11,283	39	6
34 Mikkelin lääni — S:t Michels län	329	8,978	11,613	1,211	976	23,107	1,378	81,653	3,481	12,570	17,932	117,014	45,888	36,098	81,986	705	768	5,200	18,209	11,040	5,826	41,043	—	—	—	92,508	225	57
35 Heinolan kihlak. — Heinola härad	105	2,381	3,602	440	311	6,539	307	22,377	936	3,420	5,074	32,114	12,135	7,219	19,354	161	232	1,678	5,453	3,193	1,698	12,254	—	—	—	21,468	149	24
36 Mikkelin kk. — S:t Michels hd	62	2,051	2,435	270	235	5,053	301	18,292	885	2,991	3,660	26,329	12,118	10,789	22,907	201	167	1,633	4,551	2,556	1,118	10,025	—	—	—	21,362	25	18
37 Juvan kk. — Jokkas hd	64	2,189	2,735	243	235	5,466	279	19,399	830	2,885	4,149	27,542	11,324	9,956	21,280	196	167	938	4,045	2,535	1,204	8,889	—	—	—	22,881	24	13
38 Rantasalmen kk. — Rantasalmi hd	98	2,357	2,841	258	195	5,749	491	21,585	890	3,274	4,149	31,029	10,311	8,134														

Taululiite }
Tabellbilaga } N:o 3.

Lääni ja kihlakunta. Län och härad.												Yhteensä totalt.															
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	
1 Vaasan lääni — Vasa län	1,231	26,664	30,127	2,895	2,140	63,057	2,343	209,046	5,240	34,694	41,859	293,182	133,031	42,505	175,536	1,320	789	4,962	16,412	15,424	9,219	46,806	—	271,705	531	1,123	1
2 Ilmajoen kihlak. — Ilmola härad	175	3,912	3,812	461	273	8,633	280	26,733	665	4,320	7,429	39,427	14,674	4,042	18,716	81	90	835	2,335	2,500	1,286	7,046	—	72,123	200	478	2
3 Närpiön kk. — Närpes hd	80	2,743	3,408	313	230	6,774	136	21,311	553	3,681	4,701	30,382	19,703	5,895	25,598	147	29	449	1,540	1,484	1,102	4,604	—	30,946	28	79	3
4 Korsholman kk. — Korsholms hd	168	4,750	5,135	556	437	11,046	230	31,245	706	5,064	5,845	43,090	19,250	5,892	25,142	76	41	393	1,652	1,939	1,288	5,313	—	46,248	60	214	4
5 Lapuan kk. — Lappo hd	179	4,102	4,578	420	330	9,609	347	30,691	734	5,127	6,681	43,580	16,059	4,355	20,414	64	64	647	2,050	2,466	1,534	6,761	—	42,129	40	250	5
6 Pietarsaaren kk. — Pedersöre hd	204	3,369	3,745	180	178	7,676	312	34,967	919	5,666	6,548	48,412	22,150	7,756	29,906	228	77	378	1,024	1,437	1,070	3,986	—	22,038	100	10	6
7 Kuortaneen kk. — Kuortane hd	160	3,528	3,832	377	301	8,198	288	28,071	628	4,833	5,254	39,074	20,365	8,568	28,933	184	182	1,102	2,373	2,507	1,238	7,402	—	23,118	20	40	7
8 Laukaan kk. — Laukas hd	111	2,236	2,764	253	195	5,559	323	17,277	610	2,515	2,599	23,324	7,328	2,476	9,804	434	100	585	2,470	1,653	742	5,550	—	20,884	59	49	8
9 Viitasaaren kk. — Viitasaari hd	154	2,024	2,853	335	196	5,562	427	18,751	425	3,488	2,802	25,893	13,502	3,521	17,023	106	206	573	2,968	1,438	959	6,144	—	14,219	24	3	9
10 Oulun lääni — Uleåborgs län	1,676	14,750	15,197	1,166	869	33,658	2,754	147,066	6,446	23,875	27,715	207,856	91,061	50,586	141,647	630	340	1,123	4,502	4,166	3,191	13,322	55,443	67,640	89	4	10
11 Oulun kihlak. — Uleå härad	373	4,274	3,269	213	101	8,230	841	37,567	1,366	5,567	6,261	51,602	21,067	12,803	33,870	271	48	283	931	1,133	618	3,013	13,553	21,486	60	—	11
12 Saloisten kk. — Salo hd	192	3,006	3,138	160	189	6,685	358	30,617	1,012	5,230	7,094	44,311	19,760	8,234	27,994	120	70	273	891	957	790	2,981	—	20,852	3	1	12
13 Haapajärven kk. — Haapajärvi hd	185	2,290	2,874	295	230	5,874	372	26,306	2,178	4,627	5,687	39,170	12,947	5,700	18,647	92	97	277	1,072	1,016	941	3,403	—	9,864	10	3	13
14 Kajaanin kk. — Kajana hd	314	2,241	2,346	225	114	5,240	490	22,674	991	3,663	4,557	32,375	19,927	17,729	37,656	78	69	168	1,005	705	658	2,605	2,018	9,396	10	—	14
15 Kemin kk. — Kemi hd	467	2,319	2,960	220	209	6,175	499	24,199	718	4,052	3,508	32,976	14,069	5,330	19,399	32	52	113	547	324	169	1,205	20,617	5,374	6	—	15
16 Lapin kk. — Lappmarkens hd	140	593	594	52	26	1,405	185	5,545	168	696	560	7,154	3,122	757	3,879	37	4	9	56	30	12	111	18,823	634	—	—	16
17 Petsamon kk. — Petsamo hd	5	27	16	1	—	49	9	158	13	40	48	268	169	33	202	—	—	—	—	1	3	4	430	34	—	—	17
18 Valtakunta — Riket	7,502	143,416	166,725	17,541	12,872	348,056	21,745	1,192,856	39,869	205,313	253,072	1,712,855	588,405	290,727	879,132	8,937	5,125	45,208	138,177	110,669	62,088	361,267	55,443	1,747,544	5,219	9,277	18

b) maanviljelysseurojen piireissä. — b) inom lantbrukssällskapens områden.

Maanviljelysseura. Lantbrukssällskap.	b) maanviljelysseurojen piireissä.												b) inom lantbrukssällskapens områden.																																							
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26																										
	Uudenmaan ja Hämeen läänien Maanviljelysseura ¹⁾ — Nyländs och Tavastehus läns Lantbrukssällskap ¹⁾	Uudenmaan läänin Maanviljelysseura ¹⁾ — Nyländs läns Lantbrukssällskap ¹⁾	Suomen Talousseura ¹⁾ — Finska Hushållningssällskapet ¹⁾	Varsinais-Suomen Maanviljelysseura ¹⁾ — Egentliga Finlands Lantbrukssällskap ¹⁾	Satakunnan Maanviljelysseura — Satakunta Lantbrukssällskap	Hämeen läänin Maanviljelysseura — Tavastehus läns Lantbrukssällskap	Hämeen — Satakunnan Maanviljelysseura — Tavastland-Satakunta Lantbrukssällskap	Itä-Hämeen Maanviljelysseura — Östra Tavastlands Lantbrukssällskap	Läntisen Viipurin läänin Maanviljelysseura ¹⁾ — Västra Viborgs läns Lantbrukssällskap ¹⁾	Viipurin läänin Maanviljelysseura — Viborgs läns Lantbrukssällskap	Itä-Karjalan Maanviljelysseura — Östra Karelen Lantbrukssällskap	Mikkelin läänin Maanviljelysseura — St Michels läns Lantbrukssällskap	Kuopion Maanviljelysseura — Kuopio Lantbrukssällskap	Pohjois-Karjalan Maanviljelysseura — Norra Karelen Lantbrukssällskap	Etelä-Pohjanmaan Maanviljelysseura — Södra Österbottens Lantbrukssällskap	Keski-Suomen Maanviljelysseura — Mellersta Finlands Lantbrukssällskap	Pohjanmaan Ruotsalainen Maanviljelysseura — Österbottens Svenska Lantbrukssällskap	Keski-Pohjanmaan Maanviljelysseura — Mellersta Österbottens Lantbrukssällskap	Oulun läänin Talousseura — Uleaborgs läns Hushållningssällskap	Kajaanin Maanviljelysseura — Kajana Lantbrukssällskap	Perä-Pohjolan Maanviljelysseura — Perä-Pohjola Lantbrukssällskap	Lapin Maatalousseura — Lappmarkens Lanthushållningssällskap	Vaskikotia (alle 1 v.) Kälviä (under 1 år).	Hahola (yll 1 v.). Kivikko (över 1 år).	Nuoria sonneja (1—2 v.). Ungdjur (1—2 år).	Leimä. Kor.	Sonneja (yll 2 v.). Tjurar (över 2 år).	Yhteensä hevosia. Inalles hästar.	Yhteensä hevosia. Inalles hästar.	Varsia (alle 1 v.). Fä (under 1 år).	Nuoria hevosia (1—3 v.). Ungdjur (1—3 år).	Tammoja (yll 3 v.) Ston (över 3 år).	Kanmia (yll 3 v.). Valakot (över 3 år).	Ohkia (yll 3 v.). Hingstar (över 3 år).	Voimia (yll 1 v.). Gefter (över 1 år).	Yhteensä lampaita. Inalles får.	Lampaita (alle 1 v.). Får (under 1 år).	Lampaita (yll 1 v.). Får (över 1 år).	Yhteensä nauvasia. Inalles nötkreatur.	Sitosenalkoja (yll 6 kk.). Mödersugor (över 6 mån.).	Karjia (yll 6 kk.). Färgar (över 6 mån.).	Gälsvin (över 6 mån.).	Lihotuskoja (yll 6 kk.).	Nuoria sikojia (3—6 kk.).	Ungsvin (3—6 mån.).	Possaita (alle 3 kk.). Grisar (under 3 mån.).	Yhteensä sikojia. Inalles svin.	Repar (yll 1 v.). Repar (över 1 år).	Heinä (över 6 mån.).	Kanjoja (yll 6 kk.).	Munua siipikarjaa (yll 6 kk.). Övrigt (över 6 mån.).	Mehilästyöskunta. Bisamhället.
1	Uudenmaan ja Hämeen läänien Maanviljelysseura ¹⁾ — Nyländs och Tavastehus läns Lantbrukssällskap ¹⁾	248	8,403	8,120	765	657	18,193	1,674	57,649	1,396	10,301	7,786	78,806	11,576	2,905	14,481	75	146	1,418	7,727	5,195	3,709	18,195	—	108,581	1,694	922	1	78,806	11,576	2,905	14,481	75	146	1,418	7,727	5,195	3,709	18,195	—	108,581	1,694	922	1								
2	Uudenmaan läänin Maanviljelysseura ¹⁾ — Nyländs läns Lantbrukssällskap ¹⁾	325	7,342	8,368	1,343	586	17,964	1,699	57,656	2,588	11,583	10,853	84,379	16,481	5,039	21,520	86	335	3,410	8,070	6,655	3,209	21,679	—	98,188	226	551	2	84,379	16,481	5,039	21,520	86	335	3,410	8,070	6,655	3,209	21,679	—	98,188	226	551	2								
3	Suomen Talousseura ¹⁾ — Finska Hushållningssällskapet ¹⁾	100	3,066	2,955	246	152	6,519	547	22,066	1,192	3,726	5,816	33,347	15,798	8,267	24,065	74	68	586	1,981	2,390	1,010	6,035	—	53,048	112	220	3	33,347	15,798	8,267	24,065	74	68	586	1,981	2,390	1,010	6,035	—	53,048	112	220	3								
4	Varsinais-Suomen Maanviljelysseura ¹⁾ — Egentliga Finlands Lantbrukssällskap ¹⁾	558	12,654	13,043	1,412	760	28,427	2,743	95,455	2,660	18,570	22,019	141,447	28,076	8,567	36,643	395	452	5,575	12,481	13,659	4,851	37,018	—	320,296	570	2,760	4	141,447	28,076	8,567	36,643	395	452	5,575	12,481	13,659	4,851	37,018	—	320,296	570	2,760	4								
5	Satakunnan Maanviljelysseura — Satakunta Lantbrukssällskap	597	11,024	11,775	1,431	979	25,806	1,525	86,595	2,859	16,588	23,010	130,577	44,367	13,499	57,866	3,492	291	4,089	8,707	10,121	6,185	29,393	—	162,958	116	1,139	5	130,577	44,367	13,499	57,866	3,492	291	4,089	8,707	10,121	6,185	29,393	—	162,958	116	1,139	5								
6	Hämeen läänin Maanviljelysseura — Tavastehus läns Lantbrukssällskap	319	8,171	9,114	973	691	19,268	1,424	56,956	2,113	11,674	12,168	84,335	16,171	4,561	20,732	170	243	3,369	7,600	5,572	2,398	19,182	—	87,411	265	918	6	84,335	16,171	4,561	20,732	170	243	3,369	7,600	5,572	2,398	19,182	—	87,411	265	918	6								
7	Hämeen — Satakunnan Maanviljelysseura — Tavastland-Satakunta Lantbrukssällskap	322	5,135	6,582	716	485	13,240	835	38,304	1,398	6,759	8,910	56,206	17,000	6,145	23,145	689	175	1,542	4,607	3,594	1,708	11,626	—	71,572	75	257	7	56,206	17,000	6,145	23,145	689	175	1,542	4,607	3,594	1,708	11,626	—	71,572	75	257	7								
8	Itä-Hämeen Maanviljelysseura — Östra Tavastlands Lantbrukssällskap	216	5,797	7,390	888	419	14,710	972	46,675	2,141	8,128	9,031	66,947	21,138	9,602	30,740	173	391	2,424	8,757	6,003	2,821	20,396	—	56,652	317	125	8	66,947	21,138	9,602	30,740	173	391	2,424	8,757	6,003	2,821	20,396	—	56,652	317	125	8								
9	Läntisen Viipurin läänin Maanviljelysseura ¹⁾ — Västra Viborgs läns Lantbrukssällskap ¹⁾	127	2,731	3,335	426	433	7,052	335	21,045	578	3,592	3,702	29,252	10,604	5,119	15,723	165	51	600	2,868	2,683	1,592	7,794	—	29,379	67	200	9	29,252	10,604	5,119	15,723	165	51	600	2,868	2,683	1,592	7,794	—	29,379	67	200	9								
10	Viipurin läänin Maanviljelysseura — Viborgs läns Lantbrukssällskap	404	11,876	15,135	1,439	1,235	30,089	755	93,629	1,701	16,766	17,691	130,542	54,878	33,606	88,484	483	343	6,420	17,732	10,201	6,981	41,677	—	176,913	804	798	10	130,542	54,878	33,606	88,484	483	343	6,420	17,732	10,201	6,981	41,677	—	176,913	804	798	10								
11	Itä-Karjalan Maanviljelysseura — Östra Karelen Lantbrukssällskap	206	6,852	8,226	654	550	16,488	432	48,320	1,240	7,648	14,190	71,830	26,231	16,119	42,350	134	143	1,560	6,474	5,019	3,021	16,217	—	61,696	100	309	11	71,830	26,231	16,119	42,350	134	143	1,560	6,474	5,019	3,021	16,217	—	61,696	100	309	11								
12	Mikkelin läänin Maanviljelysseura — St Michels läns Lantbrukssällskap	248	7,076	8,958	897	776	17,955	1,108	65,940	2,686	9,949	14,468	94,151	38,213	29,870	68,083	582	593	4,245	13,449	8,320	4,564	31,171	—	80,074	77	45	12	94,151	38,213	29,870	68,083	582	593	4,245	13,449	8,320	4,564	31,171	—	80,074	77	45	12								
13	Kuopion Maanviljelysseura — Kuopio Lantbrukssällskap	588	6,541	11,173	1,540	1,382	21,224	1,982	89,886	3,034	13,453	15,011	123,366	30,907	22,452	53,359	285	549	2,678	11,331	7,955	5,416	27,929	—	65,295	140	3	13	123,366	30,907	22,452	53,359	285	549	2,678	11,331	7,955	5,416	27,929	—	65,295	140	3	13								
14	Pohjois-Karjalan Maanviljelysseura — Norra Karelen Lantbrukssällskap	355	5,941	7,783	828	812	15,719	728	60,890	2,719	8,707	19,386	92,430	34,094	32,272	66,366	196	226	1,348	6,071	4,200	2,475	14,320	—	42,735	77	12	14	92,430	34,094	32,272	66,366	196	226	1,348	6,071	4,200	2,475	14,320	—	42,735	77	12	14								
15	Etelä-Pohjanmaan Maanviljelysseura — Södra Österbottens Lantbrukssällskap	620	12,968	13,681	1,583	1,143	29,995	989	91,147	2,071	15,257	21,298	130,762	58,532	18,470	77,002	280	323	2,580	6,822	7,973	4,597	22,295	—	155,236	267	990	15	130,762	58,532	18,470	77,002	280	323	2,580	6,822	7,973	4,597	22,295	—	155,236	267	990	15								
16	Keski-Suomen Maanviljelysseura — Mellersta Finlands Lantbrukssällskap	303	5,060	6,594	662	428	13,047	805	41,946	1,178	7,066	6,763	57,758	25,773	7,476	33,249	630	345	1,376	6,345	3,648	1,908	13,622	—	41,350	86	53	16	57,758	25,773	7,476	33,249	630	345	1,376	6,345	3,648	1,908	13,622	—	41,350	86	53	16								
17	Pohjanmaan Ruotsalainen Maanviljelysseura — Österbottens Svenska Lantbrukssällskap	162	6,937	7,940	523	450	16,012	399	57,136	1,425	9,174	10,303	78,437	35,842	11,603	47,445	205	49	659	2,366	2,738	1,834	7,646	—	67,400	169	73	17	78,437	35,842	11,603	47,445	205	49	659	2,366	2,738	1,834	7,646	—	67,400	169	73	17								
18	Keski-Pohjanmaan Maanviljelysseura — Mellersta Österbottens Lantbrukssällskap	189	2,549	2,793	189	187	5,907	238	27,069	895	4,575	5,181	37,958	19,704	7,123	26,827	260	100	495	1,306	1,485	1,147	4,533	—	11,739	20	7	18	37,958	19,704	7,123	26,827	260	100	495	1,306	1,485	1,147	4,533	—	11,739	20	7	18								
19	Oulun läänin Talousseura — Uleaborgs läns Hushållningssällskap	707	8,720	8,400	606	452	18,885	1,483	86,238	4,227	14,046	17,356	123,350	46,954	24,570	71,524	428	187	685	2,467	2,686	2,082	8,107	13,555	48,182	73	4	19	123,350	46,954	24,570	71,524	428	187	685	2,467	2,686	2,082	8,107	13,555	48,182	73	4	19								
20	Kajaanin Maanviljelysseura — Kajana Lantbrukssällskap	314	2,241	2,346	225	114	5,240	490	22,674	991	3,663	4,557	32,375	19,927	17,729	37,656	78	69	168	1,005	705	658	2,605	2,018	9,396	10	—	20	32,375	19,927	17,729	37,656	78	69	168	1,005	705	658	2,605	2,018	9,396	10	—	20								
21	Perä-Pohjolan Maanviljelysseura — Perä-Pohjola Lantbrukssällskap	467	2,319	2,960	220	209	6,175	499	24,199	718	4,052	3,508	32,976	14,069	5,330	19,399	32	52	113	547	324	169	1,205	20,617	5,374	6	—	21	32,976	14,069	5,330	19,399	32	52	113	547	324	169	1,205	20,617	5,374	6	—	21								
22	Lapin Maatalousseura — Lappmarkens Lanthushållningssällskap	145	620	610	53	26	1,454	194	5,703	181	736	608	7,422	3,291	790	4,081	37	4	9	56	31	15	115	19,253	668	—	—	22	7,422	3,291	790	4,081	37	4	9	56	31	15	115	19,253	668	—	—	22								

1) Katso huomautuksia siv. 10 ja 11. — Se anmärkningarna å sid. 10 och 11.

Taululiite }
Tabellbilaga } N:o 4.

Meijerien luku, omistajat, käyttövoima ja tuotanto vuonna 1929.
Mejeriernas antal, ägare, drivkraft och produktion år 1929.

a) läänittäin ja kihlakunnittain. — a) läns- och häradsvis.

Lääni ja kihlakunta. Län och härad.	Meijerien lukumäärä. Antal mejerier.	Yksityisiä henkilöitä tai yhteisiä, jotka ostavat maitoa, enskiltä persooner eller bolag, vilka uppköpa mjölk.	Yksityisiä henkilöitä tai yhteisiä, jotka ostavat omaa maitoa, enskiltä personer, vilka för- ädla egen mjölk.	Osuuskuntia Andelslag	Käsivoima. Händkraft.	Hevosvoima. Hästkraft.	Vesivoima. Vattenkraft.	Höyry tai muu ei ihmis- määrä. Ånga eller annan härförke- rännad.	Valmistettu voima, kg Tillverkat smör, kg	Valmistettu juustoa, kg Tillverkat ost, kg	Kuinna paljon maitoa keski- määrin 1 kg:nai voita, Hur mycket mjölk i medel- tal till 1 kg smör.	Kuinna monta päivää meijerit ovat olleet käynnissä. Antal dagar då mejererna vårit i gång.	13
Uudenmaan lääni — Nylands län	60	11	17	32	2	—	—	58	1,100,073	2,478,195	24.0	20 387	
Kaupungit — Städerna	3	—	1	2	—	—	—	3	542,626	94,194	24.3	1,095	
Raaseporin kihlak. — Raseborgs härad	7	2	3	2	—	—	—	7	85,042	206,500	23.7	2,456	
Lohjan kk. — Lojo hd	5	1	1	3	1	—	—	4	129,199	68,778	23.3	1,814	
Helsingin kk. — Helsinge hd	9	2	—	7	1	—	—	8	46,727	441,947	24.2	3,270	
Pernajan kk. — Pernå hd	36	6	12	18	—	—	—	36	296,479	1,666,776	23.8	11,752	
Turun ja Porin lääni — Åbo och Björneborgs län	128	7	14	107	1	—	—	127	8,300,099	1,047,661	23.2	43,479	
Kaupungit — Städerna	3	—	—	3	—	—	—	3	297,607	62,156	23.4	1,039	
Vehmaan kihlak. — Vehmo härad	5	—	—	5	—	—	—	5	501,819	40,860	23.5	1,761	
Mynämäen kk. — Virmo hd	10	3	—	7	1	—	—	9	249,596	27,114	23.3	3,184	
Piikkion kk. — Pikis hd	12	1	5	6	—	—	—	12	266,724	155,295	23.5	4,227	
Halikon kk. — Halikko hd	27	2	6	19	—	—	—	27	1,325,058	507,625	23.4	9,292	
Uvilan kk. — Uvsby hd	12	—	—	12	—	—	—	12	930,970	31,097	23.6	3,935	
Ikaalisten kk. — Ikaalis hd	14	—	—	14	—	—	—	14	639,456	—	23.2	4,294	
Tyrvään kk. — Tyrvis hd	12	1	1	10	—	—	—	12	641,513	—	23.0	4,151	
Loimaan kk. — Loimijoki hd	20	—	1	19	—	—	—	20	2,149,330	223,514	23.0	6,931	
Maskun kk. — Masku hd	13	—	1	12	—	—	—	13	1,298,026	—	23.1	4,665	
Ahvenanmaan maakunta — Ålands landskap	13	1	—	12	1	—	—	12	481,782	9,000	23.0	3,684	
Hämeen lääni — Tavastehus län	64	5	5	54	2	—	1	61	3,064,906	365,608	23.1	20 656	
Kaupungit — Städerna	3	—	—	3	—	—	—	3	237,898	144,050	23.5	1,094	
Ruoveden kihlak. — Ruovesi härad	9	—	—	9	—	—	—	9	213,429	5,334	23.0	2,854	
Pirkkalan kk. — Birkala hd	6	—	1	5	—	—	—	6	280,069	—	23.0	1,974	
Tammelan kk. — Tammela hd	21	3	3	15	—	—	—	21	1,204,129	145,759	22.9	7,039	
Hauhon kk. — Hauho hd	7	—	—	7	—	—	—	7	408,710	30,633	23.4	2,487	
Jämsän kk. — Jämsä hd	10	1	1	8	1	—	1	8	333,616	18,352	23.4	2,626	
Hollolan kk. — Hollola hd	8	1	—	7	1	—	—	7	387,055	21,480	23.2	2,582	
Viipurin lääni — Viborgs län	56	1	6	49	26	5	—	25	1,158,213	272,941	23.1	13,926	
Kaupungit — Städerna	1	—	—	1	—	—	—	1	492,658	202,847	23.0	365	
Rannan kihlak. — Stranda härad	2	—	1	1	1	—	—	1	14,574	—	22.4	503	
Kymin kk. — Kymmene hd	6	1	1	4	—	—	—	6	84,291	67,746	23.5	2,116	
Lappeen kk. — Lappvesi hd	1	—	1	—	—	—	—	1	10,520	—	25.0	363	
Jääsken kk. — Jääskis hd	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Äyräpään kk. — Äyräpää hd	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Käkisalmen kk. — Keksholms hd	1	—	—	1	—	—	—	1	18,647	—	23.3	272	
Kurkijoen kk. — Kronoborgs hd	30	—	2	28	16	4	—	10	422,519	—	23.0	7,057	
Sortavalan kk. — Sordavala hd	10	—	1	9	7	1	—	2	87,817	—	23.5	1,759	
Salmin kk. — Salmis hd	5	—	—	5	2	—	—	3	27,187	2,348	22.8	1,491	

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Lääni ja kihlakunta.													
Län och härad.													
Mikkelin lääni — S:t Michels län	30	3			27	1	4		25	843,995	163,592	23.0	7,983
Kaupungit — Städerna	1				1				1	76,551		24.0	363
Heinolan kihlak. — Heinola härad	12	3			9				12	389,530	124,671	22.7	3 371
Mikkelin kk. — S:t Michels hd	4				4				4	70,498		23.7	1 186
Juvan kk. — Jokkas hd	5				5		1		4	170,188	38,921	23.4	1 372
Rantasalmen kk. — Rantasalmi hd	8				8	1	3		4	137,228		22.7	1 691
Kuopion lääni — Kuopio län	58	1	2	55	2	6	1	49	2,149,230	27,674	23.7	11 881	
Kaupungit — Städerna	1				1				1	109,734	14,274	24.0	364
Pielisjärven kihlak. — Pielisjärvi härad	5				5		2		3	196,481		23.9	1 056
Ilomantsin kk. — Ilomants hd	6				6		1		5	60,608		22.1	990
Liperin kk. — Libelits hd	15			1	14	1	2	1	11	323,731		23.4	2,777
Tisalmen kk. — Idensalmi hd	12				12		1		11	838,867	13,400	23.6	2 656
Kuopion kk. — Kuopio hd	12	1			11	1			11	283,883		24.1	2,343
Rautalammin kk. — Rautalampi hd	7			1	6				7	335,926		23.8	1,695
Vaasan lääni — Vasa län	154	1	8	145	12		2	140	5,287,060	159,828	23.6	42 806	
Kaupungit — Städerna	1			1					1	48,974		23.8	365
Ilmajoen kihlak. — Ilmola härad	24			24					24	1,158,706		23.7	7 242
Närpiön kk. — Närpes hd	15			1	14				15	595,903	17,280	23.6	4,195
Korsholman kk. — Korsholms hd	20	1		3	16				20	809,370	142,548	23.7	5,960
Lapuan kk. — Lappo hd	31			2	29				31	1 124,008		23.6	8,992
Pietarsaaren kk. — Pedersöre hd	23			1	22				23	892,949		23.5	6 694
Kuortaneen kk. — Kuortane hd	27				27	9			18	446,718		23.4	7,125
Laukaan kk. — Laukas hd	2				2				2	32,316		23.7	715
Viitasaaren kk. — Viitasaari hd	11				11	3	2		6	178,116		23.8	1 518
Oulun lääni — Uleåborgs län	66	2	4	60	7	1		58	1,844,531	60,751	23.8	18,953	
Kaupungit — Städerna	4			4					4	111,739		24.0	1 410
Oulun kihlak. — Uleå härad	18	2		2	14	7			11	579,029	60,751	23.8	5 039
Saloisten kk. — Salo hd	22			2	20		1		21	508,361		23.5	6 506
Haapajärven kk. — Haapajärvi hd	15				15				15	491,378		23.7	3 867
Kajaanin kk. — Kajana hd	1				1				1	53,455		25.3	264
Kemin kk. — Kemi hd	6				6				6	100,569		24.5	1 867
Lapin kk. — Lappmarkens hd													
Valtakunta — Riket	629	32		56	541	54	16	4	555	24,229,889	4,585,250	23.4	183,755

Taululiite } N:o 4.
 Tabellbilaga }

b) maanviljelysseurojen piireissä. — b) inom lantbrukssällskapens områden.

Maanviljelysseura. Lantbrukssällskap.	Melien lukuäärä. Antal mejerier.	Yksityisiä henkilöitä tai yhtiöitä, jotka ostavat maitoa. Ensikida personer eller bolag, vilka uppköpa mjölk.	Yksityisiä henkilöitä, jotka jalostavat omaa maitoa. Ensikida personer, vilka föra ända egen mjölk.	Osuskuntia Andelslag	Kasvovoima. Häskkraft.	Hevosvoima. Häskkraft.	Vesivoima. Vattenkraft.	Höyry tai muu ei tässä mainittu. Ånga eller annan här icke nämnd.	Vainnastettu voita, kg Jyllverkat smör, kg	Vainnastettu juustoa, kg Jyllverkat ost, kg	Kuinka paljon maitoa keskimäärin 1 kg:aan voita. Hur mycket mjölk i medeltal till 1 kg smör.	Kuinka monta päivää meljerit ovat olleet käytössä. Antal dagar då mejerierna varit i gång.	13
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Uudenmaan ja Hämeen läänien Maanviljelysseura — Nylands och Tavastehus läns Lantbrukssällskap	31	5	13	13	—	—	—	31	213,403	1,370,790	24.1	10,149	
Uudenmaan läänin Maanviljelysseura — Nylands läns Lantbrukssällskap	32	6	6	20	2	—	—	30	360,417	1,272,338	23.5	11,150	
Suomen Talousseura — Finska Hushållningssällskapet	25	4	3	18	1	—	—	24	716,653	151,459	23.2	7 711	
Varsinais-Suomen Maanviljelysseura—Egentliga Finlands Lantbrukssällskap	62	3	9	50	1	—	—	61	4,077,379	588,435	23.1	21 563	
Satakunnan Maanviljelysseura — Satakunta Lantbrukssällskap...	51	1	2	48	—	—	—	51	3,690,242	254,611	23.3	16 850	
Hämeen läänin Maanviljelysseura — Tavastehus läns Lantbrukssällskap	30	3	3	24	—	—	—	30	1,776,323	176,392	23.1	10 130	
Hämeen-Satakunnan Maanviljelysseura — Tavastland-Satakunta Lantbrukssällskap	21	1	1	19	1	—	—	20	721,047	23,686	23.1	6,386	
Itä-Hämeen Maanviljelysseura — Östra Tavastlands Lantbrukssällskap	22	4	1	17	1	—	1	20	719,168	146,151	22.8	6,417	
Läntisen Viipurin läänin Maanviljelysseura — Västra Viborgs läns Lantbrukssällskap	7	1	2	4	—	—	—	7	94,811	67,746	23.7	2,479	
Viipurin läänin Maanviljelysseura — Viborgs läns Lantbrukssällskap	3	—	1	2	1	—	—	2	33,221	—	22.9	775	
Itä-Karjalan Maanviljelysseura — Östra Karelen Lantbrukssällskap	45	—	3	42	25	5	—	15	537,523	2,348	23.1	10,307	
Mikkelin läänin Maanviljelysseura — S:t Michels läns Lantbrukssällskap	17	—	—	17	1	4	—	12	377,914	38,921	23.2	4,249	
Kuopion Maanviljelysseura — Kuopio Lantbrukssällskap	33	1	1	31	1	1	1	30	1,484,523	13,400	23.7	7,002	
Pohjois-Karjalan Maanviljelysseura — Norra Karelen Lantbrukssällskap	24	—	1	23	1	5	—	18	554,973	—	23.4	4 515	
Etelä-Pohjanmaan Maanviljelysseura — Södra Österbottens Lantbrukssällskap	80	1	1	78	5	—	—	75	3,066,052	52,420	23.6	23,019	
Keski-Suomen Maanviljelysseura—Mellersta Finlands Lantbrukssällskap	22	—	—	22	7	—	2	13	290,889	—	23.5	4,835	

Maanviljelysseura. Lantbrukssällskap.	Meijerien lukumäärä. Antal mejerier.	Euskiida personer, vilka för- ädda egen mjölk.	Yksityisiä henkilöitä, jotka jalostavat omaa maitoa.	Yksityisiä henkilöitä tai yhtiöitä, jotka ostavat maitoa. Euskiida personer eller bolag, vilka uppköpa mjölk.	Osuskuntia Andelslag	Kasivoima. Hänskrift.	Hevosvoima. Häskraft.	Vesivoima. Vattenkraft.	Hyöry- tai muu ei tässä määritetty Annan eller annan här för- räknad.	Valmistettua voita, kg Tillverkat smör, kg	Valmistettua juustoa, kg Tillverkat ost, kg	Kuinka paljon maitoa keski- märittäin i keskim. voita, Huru myydet mjölk i medel- tal till i kg smör.	Kuinka monta pöytä- meijeriä ovat olleet käynnissä. Antal daggar då mejererna varit i gång.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Pohjanmaan Ruotsalainen Maan- viljelysseura — Österbottens Svenska Lantbrukssällskap	38	—	6	32	—	—	—	38	1,545,824	107,408	23.8	10,962	
Keski-Pohjanmaan Maanviljelys- seura — Mellersta Österbottens Lantbrukssällskap	20	—	1	19	—	—	—	20	488,035	—	23.2	5,738	
Oulun läänin Talousseura — Uleå- borgs läns Hushållningssällskap	48	2	3	43	7	1	—	40	1,426,054	60,751	23.7	13,299	
Kajaanin Maanviljelysseura — Ka- jana Lantbrukssällskap	1	—	—	1	—	—	—	1	53,455	—	25.3	264	
Perä-Pohjolan Maanviljelysseura — Perä-Pohjola Lantbrukssäll- skap	6	—	—	6	—	—	—	6	100,569	—	24.5	1,867	
Lapin Maatalousseura — Lapp- markens Lanthushållningssäll- skap	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	

Meijerien henkilökunta vuonna 1929. — Mejeriernas arbetspersonal år 1929.

a) läänittään ja kihlakunnittain. — a) läns- och häradsvis.

Lääni ja kihlakunta. Län och härad.	Miehiä — Mankön.						Naisia — Kvinckön.						Yhteensä — Summa.						
	Alle 15 vuoden. Under 15 år.		15—18 vuoden väällä. 15—18 år.		Yli 18 vuoden. Över 18 år.		Alle 15 vuoden. Under 15 år.		15—18 vuoden väällä. 15—18 år.		Yli 18 vuoden. Över 18 år.		Alle 15 vuoden. Under 15 år.		15—18 vuoden väällä. 15—18 år.		Yli 18 vuoden. Över 18 år.		
	Huhtikuun 1 p:nä kuhtavaa vuotta. Den 1 april under redogörelset. Ehdollisen vuoden alkuna keskin. I medeltal under föregående året.	Huhtikuun 1 p:nä kuhtavaa vuotta. Den 1 april under redogörelset. Ehdollisen vuoden alkuna keskin. I medeltal under föregående året.	Huhtikuun 1 p:nä kuhtavaa vuotta. Den 1 april under redogörelset. Ehdollisen vuoden alkuna keskin. I medeltal under föregående året.	Huhtikuun 1 p:nä kuhtavaa vuotta. Den 1 april under redogörelset. Ehdollisen vuoden alkuna keskin. I medeltal under föregående året.	Huhtikuun 1 p:nä kuhtavaa vuotta. Den 1 april under redogörelset. Ehdollisen vuoden alkuna keskin. I medeltal under föregående året.	Huhtikuun 1 p:nä kuhtavaa vuotta. Den 1 april under redogörelset. Ehdollisen vuoden alkuna keskin. I medeltal under föregående året.	Huhtikuun 1 p:nä kuhtavaa vuotta. Den 1 april under redogörelset. Ehdollisen vuoden alkuna keskin. I medeltal under föregående året.	Huhtikuun 1 p:nä kuhtavaa vuotta. Den 1 april under redogörelset. Ehdollisen vuoden alkuna keskin. I medeltal under föregående året.	Huhtikuun 1 p:nä kuhtavaa vuotta. Den 1 april under redogörelset. Ehdollisen vuoden alkuna keskin. I medeltal under föregående året.	Huhtikuun 1 p:nä kuhtavaa vuotta. Den 1 april under redogörelset. Ehdollisen vuoden alkuna keskin. I medeltal under föregående året.	Huhtikuun 1 p:nä kuhtavaa vuotta. Den 1 april under redogörelset. Ehdollisen vuoden alkuna keskin. I medeltal under föregående året.	Huhtikuun 1 p:nä kuhtavaa vuotta. Den 1 april under redogörelset. Ehdollisen vuoden alkuna keskin. I medeltal under föregående året.	Huhtikuun 1 p:nä kuhtavaa vuotta. Den 1 april under redogörelset. Ehdollisen vuoden alkuna keskin. I medeltal under föregående året.	Huhtikuun 1 p:nä kuhtavaa vuotta. Den 1 april under redogörelset. Ehdollisen vuoden alkuna keskin. I medeltal under föregående året.	Huhtikuun 1 p:nä kuhtavaa vuotta. Den 1 april under redogörelset. Ehdollisen vuoden alkuna keskin. I medeltal under föregående året.	Huhtikuun 1 p:nä kuhtavaa vuotta. Den 1 april under redogörelset. Ehdollisen vuoden alkuna keskin. I medeltal under föregående året.	Huhtikuun 1 p:nä kuhtavaa vuotta. Den 1 april under redogörelset. Ehdollisen vuoden alkuna keskin. I medeltal under föregående året.	Huhtikuun 1 p:nä kuhtavaa vuotta. Den 1 april under redogörelset. Ehdollisen vuoden alkuna keskin. I medeltal under föregående året.	
1 Uudenmaan lääni — Nylands län	4	4	6	10	245	257	—	—	—	5	111	115	4	4	6	15	356	372	1
2 Kaupungit — Städerna	4	4	6	10	110	114	—	—	—	1	56	54	4	4	6	6	166	168	2
3 Raaseporin kihlak. — Raseborgs härad	—	—	—	—	13	16	—	—	—	—	5	7	—	—	—	—	18	23	3
4 Lohjan kihlak. — Lojo härad	—	—	—	—	7	7	—	—	—	1	14	13	—	—	—	1	21	20	4
5 Helsingin kihlak. — Helsinge härad	—	—	—	—	27	24	—	—	—	2	14	14	—	—	—	2	41	38	5
6 Pernajan kihlak. — Perna härad	—	—	—	—	5	88	—	—	—	1	22	27	—	—	—	6	110	123	6
7 Turun ja Porin lääni — Åbo och Björneborgs län	—	—	—	—	245	273	—	—	—	3	5	345	343	—	—	3	590	616	7
8 Kaupungit — Städerna	—	—	—	—	16	16	—	—	—	—	24	26	—	—	—	—	40	42	8
9 Vehmaan kihlak. — Vehmo härad	—	—	—	—	11	14	—	—	—	—	18	17	—	—	—	—	29	31	9
10 Mynämäen kihlak. — Virmo härad	—	—	—	—	6	10	—	—	—	1	15	14	—	—	—	1	21	24	10
11 Piikkiön kihlak. — Pikkis härad	—	—	—	—	21	24	—	—	—	—	15	17	—	—	—	—	36	41	11
12 Halikon kihlak. — Halikko härad	—	—	—	—	64	70	—	—	—	—	54	53	—	—	—	—	118	123	12
13 Ulvilan kihlak. — Ulvsby härad	—	—	—	—	18	22	—	—	—	1	2	38	37	—	1	2	56	59	13
14 Ikaalisten kihlak. — Ikaalis härad	—	—	—	—	17	19	—	—	—	—	32	33	—	—	—	—	49	52	14
15 Tyrvään kihlak. — Tyrvis härad	—	—	—	—	15	15	—	—	—	1	—	31	34	—	1	—	46	49	15
16 Loimaan kihlak. — Loimijoki härad	—	—	—	—	53	55	—	—	—	—	1	74	73	—	—	1	127	128	16
17 Maskun kihlak. — Masku härad	—	—	—	—	24	28	—	—	—	1	1	44	39	—	—	1	68	67	17
18 Ahvenanmaan maakunta — Ålands landskap	—	—	—	—	—	6	8	—	—	—	2	25	27	—	—	2	31	35	18
19 Hämeen lääni — Tavastehus län	—	—	—	1	1	122	114	—	—	1	2	214	210	—	—	2	336	329	19
20 Kaupungit — Städerna	—	—	—	—	29	28	—	—	—	—	36	29	—	—	—	—	65	57	20
21 Ruoveden kihlak. — Ruovesi härad	—	—	—	—	10	10	—	—	—	—	23	25	—	—	—	—	33	35	21
22 Pirkkalan kihlak. — Birkala härad	—	—	—	—	7	7	—	—	—	—	1	15	16	—	—	1	22	25	22
23 Tammelan kihlak. — Tammela härad	—	—	—	—	—	28	32	—	—	—	68	72	—	—	1	1	96	104	23
24 Hauhon kihlak. — Hauho härad	—	—	—	—	15	14	—	—	—	1	—	21	22	—	1	—	36	36	24
25 Jämsän kihlak. — Jämsä härad	—	—	—	—	14	15	—	—	—	—	1	27	25	—	—	1	41	38	25
26 Hollolan kihlak. — Hollola härad	—	—	—	—	—	19	18	—	—	—	24	21	—	—	—	—	43	34	26
27 Viipurin lääni — Viborgs län	—	—	—	2	—	62	51	—	—	—	4	127	131	—	—	6	189	183	27
28 Kaupungit — Städerna	—	—	—	—	1	20	20	—	—	—	2	36	38	—	—	3	56	58	28
29 Rannan kihlak. — Stranda härad	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—	3	1	—	—	—	—	5	2	29
30 Kymnän kihlak. — Kymmene härad	—	—	—	—	—	20	10	—	—	—	—	14	12	—	—	—	34	22	30
31 Lappeen kihlak. — Lappvesi härad	—	—	—	—	1	5	—	—	—	—	5	4	—	—	—	1	10	8	31
32 Jääskän kihlak. — Jääskis härad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	32
33 Äyräpään kihlak. — Äyräpää härad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	33
34 Käkisalmen kihlak. — Keksholms härad	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—	2	3	34
35 Kurkijoen kihlak. — Kronoborgs härad	—	—	—	—	8	—	—	—	—	—	46	48	—	1	—	—	54	60	35
36 Sortavalan kihlak. — Sortavala härad	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—	16	18	—	—	—	2	21	21	36
37 Salmien kihlak. — Salmis härad	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	6	8	—	—	—	—	7	9	37
38 Mikkelin lääni — S:t Michels län	—	—	—	1	—	45	4	—	—	—	2	65	72	—	—	1	110	118	38
39 Kaupungit — Städerna	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	3	3	—	—	—	—	6	6	39
40 Heinolan kihlak. — Heinola härad	—	—	—	—	—	21	20	—	—	—	23	27	—	—	—	—	44	47	40

Taululiite } N:o 5.
Tabellbilaga }

	Miehiä — Mankön.					
	Alle 15 vuoden. Under 15 år.		15—18 vuoden vähällä. 15—18 år.		Yli 18 vuoden. Över 18 år.	
	Edellisen vuoden alkavana keskim. I medeltal under föregående året.	Huhtikuun 1 päivän kuhtavaa vuotta. Den 1 april under redogörelset.	Edellisen vuoden alkavana keskim. I medeltal under föregående året.	Huhtikuun 1 päivän kuhtavaa vuotta. Den 1 april under redogörelset.	Edellisen vuoden alkavana keskim. I medeltal under föregående året.	Huhtikuun 1 päivän kuhtavaa vuotta. Den 1 april under redogörelset.
1	2	3	4	5	6	7
1 Mikkelin kihlak. — St Michels härad	—	—	—	—	7	8
2 Juvan kihlak. — Jokkas härad	—	—	—	—	9	9
3 Rantasalmen kihlak. — Rantasalmi härad	—	—	1	—	5	6
4 Kuopion lääni — Kuopio län	—	—	1	—	86	93
5 Kaupungit — Städerna	—	—	—	—	10	10
6 Pielisjärven kihlak. — Pielisjärvi härad	—	—	—	—	6	11
7 Ilomantsin kihlak. — Ilomants härad	—	—	—	—	6	5
8 Liperin kihlak. — Libelits härad	—	—	—	—	17	18
9 Iisalmen kihlak. — Idensalmi härad	—	—	1	—	24	23
10 Kuopion kihlak. — Kuopio härad	—	—	—	—	15	15
11 Rautalammin kihlak. — Rautalampi härad	—	—	—	—	8	11
12 Vaasan lääni — Vasa län	—	—	—	—	148	169
13 Kaupungit — Städerna	—	—	—	—	1	1
14 Ilmajoen kihlak. — Ilmola härad	—	—	—	—	22	28
15 Närpiön kihlak. — Närpes härad	—	—	—	—	20	21
16 Korsholman kihlak. — Korsholms härad	—	—	—	—	30	33
17 Lapuan kihlak. — Lappo härad	—	—	—	—	23	31
18 Pietarsaaren kihlak. — Pedersöre härad	—	—	—	—	25	26
19 Kuortaneen kihlak. — Kuortane härad	—	—	—	—	18	20
20 Laukaan kihlak. — Laukas härad	—	—	—	—	4	4
21 Viitasaaren kihlak. — Viitasaari härad	—	—	—	—	5	5
22 Oulun lääni — Uleåborgs län	—	—	1	—	86	82
23 Kaupungit — Städerna	—	—	—	—	1	10
24 Oulun kihlak. — Ulea härad	—	—	—	—	26	23
25 Saloisten kihlak. — Salo härad	—	—	—	—	1	26
26 Haapajärven kihlak. — Haapajärvi härad	—	—	1	—	16	16
27 Kajaanin kihlak. — Kajana härad	—	—	—	—	4	5
28 Kemin kihlak. — Kemi härad	—	—	—	—	4	5
29 Lapin kihlak. — Lappmarkens härad	—	—	—	—	—	—
30 Valtakunta — Riket	4	4	12	13	1 045	1 099

Naisia — Kvinnkön.						Yhteensä — Summa.					
Alle 15 vuoden. Under 15 år.		15—18 vuoden vähällä. 15—18 år.		Yli 18 vuoden. Över 18 år.		Alle 15 vuoden Under 15 år.		15—18 vuoden vähällä. 15—18 år.		Yli 18 vuoden. Över 18 år.	
Edellisen vuoden alkavana keskim. I medeltal under föregående året.	Huhtikuun 1 päivän kuhtavaa vuotta. Den 1 april under redogörelset.	Edellisen vuoden alkavana keskim. I medeltal under föregående året.	Huhtikuun 1 päivän kuhtavaa vuotta. Den 1 april under redogörelset.	Edellisen vuoden alkavana keskim. I medeltal under föregående året.	Huhtikuun 1 päivän kuhtavaa vuotta. Den 1 april under redogörelset.	Edellisen vuoden alkavana keskim. I medeltal under föregående året.	Huhtikuun 1 päivän kuhtavaa vuotta. Den 1 april under redogörelset.	Edellisen vuoden alkavana keskim. I medeltal under föregående året.	Huhtikuun 1 päivän kuhtavaa vuotta. Den 1 april under redogörelset.	Edellisen vuoden alkavana keskim. I medeltal under föregående året.	Huhtikuun 1 päivän kuhtavaa vuotta. Den 1 april under redogörelset.
8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
—	—	—	1	10	11	—	—	—	1	17	19
—	—	—	—	15	14	—	—	—	—	24	23
—	—	—	1	14	17	—	—	1	1	19	23
—	—	3	2	142	143	—	—	4	2	228	236
—	—	—	—	15	15	—	—	—	—	25	25
—	—	—	—	14	13	—	—	—	—	20	24
—	—	—	—	10	12	—	—	—	—	16	17
—	—	2	1	30	33	—	—	2	1	47	51
—	—	—	—	36	32	—	—	1	—	60	55
—	—	—	—	23	23	—	—	—	—	38	38
—	—	1	—	14	15	—	—	1	—	22	26
—	1	1	6	3	352	361	1	1	6	3	500
—	—	—	—	6	5	—	—	—	—	7	6
—	—	—	—	67	66	—	—	1	—	89	94
—	—	—	—	37	36	—	1	—	—	57	57
—	—	—	—	49	54	—	—	—	—	79	87
—	—	—	—	63	67	—	—	1	1	86	98
—	—	—	—	58	56	—	—	1	—	83	82
—	—	—	—	45	50	—	—	2	—	63	70
—	—	—	—	4	3	—	—	—	—	8	7
—	—	—	—	23	24	—	1	—	—	28	29
—	—	—	—	4	8	—	—	5	10	250	246
—	—	—	—	1	6	—	—	1	7	36	43
—	—	—	—	44	44	—	—	—	—	70	67
—	—	—	—	48	42	—	—	—	—	74	63
—	—	—	—	31	32	—	—	4	1	47	48
—	—	—	—	6	3	—	—	—	—	10	8
—	—	—	—	9	12	—	—	—	—	13	17
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	1	23	27	1 545	1 566	6	5	35	40	2 590	2 665

b) maanviljelysseurojen piireissä. — b) inom lantbrukssällskapens områden.

Maanviljelysseura. Lantbrukssällskap.	Miehiä — Mankön.						Naisia — Kvinnökn.						Yhteensä — Summa.					
	Alle 15 vuoden. Under 15 år.		15—18 vuoden vähällä 15—18 år.		Yli 18 vuoden. Över 18 år.		Alle 15 vuoden. Under 15 år.		15—18 vuoden vähällä 15—18 år.		Yli 18 vuoden. Över 18 år.		Alle 15 vuoden. Under 15 år.		15—18 vuoden vähällä 15—18 år.		Yli 18 vuoden. Över 18 år.	
	Ehdollisen vuoden alkavana keskim. I medeltal under förordningsåret.	Ehdollisen vuoden alkavana keskim. I medeltal under förordningsåret.	Ehdollisen vuoden alkavana keskim. I medeltal under förordningsåret.	Ehdollisen vuoden alkavana keskim. I medeltal under förordningsåret.	Ehdollisen vuoden alkavana keskim. I medeltal under förordningsåret.	Ehdollisen vuoden alkavana keskim. I medeltal under förordningsåret.	Ehdollisen vuoden alkavana keskim. I medeltal under förordningsåret.	Ehdollisen vuoden alkavana keskim. I medeltal under förordningsåret.	Ehdollisen vuoden alkavana keskim. I medeltal under förordningsåret.	Ehdollisen vuoden alkavana keskim. I medeltal under förordningsåret.	Ehdollisen vuoden alkavana keskim. I medeltal under förordningsåret.	Ehdollisen vuoden alkavana keskim. I medeltal under förordningsåret.	Ehdollisen vuoden alkavana keskim. I medeltal under förordningsåret.	Ehdollisen vuoden alkavana keskim. I medeltal under förordningsåret.	Ehdollisen vuoden alkavana keskim. I medeltal under förordningsåret.	Ehdollisen vuoden alkavana keskim. I medeltal under förordningsåret.	Ehdollisen vuoden alkavana keskim. I medeltal under förordningsåret.	Ehdollisen vuoden alkavana keskim. I medeltal under förordningsåret.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1 Uudenmaan ja Hämeen läänien Maanviljelysseura — Nylands och Tavastehus läns Lantbrukssällskap	—	—	—	5	75	78	—	—	—	1	17	22	—	—	—	6	92	100
2 Uudenmaan läänin Maanviljelysseura — Nylands läns Lantbrukssällskap	—	—	—	5	70	76	—	—	—	4	43	44	—	—	—	9	113	120
3 Suomen Talousseura — Finska Hushållningssällskapet	—	—	—	—	21	25	—	—	2	1	43	43	—	—	2	1	64	68
4 Varsinais-Suomen Maanviljelysseura — Egentliga Finlands Lantbrukssällskap	—	—	—	—	123	141	—	—	1	1	150	146	—	—	1	1	273	287
5 Satakunnan Maanviljelysseura — Satakunta Lantbrukssällskap	—	—	—	—	91	99	—	—	2	3	153	155	—	—	2	3	244	254
6 Hämeen läänin Maanviljelysseura — Tavastehus läns Lantbrukssällskap	—	—	—	1	47	50	—	—	1	—	96	100	—	—	2	1	143	150
7 Hämeen-Satakunnan Maanviljelysseura — Tavastland-Satakunta Lantbrukssällskap	—	—	—	—	25	26	—	—	—	1	54	57	—	—	—	1	79	83
8 Itä-Hämeen Maanviljelysseura — Östra Tavastlands Lantbrukssällskap	—	—	—	—	42	35	—	—	—	1	51	51	—	—	—	1	93	86
9 Läntisen Viipurin läänin Maanviljelysseura — Västra Viborgs läns Lantbrukssällskap	—	—	—	1	25	14	—	—	—	—	19	16	—	—	1	—	44	30
10 Viipurin läänin Maanviljelysseura — Viborgs läns Lantbrukssällskap	—	—	—	—	3	2	—	—	—	—	4	3	—	—	—	—	7	5
11 Itä-Karjalan Maanviljelysseura — Östra Karelen Lantbrukssällskap	—	—	—	—	14	16	1	—	2	—	68	74	1	—	2	—	82	90
12 Mikkelin läänin Maanviljelysseura — St Michels läns Lantbrukssällskap	—	—	—	1	21	23	—	—	—	2	39	42	—	—	1	2	60	65
13 Kuopion Maanviljelysseura — Kuopio Lantbrukssällskap	—	—	—	1	48	50	—	—	1	1	77	74	—	—	2	1	125	124
14 Pohjois-Karjalan Maanviljelysseura — Norra Karelen Lantbrukssällskap	—	—	—	—	28	33	—	—	2	1	50	54	—	—	2	1	78	87
15 Etelä-Pohjanmaan Maanviljelysseura — Södra Österbottens Lantbrukssällskap	—	—	—	—	80	95	—	—	3	2	198	201	—	—	3	2	278	296
16 Keski-Suomen Maanviljelysseura — Mellersta Finlands Lantbrukssällskap	—	—	—	—	12	12	—	1	1	—	39	41	—	1	1	—	51	53
17 Pohjanmaan Ruotsalainen Maanviljelysseura — Österbottens Svenska Lantbrukssällskap	—	—	—	—	41	48	1	—	1	1	84	89	1	—	1	1	125	137
18 Keski-Pohjanmaan Maanviljelysseura — Mellersta Österbottens Lantbrukssällskap	—	—	—	—	1	18	—	—	1	—	38	38	—	—	1	1	59	56
19 Oulun läänin Talousseura — Uleåborgs läns Hushållningssällskap	—	—	—	1	61	55	—	—	3	2	110	105	—	—	4	2	171	160
20 Kajaanin Maanviljelysseura — Kajana Lantbrukssällskap	—	—	—	—	4	5	—	—	—	—	6	3	—	—	—	—	10	8
21 Perä-Pohjolan Maanviljelysseura — Perä-Pohjola Lantbrukssällskap	—	—	—	—	4	5	—	—	—	—	9	12	—	—	—	—	13	17
22 Lapin Maatalousseura — Lappmarkens Lantbrukssällskap	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

b) maanviljelysseurojen piireissä. — b) inom lantbrukssällskapens områden.

Maanviljelysseura, Lantbrukssällskap.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Uudenmaan ja Hämeen läänien Maanviljelysseura ¹⁾ — Nylands och Tavastehus läns Lantbrukssällskap ¹⁾	33	5	13	15	1	1	—	31	111,032	1,385,353	24.1	10 987	
Uudenmaan läänin Maanviljelysseura ¹⁾ — Nylands läns Lantbrukssällskap ¹⁾	35	2	11	22	1	—	—	34	356,691	1,206,025	23.7	11,811	
Suomen Talousseura ¹⁾ — Finska Hushållningssällskapet ¹⁾	23	3	3	17	1	—	—	22	773,601	132,608	24.0	7,147	
Varsinais-Suomen Maanviljelysseura ¹⁾ — Egentliga Finlands Lantbrukssällskap ¹⁾	60	4	8	48	—	—	—	60	4,349,493	378,631	22.9	20,929	
Satakunnan Maanviljelysseura — Satakunta Lantbrukssällskap	51	1	2	48	—	—	—	51	3,977,686	282,012	23.1	16,996	
Hämeen läänin Maanviljelysseura — Tavastehus läns Lantbrukssällskap	31	3	4	24	—	—	—	31	1,897,755	180,300	23.1	10 749	
Hämeen-Satakunnan Maanviljelysseura — Tavastland-Satakunta Lantbrukssällskap	22	3	1	18	2	—	—	20	787,169	20,325	23.1	6,930	
Itä-Hämeen Maanviljelysseura — Östra Tavastlands Lantbrukssällskap	20	4	1	15	—	—	1	19	756,305	119,495	22.5	5,981	
Läntisen Viipurin läänin Maanviljelysseura ¹⁾ — Västra Viborgs läns Lantbrukssällskap ¹⁾	7	1	2	4	—	—	—	7	73,631	68,570	22.6	2 478	
Viipurin läänin Maanviljelysseura — Viborgs läns Lantbrukssällskap	3	—	1	2	1	—	—	2	42,396	—	22.7	982	
Itä-Karjalan Maanviljelysseura — Östra Karelen Lantbrukssällskap	46	—	3	43	21	5	—	20	618,241	595	23.2	10,176	
Mikkelin läänin Maanviljelysseura — St Michels läns Lantbrukssällskap	18	—	—	18	1	4	—	13	497,418	29,131	23.7	4 625	
Kuopion Maanviljelysseura — Kuopio Lantbrukssällskap	33	2	1	30	1	—	2	30	1,631,519	2,100	23.7	6,870	
Pohjois-Karjalan Maanviljelysseura — Norra Karelen Lantbrukssällskap	22	—	1	21	—	1	—	21	642,494	—	23.6	4,785	
Etelä-Pohjanmaan Maanviljelysseura — Södra Österbottens Lantbrukssällskap	82	1	1	80	2	1	—	79	3,537,363	58,679	23.4	23,813	
Keski-Suomen Maanviljelysseura — Mellersta Finlands Lantbrukssällskap	22	—	—	22	6	—	1	15	323,845	—	23.6	4,907	

1) Katso huomautuksia siv. 10 ja 11. — Se anmärkningarna å sid. 10 och 11.

Maanviljelysseura, Lantbrukssällskap.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Pohjanmaan Ruotsalainen Maanviljelysseura — Österbottens Svenska Lantbrukssällskap	40	—	—	5	35	—	—	—	40	1,939,259	109,778	23.6	11,785
Keski-Pohjanmaan Maanviljelysseura — Mellersta Österbottens Lantbrukssällskap	22	—	—	1	21	1	—	—	21	612,636	—	22.8	6,413
Oulun läänin Talousseura — Uleåborgs läns Hushållningssällskap Kajaanin Maanviljelysseura — Kajana Lantbrukssällskap	47	2	—	2	43	6	1	—	40	1,505,069	156,149	23.5	13,393
Perä-Pohjolan Maanviljelysseura — Perä-Pohjola Lantbrukssällskap	3	—	—	—	3	—	—	—	3	79,469	—	23.2	766
Lapin Maatalousseura — Lappmarkens Lantbrukssällskap	5	—	—	—	5	—	—	—	5	83,649	—	24.5	1,419

Meijerien henkilökunta vuonna 1930. — Mejeriernas arbetspersonal år 1930.

a) läänittäin ja kihlakunnittain. — a) läns- och häradsvis.

Lääni ja kihlakunta. Län och härad.	Miehiä — Mankön.						Naisia — Kvinnkön.						Yhteensä — Summa.					
	Alle 15 vuoden. Under 15 år.		15—18 vuoden vähllä. 15—18 år.		Yli 18 vuoden. Över 18 år.		Alle 15 vuoden. Under 15 år.		15—18 vuoden vähllä. 15—18 år.		Yli 18 vuoden. Över 18 år.		Alle 15 vuoden. Under 15 år.		15—18 vuoden vähllä. 15—18 år.		Yli 18 vuoden. Över 18 år.	
	Huhtikuun 1 p:nä kuuluvaa vuotta. Den 1 april under redogörelset.	Huhtikuun 1 p:nä kuuluvaa vuotta. Den 1 april under redogörelset.	Huhtikuun 1 p:nä kuuluvaa vuotta. Den 1 april under redogörelset.	Huhtikuun 1 p:nä kuuluvaa vuotta. Den 1 april under redogörelset.	Huhtikuun 1 p:nä kuuluvaa vuotta. Den 1 april under redogörelset.	Huhtikuun 1 p:nä kuuluvaa vuotta. Den 1 april under redogörelset.	Huhtikuun 1 p:nä kuuluvaa vuotta. Den 1 april under redogörelset.	Huhtikuun 1 p:nä kuuluvaa vuotta. Den 1 april under redogörelset.	Huhtikuun 1 p:nä kuuluvaa vuotta. Den 1 april under redogörelset.	Huhtikuun 1 p:nä kuuluvaa vuotta. Den 1 april under redogörelset.	Huhtikuun 1 p:nä kuuluvaa vuotta. Den 1 april under redogörelset.	Huhtikuun 1 p:nä kuuluvaa vuotta. Den 1 april under redogörelset.	Huhtikuun 1 p:nä kuuluvaa vuotta. Den 1 april under redogörelset.	Huhtikuun 1 p:nä kuuluvaa vuotta. Den 1 april under redogörelset.	Huhtikuun 1 p:nä kuuluvaa vuotta. Den 1 april under redogörelset.	Huhtikuun 1 p:nä kuuluvaa vuotta. Den 1 april under redogörelset.	Huhtikuun 1 p:nä kuuluvaa vuotta. Den 1 april under redogörelset.	Huhtikuun 1 p:nä kuuluvaa vuotta. Den 1 april under redogörelset.
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1 Uudenmaan lääni — Nylands län	4	1	10	9	257	288	—	—	5	—	115	144	4	1	15	9	372	432
2 Kaupungit — Städerna	4	1	5	6	114	140	—	—	1	—	54	77	4	1	6	6	168	217
3 Raaseporin kihlak. — Raseborgs härad	—	—	—	1	16	16	—	—	—	—	7	10	—	—	—	1	23	26
4 Lohjan kihlak. — Lojo härad	—	—	—	—	7	9	—	—	—	—	13	14	—	—	1	—	20	23
5 Helsingin kihlak. — Helsinge härad	—	—	—	—	24	29	—	—	—	—	14	17	—	—	2	—	38	46
6 Pernajan kihlak. — Pernä härad	—	—	5	1	96	94	—	—	1	—	27	26	—	—	6	1	123	120
7 Turun ja Porin lääni — Åbo och Björneborgs län	—	—	—	—	273	251	—	—	5	4	343	343	—	—	5	5	616	594
8 Kaupungit — Städerna	—	—	—	—	16	15	—	—	—	—	26	26	—	—	—	—	42	41
9 Vehmaan kihlak. — Vehmo härad	—	—	—	—	14	13	—	—	—	—	17	18	—	—	—	—	31	31
10 Mynämäen kihlak. — Virmo härad	—	—	—	—	10	10	—	—	1	2	14	17	—	—	1	2	24	27
11 Piikkiön kihlak. — Pikis härad	—	—	—	—	24	15	—	—	—	—	17	22	—	—	—	—	41	37
12 Halikon kihlak. — Halikko härad	—	—	—	—	70	62	—	—	—	—	53	50	—	—	—	—	123	112
13 Ulvilan kihlak. — Ulvsby härad	—	—	—	—	22	18	—	—	2	1	37	37	—	—	2	1	59	55
14 Ikaalisten kihlak. — Ikaalis härad	—	—	—	—	19	21	—	—	—	—	33	35	—	—	—	1	52	56
15 Tyrvään kihlak. — Tyrvis härad	—	—	—	—	15	13	—	—	—	—	34	26	—	—	—	—	49	39
16 Loimaan kihlak. — Loimijoki härad	—	—	—	—	55	53	—	—	1	1	73	70	—	—	1	1	128	123
17 Maskun kihlak. — Masku härad	—	—	—	—	28	31	—	—	1	—	39	42	—	—	1	—	67	73
18 Ahvenanmaan maakunta — Ålands landskap	—	—	—	—	8	5	—	—	—	1	27	27	—	—	—	1	35	32
19 Hämeen lääni — Tavastehus län	—	—	1	1	119	124	—	—	2	—	210	206	—	—	3	1	329	330
20 Kaupungit — Städerna	—	—	—	—	28	32	—	—	—	—	29	32	—	—	—	—	57	64
21 Ruoveden kihlak. — Ruovesi härad	—	—	—	—	10	9	—	—	—	—	25	22	—	—	—	—	35	31
22 Pirkkalan kihlak. — Birkala härad	—	—	—	—	9	9	—	—	1	—	16	16	—	—	1	—	25	25
23 Tammelan kihlak. — Tammela härad	—	—	—	—	32	31	—	—	—	—	72	70	—	—	1	1	104	101
24 Hauhon kihlak. — Hauho härad	—	—	—	—	14	16	—	—	—	—	22	21	—	—	—	—	36	37
25 Jämsän kihlak. — Jämsä härad	—	—	—	—	13	13	—	—	—	—	25	26	—	—	1	—	38	39
26 Hollolan kihlak. — Hollola härad	—	—	—	—	13	14	—	—	1	—	21	19	—	—	—	—	34	33
27 Viipurin lääni — Viborgs län	—	1	—	2	52	49	—	—	—	3	131	124	—	1	—	5	183	173
28 Kaupungit — Städerna	—	—	—	—	20	15	—	—	—	—	38	31	—	—	—	—	58	46
29 Rannan kihlak. — Stranda härad	—	—	—	—	1	3	—	—	—	—	1	3	—	—	—	—	2	6
30 Kymnän kihlak. — Kymmene härad	—	—	—	—	10	13	—	—	—	—	12	13	—	—	—	—	22	26
31 Lappeen kihlak. — Lappvesi härad	—	—	—	—	4	3	—	—	—	—	4	5	—	—	—	—	8	8
32 Jääsken kihlak. — Jääskis härad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
33 Äyräpään kihlak. — Äyräpää härad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
34 Käkisälmen kihlak. — Keksholms härad	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—	3	3
35 Kurkijoen kihlak. — Kronoborgs härad	—	1	—	—	12	11	—	—	—	—	1	48	49	—	1	—	60	60
36 Sortavalan kihlak. — Sordavala härad	—	—	—	—	3	1	—	—	—	—	2	18	14	—	—	3	21	15
37 Salmin kihlak. — Salmis härad	—	—	—	—	1	2	—	—	—	—	8	7	—	—	—	—	9	9
38 Mikkelin lääni — S:t Michels län	—	—	—	2	46	38	—	—	—	2	72	70	—	—	2	3	118	108
39 Kaupungit — Städerna	—	—	—	—	3	3	—	—	—	—	3	5	—	—	—	—	6	8
40 Heinolan kihlak. — Heinola härad	—	—	—	—	20	18	—	—	—	—	27	25	—	—	—	—	47	43

Taululiite } N:o 7.
Tabellbilaga }

	Miehiä — Mankön.					
	Alle 15 vuoden. Under 15 år.		15—18 vuoden vähällä. 15—18 år.		Yli 18 vuoden. Över 18 år.	
	Edellisen vuoden alkuna keskin. I medeltal under föregående året.	Huhtikuun 1 p:nä kuluva vuotta. Den 1 april under redogörelset.	Edellisen vuoden alkuna keskin. I medeltal under föregående året.	Huhtikuun 1 p:nä kuluva vuotta. Den 1 april under redogörelset.	Edellisen vuoden alkuna keskin. I medeltal under föregående året.	Huhtikuun 1 p:nä kuluva vuotta. Den 1 april under redogörelset.
I	2	3	4	5	6	7
1 Mikkelin kihlak. — S:t Michels härad	—	—	—	—	8	7
2 Juvan kihlak. — Jokkas härad	—	—	—	1	9	6
3 Rantasalmen kihlak. — Rantasalmi härad	—	—	—	1	6	4
4 Kuopion lääni — Kuopio län	—	—	—	1	93	87
5 Kaupungit — Städemna	—	—	—	—	10	7
6 Pielisjärven kihlak. — Pielisjärvi härad	—	—	—	—	11	9
7 Iomantsin kihlak. — Iomants härad	—	—	—	—	5	4
8 Liperin kihlak. — Libelits härad	—	—	—	—	18	17
9 Iisalmen kihlak. — Idensalmi härad	—	—	—	1	23	24
10 Kuopion kihlak. — Kuopio härad	—	—	—	—	15	17
11 Rautalammin kihlak. — Rautalampi härad	—	—	—	—	11	9
12 Vaasan lääni — Vasa län	—	—	—	1	169	177
13 Kaupungit — Städemna	—	—	—	—	1	1
14 Ilmajoen kihlak. — Ilmola härad	—	—	—	—	28	29
15 Närpiön kihlak. — Närpes härad	—	—	—	—	21	20
16 Korsholman kihlak. — Korsholms härad	—	—	—	—	33	30
17 Lapuan kihlak. — Lappo härad	—	—	—	—	31	30
18 Pietarsaaren kihlak. — Pedersöre härad	—	—	—	—	26	33
19 Kuortaneen kihlak. — Kuortane härad	—	—	—	—	20	22
20 Laukaan kihlak. — Laukas härad	—	—	—	—	4	4
21 Viitasaaren kihlak. — Viitasaari härad	—	—	—	1	5	8
22 Oulun lääni — Uleåborgs län	—	—	—	2	82	85
23 Kaupungit — Städemna	—	—	—	1	12	14
24 Oulun kihlak. — Ulea härad	—	—	—	—	23	25
25 Saloisten kihlak. — Salo härad	—	—	—	1	21	21
26 Haapajärven kihlak. — Haapajärvi härad	—	—	—	—	16	18
27 Kajaanin kihlak. — Kajana härad	—	—	—	—	5	3
28 Kemian kihlak. — Kemi härad	—	—	—	—	5	4
29 Lapin kihlak. — Lappmarkens härad	—	—	—	—	—	—
30 Valtakunta — Riket	4	2	13	17	1,099	1,104

	Naisia — Kvinnkön.						Yhteensä — Summa.					
	Alle 15 vuoden. Under 15 år.		15—18 vuoden vähällä. 15—18 år.		Yli 18 vuoden. Över 18 år.		Alle 15 vuoden. Under 15 år.		15—18 vuoden vähällä. 15—18 år.		Yli 18 vuoden. Över 18 år.	
	Edellisen vuoden alkuna keskin. I medeltal under föregående året.	Huhtikuun 1 p:nä kuluva vuotta. Den 1 april under redogörelset.	Edellisen vuoden alkuna keskin. I medeltal under föregående året.	Huhtikuun 1 p:nä kuluva vuotta. Den 1 april under redogörelset.	Edellisen vuoden alkuna keskin. I medeltal under föregående året.	Huhtikuun 1 p:nä kuluva vuotta. Den 1 april under redogörelset.	Edellisen vuoden alkuna keskin. I medeltal under föregående året.	Huhtikuun 1 p:nä kuluva vuotta. Den 1 april under redogörelset.	Edellisen vuoden alkuna keskin. I medeltal under föregående året.	Huhtikuun 1 p:nä kuluva vuotta. Den 1 april under redogörelset.	Edellisen vuoden alkuna keskin. I medeltal under föregående året.	Huhtikuun 1 p:nä kuluva vuotta. Den 1 april under redogörelset.
8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	
1	—	—	1	—	11	11	—	—	1	—	19	18
2	—	—	—	—	14	13	—	—	1	—	23	19
3	—	—	1	1	17	16	—	—	1	—	23	20
4	—	—	—	—	2	2	—	—	2	3	236	215
5	—	—	—	—	15	9	—	—	—	—	25	16
6	—	—	—	—	13	9	—	—	—	—	24	18
7	—	—	—	—	12	9	—	—	—	—	17	13
8	—	—	—	1	33	27	—	—	1	1	51	44
9	—	—	—	—	32	35	—	—	—	—	55	59
10	—	—	—	1	23	21	—	—	1	1	38	38
11	—	—	—	—	15	18	—	—	—	—	26	27
12	—	—	—	—	361	361	—	—	3	7	530	538
13	—	—	—	—	5	6	—	—	—	—	6	7
14	—	—	—	—	66	61	—	—	—	—	94	90
15	—	—	—	—	36	38	—	—	1	1	57	58
16	—	—	—	—	54	52	—	—	1	1	87	82
17	—	—	—	—	67	69	—	—	1	2	98	99
18	—	—	—	—	56	64	—	—	—	—	82	97
19	—	—	—	—	50	47	—	—	—	1	70	69
20	—	—	—	—	3	4	—	—	—	—	7	8
21	—	—	—	—	24	20	—	—	1	1	29	28
22	—	—	—	—	8	15	—	—	10	15	246	258
23	—	—	—	—	6	13	—	—	7	13	43	47
24	—	—	—	—	44	38	—	—	—	—	67	63
25	—	—	—	—	42	43	—	—	2	1	63	64
26	—	—	—	—	32	41	—	—	1	—	48	59
27	—	—	—	—	3	6	—	—	—	1	8	9
28	—	—	—	—	12	12	—	—	—	—	17	16
29	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
30	1	1	27	32	1,566	1,576	5	3	40	49	2,665	2,680

b) maanviljelysseurojen piireissä. — b) inom lantbrukssällskapens områden.

Maanviljelysseura, lantbrukssällskap.	Miehiä — Mankön.						Naisia — Kvinnkön.						Yhteensä — Summa.					
	Alle 15 vuoden. Under 15 år.		15—18 vuoden väällä. 15—18 år.		Yli 18 vuoden. Över 18 år.		Alle 15 vuoden. Under 15 år.		15—18 vuoden väällä. 15—18 år.		Yli 18 vuoden. Över 18 år.		Alle 15 vuoden. Under 15 år.		15—18 vuoden väällä. 15—18 år.		Yli 18 vuoden. Över 18 år.	
	Edellisen vuoden alkavana keskim. I medeltal under föregående året.	Huhtikuun 1 päivä kuhuvaa vuotta. Den 1 april under redogörelseåret.	Edellisen vuoden alkavana keskim. I medeltal under föregående året.	Huhtikuun 1 päivä kuhuvaa vuotta. Den 1 april under redogörelseåret.	Edellisen vuoden alkavana keskim. I medeltal under föregående året.	Huhtikuun 1 päivä kuhuvaa vuotta. Den 1 april under redogörelseåret.	Edellisen vuoden alkavana keskim. I medeltal under föregående året.	Huhtikuun 1 päivä kuhuvaa vuotta. Den 1 april under redogörelseåret.	Edellisen vuoden alkavana keskim. I medeltal under föregående året.	Huhtikuun 1 päivä kuhuvaa vuotta. Den 1 april under redogörelseåret.	Edellisen vuoden alkavana keskim. I medeltal under föregående året.	Huhtikuun 1 päivä kuhuvaa vuotta. Den 1 april under redogörelseåret.	Edellisen vuoden alkavana keskim. I medeltal under föregående året.	Huhtikuun 1 päivä kuhuvaa vuotta. Den 1 april under redogörelseåret.	Edellisen vuoden alkavana keskim. I medeltal under föregående året.	Huhtikuun 1 päivä kuhuvaa vuotta. Den 1 april under redogörelseåret.	Edellisen vuoden alkavana keskim. I medeltal under föregående året.	Huhtikuun 1 päivä kuhuvaa vuotta. Den 1 april under redogörelseåret.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1. Uudenmaan ja Hämeen läänien Maanviljelysseura ¹⁾ — Nylands och Tavastehus läns Lantbrukssällskap ¹⁾	—	—	5	2	78	81	—	—	1	—	22	22	—	—	6	2	100	103
2. Uudenmaan läänin Maanviljelysseura ¹⁾ — Nylands läns Lantbrukssällskap ¹⁾	—	—	5	1	76	81	—	—	4	—	44	49	—	—	9	1	120	130
3. Suomen Talousseura ¹⁾ — Finska Hushållningssällskapet ¹⁾	—	—	—	—	25	21	—	—	1	3	43	42	—	—	1	3	68	63
4. Varsinais-Suomen Maanviljelysseura ¹⁾ — Egentliga Finlands Lantbrukssällskap ¹⁾	—	—	—	—	141	127	—	—	1	—	146	158	—	—	1	—	287	285
5. Satakunnan Maanviljelysseura — Satakunta Lantbrukssällskap.....	—	—	—	1	99	93	—	—	3	2	155	144	—	—	3	3	254	237
6. Hämeen läänin Maanviljelysseura — Tavastehus läns Lantbrukssällskap.....	—	—	1	1	50	50	—	—	—	—	100	97	—	—	1	1	150	147
7. Hämeen-Satakunnan Maanviljelysseura — Tavastland-Satakunta Lantbrukssällskap.....	—	—	—	—	26	26	—	—	1	—	57	55	—	—	1	—	83	81
8. Itä-Hämeen Maanviljelysseura — Östra Tavastlands Lantbrukssällskap.....	—	—	—	—	35	33	—	—	1	—	51	46	—	—	1	—	86	79
9. Läntisen Viipurin läänin Maanviljelysseura ¹⁾ — Västra Viborgs läns Lantbrukssällskap ¹⁾	—	—	—	—	14	16	—	—	—	—	16	18	—	—	—	—	30	34
10. Viipurin läänin Maanviljelysseura — Viborgs läns Lantbrukssällskap.....	—	—	—	—	2	4	—	—	—	—	3	5	—	—	—	—	5	9
11. Itä-Karjalan Maanviljelysseura — Östra-Kare lens Lantbrukssällskap.....	—	—	1	2	16	14	—	—	—	3	74	70	—	1	—	5	90	84
12. Mikkelin läänin Maanviljelysseura — S:t Michels läns Lantbrukssällskap.....	—	—	—	2	23	18	—	—	2	1	42	41	—	—	2	3	65	59
13. Kuopion Maanviljelysseura — Kuopio Lantbrukssällskap.....	—	—	—	1	50	51	—	—	1	1	74	78	—	—	1	2	124	129
14. Pohjois-Karjalan Maanviljelysseura — Norra Kare lens Lantbrukssällskap.....	—	—	—	—	33	29	—	—	1	1	54	41	—	—	1	1	87	70
15. Etelä-Pohjanmaan Maanviljelysseura — Södra Österbottens Lantbrukssällskap.....	—	—	—	—	95	92	—	—	2	4	201	195	—	—	2	4	296	287
16. Keski-Suomen Maanviljelysseura — Mellersta Finlands Lantbrukssällskap.....	—	—	—	1	12	16	1	1	—	1	41	37	1	1	—	2	53	53
17. Pohjanmaan Ruotsalainen Maanviljelysseura — Österbottens Svenska Lantbrukssällskap.....	—	—	—	—	48	54	—	—	1	1	89	94	—	—	1	1	137	148
18. Keski-Pohjanmaan Maanviljelysseura — Mellersta Österbottens Lantbrukssällskap.....	—	—	1	—	18	20	—	—	—	—	38	44	—	—	1	—	56	64
19. Oulun läänin Talousseura — Uleåborgs läns Hushållningssällskap.....	—	—	—	—	55	58	—	—	2	1	105	107	—	—	2	1	160	165
20. Kajaanin Maanviljelysseura — Kajana Lantbrukssällskap.....	—	—	—	—	5	3	—	—	—	—	1	3	6	—	—	—	8	9
21. Perä-Pohjolan Maanviljelysseura — Perä-Pohjola Lantbrukssällskap.....	—	—	—	—	5	4	—	—	—	—	—	12	12	—	—	—	17	16
22. Lapin Maatalousseura — Lappmarkens Lant-hushållningssällskap.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

1) Katso huomautuksia siv. 10 ja 11. — Se anmärkningarna å sid. 10 och 11.

Maanviljelystyöväen palkat vuonna 1929. — Lantbruksarbetarnes löner år 1929.

a) läänittäin ja kihlakunnittain. — a) läns- och häradsois.

Lääni ja kihlakunta. Län och härad.	Vuospalkka. Årslön.				Päivä Dag palkka jalkapäivätyöstä. lön för iottdagsverke.				Päiväpalkka hevospäivätyöstä. Daglön för hästdagsverke.																				
	Rengin. För dräng.		Piian. För piga.		Miehen. För man.				Kesällä — Om sommaren.				Talvella — Om vintern.				Kesällä — Om somm.				Talvella — Om vint.								
	I omassa rinnassa. I egen kost.		I omassa rinnassa. I gärdens kost.		I omassa rinnassa. I egen kost.		I omassa rinnassa. I gärdens kost.		Naisen. För kvinna.		Miehen. För man.		Naisen. För kvinna.		Kesällä — Om somm.		Talvella — Om vint.		Kesällä — Om somm.		Talvella — Om vint.								
	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.							
1 Uudenmaan lääni — Nylands län	4,921	8,702	3,264	5,966	24	80	35	80	12	53	20	38	18	79	30	05	9	92	17	71	49	83	69	75	43	45	64	75	1
2 Raaseporin kihlak. — Raseborgs härad	4,600	7,763	3,080	5,688	26	70	37	70	12	80	19	30	20	33	29	80	9	88	16	11	53	13	70	50	43	75	63	—	2
3 Lohjan kk. — Lojo hd	4,688	8,250	3,263	6,100	25	—	36	—	11	13	18	25	17	88	29	50	9	75	16	38	52	—	70	63	44	—	63	75	3
4 Helsingin kk. — Helsinge hd	5,433	9,430	3,510	6,089	25	20	37	50	13	20	22	10	18	90	30	40	10	60	18	20	52	—	72	—	44	—	68	—	4
5 Pernajan kk. — Pernä hd	4,958	8,948	3,212	5,992	22	75	36	—	12	—	20	58	17	50	30	13	9	50	17	75	45	45	66	67	42	73	64	17	5
6 Turun ja Porin lääni — Åbo och Björneborgs län	4,431	7,664	3,407	5,762	20	98	32	60	13	30	21	55	14	74	25	60	10	07	17	90	45	39	66	68	35	83	55	96	6
7 Vehmaan kihlak. — Vehmo härad	4,145	7,388	3,045	5,250	21	55	33	—	13	45	22	33	14	82	26	—	9	08	17	22	41	30	60	45	36	11	57	50	7
8 Mynämäen kk. — Virmo hd	5,000	7,800	3,500	5,520	22	—	35	—	14	90	22	90	17	20	27	50	11	50	18	60	51	67	70	—	37	78	55	—	8
9 Pääkkön kk. — Pikkis hd	5,450	8,286	4,500	6,367	22	75	35	25	12	75	21	88	14	38	27	50	10	—	18	33	46	67	74	29	33	33	56	14	9
10 Hallikon kk. — Hallikko hd	4,613	7,858	3,627	5,827	22	67	34	—	12	87	20	47	16	33	26	53	11	13	18	36	43	18	64	86	38	64	56	50	10
11 Ulvilan kk. — Ulvsby hd	4,188	7,479	2,929	5,259	20	06	31	33	12	25	19	63	15	—	25	35	9	50	16	40	45	—	65	59	38	—	57	94	11
12 Ikaalisten kk. — Ikaalis hd	3,756	6,900	2,689	5,167	18	56	31	23	13	44	21	43	14	56	24	88	9	22	17	33	46	11	67	50	35	—	55	—	12
13 Tyrvään kk. — Tyrvis hd	4,680	8,043	3,543	6,207	20	14	30	86	14	14	23	71	14	29	25	14	10	—	19	29	47	86	72	14	40	86	66	—	13
14 Loimaan kk. — Loimijoki hd	4,321	7,385	3,429	5,800	18	86	30	—	12	14	21	—	13	04	23	71	9	50	18	36	43	21	65	—	32	36	53	57	14
15 Maskun kk. — Masku hd	4,200	7,793	3,613	6,417	21	35	33	24	14	41	22	18	13	94	24	88	10	47	18	07	46	—	67	—	33	50	51	73	15
16 Ahvenanmaan maakunta — Ålands landskap	4,786	7,833	2,914	5,370	30	—	40	82	14	80	21	78	22	—	31	33	9	33	16	78	59	58	77	09	47	31	61	18	16
17 Hämeen lääni — Tavastehus län	4,333	8,015	3,124	5,654	19	49	32	55	12	42	21	07	14	11	26	11	9	43	17	90	42	83	66	—	36	96	60	20	17
18 Ruoveden kihlak. — Ruovesi härad	4,114	7,667	2,871	5,460	17	71	31	71	11	71	20	—	13	71	26	—	8	29	17	17	40	—	62	14	31	43	60	71	18
19 Pirkkalan kk. — Birkala hd	4,863	8,700	3,238	6,167	19	—	32	—	12	10	21	60	14	80	27	—	10	38	19	33	44	29	68	33	38	57	61	22	19
20 Tammelan kk. — Tammela hd	4,583	7,669	3,446	5,700	19	46	31	38	11	38	18	92	14	08	24	15	9	62	17	17	38	33	58	23	34	42	55	77	20
21 Hauhon kk. — Hauho hd	4,050	7,950	3,350	5,638	20	50	33	70	12	80	21	20	14	70	27	—	9	80	17	78	45	38	73	13	36	50	62	50	21
22 Jämsän kk. — Jämsä hd	3,886	7,958	2,329	5,080	18	88	33	50	11	75	20	63	13	25	26	63	8	13	16	57	46	88	71	25	38	13	60	—	22
23 Hollolan kk. — Hollola hd	4,400	8,360	3,117	5,725	20	43	32	57	13	86	24	—	13	71	26	71	10	—	19	43	45	—	67	14	40	—	64	—	23
24 Viipurin lääni — Viborgs län	4,434	8,404	2,364	5,158	27	03	40	31	15	24	25	16	17	67	30	19	9	54	18	49	51	32	77	07	43	60	67	93	24
25 Rannan kihlak. — Stranda härad	4,500	8,363	2,288	5,417	26	25	41	25	15	25	23	88	17	75	30	—	9	71	18	14	56	67	75	62	43	33	61	25	25
26 Kymnön kk. — Kymmene hd	4,563	8,225	2,713	5,486	24	38	38	13	12	88	22	88	17	50	30	88	10	—	18	25	49	75	76	25	43	38	70	63	26
27 Lappeen kk. — Lappvesi hd	4,300	7,883	2,357	5,060	22	86	33	57	11	29	20	29	12	43	23	83	7	29	15	—	45	—	73	57	46	67	74	17	27
28 Jämsän kk. — Jämsä hd	4,071	7,917	2,371	4,920	29	29	44	29	16	71	27	57	18	86	31	14	10	—	19	29	50	71	82	14	42	86	70	71	28
29 Äyräpään kk. — Äyräpää hd	4,357	7,917	2,586	4,700	27	14	40	—	15	71	24	17	17	50	30	—	8	83	17	86	53	33	77	86	45	83	70	29	
30 Käkisalmen kk. — Käksholms hd	3,700	7,550	1,957	4,817	25	—	38	57	15	29	26	86	16	14	27	14	8	29	18	29	54	29	75	83	44	29	64	29	30
31 Kurkijoen kk. — Kronoborgs hd	3,880	8,000	1,957	4,900	29	—	43	—	18	40	29	—	21	—	34	60	12	—	21	40	50	—	75	—	39	—	64	—	31
32 Sortavalan kk. — Sordavala hd	4,350	9,200	2,300	6,000	27	50	38	75	15	50	26	75	17	50	28	75	9	—	18	75	46	25	70	—	38	75	61	25	32
33 Salmin kk. — Salmis hd	6,200	11,100	2,432	5,950	32	50	43	33	17	83	27	50	21	67	35	83	11	33	19	67	60	83	85	—	45	83	72	50	33
34 Mikkelin lääni — St Michels län	3,892	7,334	2,410	4,856	21	28	33	14	12	34	21	32	14	21	25	62	8	07	16	18	40	90	60	69	36	25	60	18	34
35 Heinolan kihlak. — Heinola härad	3,571	6,638	2,563	5,133	17	50	28	75	11	38	19	71	12	13	22	50	8	38	16	—	37	63	57	50	34	38	56	88	35
36 Mikkelin kk. — St Michels hd	3,940	7,000	2,560	4,880	20	—	34	—	11	40	22	—	14	40	26	—	8	40	17	60	44	—	60	—	40	—	60	—	36
37 Juvan kk. — Jokkas hd	3,800	7,286	2,314	4,357	22	43	35	71	13	43	21	86	15	43	28	29	8	71	17	14	41	43	62	86	34	17	58	33	37
38 Rantasalmen kk. — Rantasalmi hd	4,222	8,176	2,267	5,047	24	44	34	56	12	89	21	78	15	—	26	11	7	11	14	78	41	67	62	22	37	22	64	44	38

Taululiite
Tabellbilaga } N:o 8.

b) maanviljelysseurojen piireissä. — b) inom lantbrukssällskapens områden.

Maanviljelysseura Lantbrukssällskap.	Vuospalkka. Årstön.				Päivä- Dag- palkka jalkapäivätyöstä. lön för fotdagsverke.				Päiväpalkka hevospäivätyöstä. Daglön för hästdagsverke.																				
	Rengin. För dräng.		Piian. För piga.		Miehen. För man.				Kesällä — Om sommaren.				Talvella — Om vintern.				Kesällä — Om somn.				Talvella. — Om viint.								
	Talon ruusassa. I egon kost.	Oma- ssa ruusassa. I egon kost.	Talon ruusassa. I egon kost.	Oma- ssa ruusassa. I egon kost.	Talon ruusassa. I egon kost.	Oma- ssa ruusassa. I egon kost.	Talon ruusassa. I egon kost.	Oma- ssa ruusassa. I egon kost.	Naisen. För kvinna.		Miehen. För man.		Naisen. För kvinna.		Kesällä — Om somn.		Talvella. — Om viint.		Kesällä — Om somn.		Talvella. — Om viint.								
									Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	
1 Uudenmaan ja Hämeen läänien Maanviljelysseura ¹⁾ — Nylands och Tavastehus läns Lantbrukssällskap ¹⁾	5,145	9,131	3,282	6,206	26	35	38	10	13	15	20	75	19	53	30	15	10	67	17	58	48	33	69	25	42	67	64	—	1
2 Uudenmaan läänin Maanviljelysseura ¹⁾ — Nylands läns Lantbrukssällskap ¹⁾	4,840	8,448	3,310	5,825	23	57	35	71	11	71	19	86	18	33	30	05	9	19	16	52	50	—	69	76	43	75	65	95	2
3 Suomen Talousseura ¹⁾ — Finska Hushållningssällskapet ¹⁾	4,850	7,939	3,025	4,866	27	80	38	26	14	32	21	53	20	54	29	84	9	88	17	16	55	50	72	40	45	71	60	42	3
4 Varsinais-Suomen Maanviljelysseura ¹⁾ — Egentliga Finlands Lantbrukssällskap ¹⁾	4,543	7,780	3,716	6,060	21	64	33	22	13	68	21	51	14	64	25	65	10	42	18	22	44	86	66	38	33	98	52	38	4
5 Satakunnan Maanviljelysseura — Satakunta Lantbrukssällskap	4,181	7,454	3,074	5,519	17	67	30	93	12	76	21	23	14	10	24	95	9	52	17	63	45	37	67	02	36	90	58	38	5
6 Hämeen läänin Maanviljelysseura — Tavastehus läns Lantbrukssällskap	4,326	7,779	3,413	5,714	19	92	32	29	12	67	20	67	14	38	25	38	9	71	17	55	41	57	64	18	35	24	58	41	6
7 Hämeen—Satakunnan Maanviljelysseura — Tavastland-Satakunta Lantbrukssällskap	4,333	8,106	2,956	5,733	16	81	28	33	10	62	18	40	14	10	26	14	9	—	17	56	42	78	66	—	36	94	60	25	7
8 Itä-Hämeen Maanviljelysseura — Östra Tavastlands Lantbrukssällskap	3,919	7,650	2,606	5,275	12	24	20	88	7	82	13	06	13	06	25	76	9	12	18	13	41	40	64	71	37	14	61	—	8
9 Lännsen Viipurin läänin Maanviljelysseura ¹⁾ — Västra Viborgs läns Lantbrukssällskap ¹⁾	4,617	8,371	2,743	4,914	22	57	36	43	11	57	21	14	16	43	29	57	10	—	17	71	44	29	75	71	45	29	72	86	9
10 Viipurin läänin Maanviljelysseura — Viborgs läns Lantbrukssällskap	4,203	8,000	2,346	4,977	26	57	40	37	15	20	24	88	16	76	28	85	8	94	18	03	51	38	76	91	44	11	67	65	10
11 Itä-Karjalan Maanviljelysseura — Östra Karelen Lantbrukssällskap	4,847	9,467	2,306	5,733	29	41	41	76	16	82	27	35	20	—	33	12	10	53	19	71	54	12	77	94	42	06	66	47	11
12 Mikkelin läänin Maanviljelysseura — St Michels läns Lantbrukssällskap	4,023	7,554	2,382	4,778	22	37	34	36	12	59	21	77	14	77	26	50	7	95	16	18	42	50	61	82	37	62	61	43	12
13 Kuopion Maanviljelysseura — Kuopio Lantbrukssällskap	4,312	7,737	2,387	5,456	24	07	35	69	14	11	23	81	15	70	26	96	8	74	17	58	48	70	72	93	39	67	65	22	13
14 Pohjois-Karjalan Maanviljelysseura — Norra Karelen Lantbrukssällskap	4,052	7,896	2,241	5,273	26	95	40	25	15	45	24	80	17	—	29	85	9	20	17	58	55	53	81	50	46	67	73	—	14
15 Etelä-Pohjanmaan Maanviljelysseura — Södra Österbottens Lantbrukssällskap	3,300	6,778	2,341	4,800	20	56	33	60	14	19	24	44	13	37	25	20	9	37	18	09	45	08	63	85	35	87	54	40	15
16 Keski-Suomen Maanviljelysseura — Mellersta Finlands Lantbrukssällskap	5,164	8,020	2,333	5,235	21	65	33	60	13	35	22	89	16	05	28	05	8	80	17	61	46	32	69	74	44	21	69	21	16
17 Pohjanmaan Ruotsalainen Maanviljelysseura — Österbottens Svenska Lantbrukssällskap	4,748	7,707	3,036	5,058	31	96	44	23	19	71	29	15	22	96	33	85	11	81	20	—	62	05	81	80	49	55	66	80	17
18 Keski-Pohjanmaan Maanviljelysseura — Mellersta Österbottens Lantbrukssällskap	3,907	7,100	2,104	4,200	25	—	37	31	14	50	23	67	15	64	28	83	8	64	17	10	54	29	78	21	48	21	73	21	18
19 Oulun läänin Talousseura — Uleåborgs läns Hushållningssällskap	4,024	7,887	2,271	4,986	29	26	41	70	16	46	26	52	15	10	28	45	8	51	18	50	55	15	82	18	40	76	66	44	19
20 Kajaanin Maanviljelysseura — Kajana Lantbrukssällskap	4,625	8,360	2,138	4,600	31	33	45	63	15	22	24	—	21	67	34	13	9	11	18	38	68	13	99	38	53	75	79	38	20
21 Perä-Pohjolan Maanviljelysseura — Perä-Pohjola Lantbrukssällskap	5,900	10,067	2,682	5,500	36	64	53	50	16	27	27	22	25	45	40	70	13	45	25	22	75	—	109	50	61	50	93	—	21
22 Lapin Maatalousseura — Lappmarkens Lantushållningssällskap	4,927	10,350	2,686	6,750	47	50	67	86	24	13	43	—	32	50	48	57	12	50	24	—	94	—	132	14	70	—	110	71	22

1) Katso huonautuksia siv. 10 ja 11. — Se anmärkningarna å sid. 10 och 11.

Taululiite
Tabellbilaga } N:o 9.

Maanviljelystyöväen palkat vuonna 1930. — Lantbruksarbetarnes löner år 1930.
a) läänittäin ja kihlakunnittain. — a) läns- och häradsvís.

Lääni ja kihlakunta. Län och härad.	Vuospalkka. Årslön.				Päivä palkka jalkapäivätyöstä. Dag lön för fotdagsverke.												Päiväpalkka hevospäivätyöstä. Daglön för hästdagsverke.												
	Rengin. För dräng.		Piian. För piga.		Miehen. För man.				Naisen. För kvinna.				Miehen. För man.				Naisen. För kvinna.				Kesällä.—Om somm.				Talvella.—Om vint.				
	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	
																													Talon ruusssa. I eigen kost.
1 Uudenmaan lääni—Nyländs län	4,570	7,805	3,149	5,452	21	08	32	05	12	15	19	05	15	51	25	33	9	78	16	03	43	28	64	08	37	41	57	89	1
2 Raaseporin kihlak.—Raseborgs härad	4,830	7,843	3,122	5,457	21	67	32	—	12	—	17	80	16	11	25	—	9	38	15	11	48	13	64	—	40	—	54	50	2
3 Lohjan kk.—Lojo hd	4,175	7,460	3,288	5,720	20	88	32	50	12	38	19	38	14	88	24	38	10	29	15	57	40	—	60	63	33	—	54	38	3
4 Helsingin kk.—Helsinge hd	4,650	7,650	3,270	5,067	21	10	31	80	14	—	20	50	16	60	26	50	11	30	17	50	50	—	69	44	44	—	65	56	4
5 Pernajan kk.—Perna hd	4,550	8,050	2,976	5,625	20	75	32	—	10	58	18	67	14	58	25	25	8	50	15	75	38	18	62	27	34	55	57	27	5
6 Turun ja Porin lääni—Åbo och Björneborgs län	3,990	6,949	3,128	5,390	18	14	28	35	11	68	19	27	12	94	22	28	9	10	16	23	39	69	57	25	31	68	48	56	6
7 Vehmaan kihlak.—Vehmo härad	3,991	6,663	2,882	4,757	19	—	29	09	12	—	20	09	13	—	22	09	8	73	15	82	39	—	54	50	31	50	49	44	7
8 Mynämäen kk.—Virmo hd	4,709	6,850	3,136	4,970	22	09	33	—	14	18	22	27	16	36	26	55	11	18	18	18	50	—	65	82	39	50	55	36	8
9 Piikkiön kk.—Pikis hd	4,013	7,229	3,263	5,614	19	88	30	—	12	38	19	75	13	—	22	13	10	—	17	17	41	43	62	50	30	—	50	—	9
10 Halikon kk.—Halikko hd	3,993	7,000	3,260	5,544	18	07	27	40	10	93	17	53	13	40	21	20	9	—	15	62	37	92	54	67	34	33	51	92	10
11 Ulvitan kk.—Ulvby hd	3,725	6,570	2,856	4,777	18	59	28	12	11	24	18	19	13	76	22	94	9	25	15	57	39	69	54	71	31	—	45	59	11
12 Ikaalisten kk.—Ikaalis hd	3,660	7,000	2,443	5,500	15	89	26	43	11	—	19	43	11	—	21	43	7	22	14	57	37	78	57	22	33	33	50	56	12
13 Tyrvään kk.—Tyrvís hd	3,786	6,957	3,300	5,650	17	71	27	57	12	29	20	43	12	—	21	86	8	86	16	57	40	86	58	57	31	43	51	43	13
14 Loimaan kk.—Loimijoki hd	4,093	7,177	3,307	5,691	15	86	26	93	10	29	18	36	11	57	21	79	8	79	16	93	35	36	54	57	27	21	44	93	14
15 Maskun kk.—Masku hd	3,856	7,151	3,424	6,000	17	06	27	41	11	88	19	35	11	94	20	94	9	—	15	88	38	43	57	38	28	93	43	67	15
16 Ahvenanmaan maakunta—Ålands län	4,286	7,633	2,743	5,300	27	—	37	73	15	47	23	78	18	80	27	50	10	75	18	11	51	50	74	38	39	—	58	13	16
17 Hämeen lääni—Tavastehus län	3,946	7,434	3,033	5,504	17	50	29	28	11	19	19	14	12	29	22	90	8	54	15	69	38	82	59	52	33	64	53	82	17
18 Ruoveden kihlak.—Ruovesi härad	3,786	7,333	2,743	5,400	17	86	30	57	11	57	20	33	14	14	26	—	8	50	17	—	37	33	58	57	34	17	55	—	18
19 Pirkkalan kk.—Birkala hd	4,075	7,670	2,967	5,622	16	45	28	36	11	10	19	64	11	10	21	73	8	55	15	91	38	33	62	22	31	67	52	78	19
20 Tammelan kk.—Tammela hd	4,109	7,191	3,217	5,455	17	67	28	42	11	—	17	75	12	25	22	17	8	58	15	—	34	44	54	55	30	—	50	45	20
21 Hauhon kk.—Hauho hd	3,927	7,673	3,364	5,740	18	—	30	64	11	—	19	09	12	73	23	73	9	—	16	45	43	13	62	78	36	25	56	67	21
22 Jämsän kk.—Jämsä hd	3,844	7,000	2,730	5,163	16	—	27	30	14	40	18	30	11	90	21	50	7	90	14	30	36	67	57	50	32	78	54	—	22
23 Hollolan kk.—Hollola hd	3,800	7,700	3,000	5,600	19	86	31	57	12	71	21	—	12	29	23	57	8	67	16	60	47	50	64	17	45	—	56	—	23
24 Viipurin lääni—Viborgs län	3,955	7,496	2,218	4,879	23	35	35	03	13	59	22	25	14	89	25	81	8	79	16	67	47	37	69	13	38	73	58	72	24
25 Rannan kihlak.—Stranda härad	3,967	7,244	2,233	4,567	25	56	37	33	14	11	22	33	16	33	27	70	10	22	16	—	47	86	67	—	43	33	59	50	25
26 Kymnön kk.—Kymmene hd	4,338	8,100	2,563	5,429	23	25	34	63	13	63	22	75	16	50	27	50	9	63	17	88	50	—	70	71	47	50	67	86	26
27 Lappeen kk.—Lappvesi hd	4,067	7,440	2,467	5,180	20	29	31	43	10	71	18	86	12	57	23	14	7	—	14	86	42	14	64	29	35	71	57	14	27
28 Jämsän kk.—Jämsä hd	3,571	7,543	2,086	5,476	21	86	33	86	13	71	22	67	11	—	22	57	5	83	15	—	50	71	73	67	37	50	59	17	28
29 Äyräpään kk.—Äyräpää hd	3,938	7,629	2,013	4,886	21	25	32	50	13	13	21	38	14	63	25	38	9	38	18	13	44	29	67	14	35	71	56	43	29
30 Käkisälmen kk.—Keksholms hd	3,600	6,314	2,013	3,943	26	88	38	13	15	63	23	13	15	63	26	25	9	38	16	63	52	50	70	—	37	50	53	75	30
31 Kurkijoen kk.—Kronborgs hd	3,350	6,175	2,100	4,500	23	33	37	50	14	17	24	17	14	50	24	17	9	—	16	67	47	—	65	—	33	—	48	33	31
32 Sortavalan kk.—Sordavala hd	3,800	7,850	2,075	4,933	21	25	31	75	12	75	22	—	14	50	25	50	8	—	16	50	37	50	70	—	30	—	56	25	32
33 Salmien kk.—Salmis hd	4,967	8,933	2,400	5,160	25	—	36	67	13	83	23	33	17	83	29	17	9	33	16	17	53	33	75	33	45	83	69	50	33
34 Mikkelin lääni—St Michels län	3,457	6,724	2,193	4,640	19	21	30	75	10	86	19	33	12	46	22	82	7	19	14	67	39	04	58	21	35	20	55	74	34
35 Heinolan kihlak.—Heinola härad	3,675	7,171	2,613	5,417	16	13	27	88	10	75	19	14	11	75	22	50	8	—	14	86	32	86	51	88	30	—	50	—	35
36 Mikkelin kk.—St Michels hd	3,375	6,500	2,075	3,933	18	75	30	—	10	50	19	—	11	75	21	75	6	75	15	25	36	67	56	25	30	—	53	75	36
37 Juvan kk.—Jokkas hd	3,543	6,800	2,014	4,329	19	71	32	14	10	43	18	86	13	57	24	—	7	86	16	—	40	71	60	—	38	57	55	—	37
38 Rantasalmien kk.—Rantasalmi hd	3,233	6,417	2,011	4,600	21	78	32	56	11	44	20	—	12	56	22	67	6	22	13	22	43	33	63	33	37	78	61	67	38

Taululiite
Tabellbilaga } N:o 9.

Lääni ja kihlakunta. Län och härad.	Vuospalkka. Årslön.				Päivä Dag				Palkka julkapäivätyöstä. Lön för főttdagsverke.												Päiväpalkka hevospäivätyöstä. Daglön för hästtdagsverke.											
	Rengin. För dräng.		Piian. För piga.		Miehen. För man.				Om sommaren.				Talvella — Om vintern.				Kesällä. — Om somm.				Talvella. — Om vint.											
	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	Naisen. För kvinna.		Miehen. För man.		Naisen. För kvinna.		Kesällä. — Om somm.		Talvella. — Om vint.		Kesällä. — Om somm.		Talvella. — Om vint.											
									Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.	Mk.	p.				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24									
1. Kuopion lääni — Kuopio län	3,686	7,245	2,223	4,923	21	85	33	32	12	02	20	98	13	31	24	02	7	02	15	36	44	43	66	44	35	67	59	49	1			
2. Peiisjärven kihlak. — Peiisjärvi härad	3,960	8,200	2,300	5,733	26	—	38	—	15	—	25	—	16	—	26	40	7	60	18	60	48	75	69	—	45	—	67	50	2			
3. Ilomantsin kk. — Ilomants hd	3,600	7,186	2,050	4,250	24	38	37	50	13	75	23	75	14	13	27	25	7	86	16	43	52	86	75	—	43	57	70	63	3			
4. Liperin kk. — Libelits hd	3,870	7,357	2,096	4,450	21	20	31	60	11	10	19	33	12	10	22	60	6	40	14	11	45	56	64	38	35	—	60	—	4			
5. Isalmen kk. — Idensalmi hd	3,463	6,783	2,175	4,500	20	—	30	71	10	38	18	71	12	25	22	71	6	50	14	71	43	57	62	14	33	29	53	29	5			
6. Kuopion kk. — Kuopio hd	3,645	7,263	2,366	5,017	20	20	30	50	11	60	19	40	13	30	22	20	7	40	14	50	40	—	64	—	32	50	54	50	6			
7. Rautalammin kk. — Rautalampi hd	3,643	7,157	2,400	5,400	21	43	34	29	11	71	21	57	13	43	24	57	6	71	15	43	39	29	65	—	31	43	55	—	7			
8. Vaasan lääni — Vasa län	3,701	6,935	2,366	4,708	22	16	33	65	14	20	23	01	14	58	25	30	8	73	16	97	44	94	65	57	35	34	56	63	8			
9. Ilmajoen kihlak. — Ilmola härad	3,167	7,500	2,383	5,000	18	17	28	33	13	67	23	60	12	50	22	33	8	83	17	—	33	—	52	50	28	—	43	33	9			
10. Närpiön kk. — Närpes hd	3,694	6,000	2,422	3,917	22	78	33	67	15	44	23	56	15	56	25	56	8	89	16	67	42	78	58	89	33	33	50	—	10			
11. Korsholman kk. — Korsholms hd	3,670	6,440	2,467	4,875	26	62	38	64	17	69	26	82	18	23	28	18	11	92	19	09	54	—	74	—	42	—	59	09	11			
12. Lapuan kk. — Lappo hd	4,167	7,167	2,870	5,667	21	36	34	38	16	73	27	14	14	09	26	43	9	10	21	20	41	43	58	—	27	—	50	83	12			
13. Pietarsaaren kk. — Pedersöre hd	4,011	7,445	2,442	4,838	25	26	38	13	13	89	22	56	15	79	27	50	8	21	15	93	51	94	75	63	37	78	61	19	13			
14. Kuortaneen kk. — Kuortane hd	3,009	6,200	1,891	4,400	17	50	28	—	10	33	19	40	11	67	21	20	7	—	15	40	39	17	58	75	32	50	50	83	14			
15. Laukaan kk. — Laukas hd	3,913	7,606	2,233	4,978	20	11	32	56	13	11	21	89	12	44	23	78	8	—	16	75	42	22	67	78	36	25	68	13	15			
16. Viitasaaren kk. — Viitasaari hd	3,625	6,600	2,156	4,360	20	44	29	89	12	11	20	22	13	78	24	78	7	56	15	88	42	14	65	63	37	14	63	13	16			
17. Oulun lääni — Uleåborgs län	4,045	7,751	2,249	4,708	28	89	40	11	15	36	24	53	15	21	27	39	8	69	17	45	51	72	78	86	39	67	66	56	17			
18. Oulun kihlak. — Ulea hd	3,750	7,500	2,294	4,833	25	33	35	—	14	72	22	08	12	17	23	77	7	94	15	45	47	86	73	—	31	54	53	67	18			
19. Saloisten kk. — Salo hd	3,179	6,380	1,980	4,260	23	80	35	—	14	33	22	62	10	33	20	92	6	67	14	77	43	67	63	15	31	07	52	31	19			
20. Haapajärven kk. — Haapajärvi hd	3,190	6,500	1,900	4,400	23	—	33	70	13	40	23	—	12	10	22	80	7	11	16	11	45	—	68	—	34	—	57	—	20			
21. Kajaanin kk. — Kajana hd	3,850	6,883	2,140	4,568	28	50	40	—	14	50	24	14	19	50	32	63	9	70	19	—	58	50	90	—	47	50	77	78	21			
22. Kemun kk. — Kemi hd	6,150	9,200	2,733	5,180	34	23	47	27	16	67	27	36	18	17	32	—	10	58	20	55	57	50	87	73	54	44	89	—	22			
23. Lapin kk. — Lappmarkens hd	4,933	10,150	2,529	4,938	45	36	60	—	20	25	31	17	25	25	41	50	11	88	21	17	70	—	107	86	54	—	87	86	23			
24. Valtakunta — Riket	3,936	7,254	2,609	5,100	21	77	32	73	12	93	21	11	14	07	24	47	8	69	16	34	44	09	65	01	35	63	56	54	24			

